ശില്പിരത്നം

ഭാഷ.

ജ്യോതിഷത്തിലും തച്ചുശാസ്ത്രത്തിലും

പ്രസിദ്ധനായ

കൊടുങ്ങല്ലൂർ

വലിയകൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ

തിരുമനസ്സിലെ ശിഷ്യൻ

കുന്നേഴത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ അവർകൾ

തൊറതീർത്തു പരിഷ്കരിച്ചത്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

'ഭാരതവിലാസം' അച്ചുകൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

(All Rights Reserved.)

1097.

വില അണ എട്ട്.

പരപ്പുവകയായ ടി. അച്ചുകുടങ്ങിലേക്കുള്ളതാകുന്നു.

ശ്രീ

'ഭാരത വിലാസം' അച്ചുകൂടം മാനേജർക്ക്.

നിങ്ങൾ എനിക്കയച്ച 'ഭാഷാശില്പിരത്നം' മുഴുവനും വായിച്ചുനോക്കി. എന്റെ പ്രധാനശിഷ്യനും ജ്യൌതിഷത്തിലും തച്ചുശാസ്ത്രത്തിലും നല്ല പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവനുമായ കുനേഴത്തു പരമേശ്വരന്റെ പ്രയത്നവും നിങ്ങളുടെ ഉത്സാഹവും ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പരിശോധനയിലും പ്രസദ്ധീകരണത്തിലും പ്രശംസനീയമായ സാഫല്യത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ നിസ്സംശയം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഒടുവിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന 'കോൽതച്ചി'ന്റെ പട്ടിക കൈകണക്കുകളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ എളുപ്പത്തിൽ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു തച്ചുശാസ്ത്രക്കാർക്കും സാധാരണജനങ്ങൾക്കും ഒരു പഞ്ചാംഗംപോലെ അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്. ശില്പവിദ്യകൊണ്ടുജീവിക്കുന്നവരും സംസ്കൃതഭാഷാജ്ഞാനമില്ലാത്തവരുമായ ആശാരിമാർക്ക് ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ഉപയോഗം പണിക്കോപ്പുകളെപ്പോലെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാകുന്നു. ശില്പിജാതികൾക്കെല്ലാം രത്നംപോലെയുള്ളതാകകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇതിനു "ശില്പിരത്നം" എന്നു പൂർവ്വന്മാർ നാമകരണംചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ ഒരു കൊല്ലത്തിനകത്ത് ഇതിനു രണ്ടാംപതിപ്പിനു സംഗതി വരാതിരിക്കയില്ലെന്നു ഞാൻ ആശംസിക്കുന്നു.

എന്നാൽ ഇനിയത്തെ പതിപ്പിൽ വീഥീപടങ്ങളുടെ വിന്യാസങ്ങളേയും ഖാസ്യദേവതാബ്രഹ്മസ്ഥിരികളേയും കാണിക്കുന്ന ചിത്രങ്ങളും അവയുടെ നന്മക്കുദർശ്ശനീയങ്ങളായ പടങ്ങളുടെ അനുബന്ധങ്ങളുംകൂടി ചേർക്കുന്നതായാൽ അധികം നന്നായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നതിനാൽ ഈ വിവരം അറിയിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

എന്ന് —

കൊട്ടങ്ങല്ലൂർ വലിയകൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ

(ഗ്രൈക്കോപ്പിട്ടയാൾ)

കൊട്ടങ്ങല്ലൂർ

മറുവായ വിലാസം വരുന്നു.

മുഖവുര. 2315 L6.

ജനിക്കുക വളരുക സുഖിക്കുക ദുഃഖിക്കുക മുതലായി നമ്മുടെ ജീവിതകാലത്തിൽ മരണപര്യന്തം നാം അനുഭവിക്കേണ്ടതായ സകലവിധ സംഭവങ്ങൾക്കും പ്രധാനാധിഷ്ഠാനം ഗൃഹമാകുന്നു. ഇതുകൂടാതെ ആർക്കും ഒരു കാര്യവും നടക്കുന്നതല്ല. വിഷയവിരക്തന്മാരായി സന്യസിച്ചു തപസ്സിനു പോകുന്നവരും കാട്ടിൽ ചെന്നാൽ മുമ്പെ ചെയ്യുന്നത് ഒരു പർണ്ണശാല കെട്ടിയുണ്ടാക്കുകയാകുന്നു. പശു പോത്ത് ആട് കോഴി ആന കുതിര മുതലായി മനുഷ്യരാൽ ഭരിക്കപ്പെടുന്ന ജന്തുക്കൾക്കും പാർപ്പാൻ വീട് മനുഷ്യർതന്നെ നിർമ്മിക്കുന്നു. കഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ള പക്ഷിമൃഗാദികളിൽ ചിലതു തങ്ങൾതന്നെ നിർമ്മിച്ച കൂടുകളിലും മറ്റു ചിലവ പ്രകൃതിയാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ഗുഹകളും വൃക്ഷകോടരങ്ങളും മുതലായവയിലും സുഖമായി പാർക്കുന്നു. എലി തൻറെ പരമശത്രുവായ പാമ്പിനു പാർപ്പാനുള്ള അളകളെ തുരന്നുണ്ടാക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആർക്കും ഒരിക്കലും ഒഴിച്ചുവിടുവാൻ തരമില്ലാത്ത ഗൃഹത്തെ നമ്മുടെ ഒരു പ്രധാനാവശ്യമായി കരുതാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഇനി ഐഹികങ്ങളും പാരത്രികങ്ങളുമായ സകലവിധസുഖങ്ങൾക്കും മൂലകാരണമായി നിൽക്കുന്ന ഈശ്വരസേവയെക്കുറിച്ചാലോചിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവിടേയും ഒന്നാമതായി എത്തിച്ചേരുന്നതു ഗൃഹംതന്നെ. അമ്പലങ്ങൾ വിഹാരങ്ങൾ പള്ളികൾ പള്ളിക്കൂടങ്ങൾ അധ്യയനശാലകൾ യാഗശാലകൾ സന്യാസിമഠങ്ങൾ എന്നുമുതലായി ഇതിൽ പലേ ഉപവിഭാഗങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും അവയെല്ലാം ഓരോതരത്തിലുള്ള ഗൃഹങ്ങൾതന്നെയാണ്. ഈ ലോകമാകുന്ന മഹാഗൃഹത്തെ സൃഷ്ടിച്ച ആ ദിവ്യശില്പിയുടെ മുഖത്തിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചതായ വേദത്തിൻറെ ഒരു ഭാഗമോ, അല്ലെങ്കിൽ അത്രമാത്രം തന്നെ പ്രാമാണ്യമുള്ളതോ ആയ സ്ഥാപത്യത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി-വിശ്വകർമ്മാവു മുതലായ ദിവ്യപുരുഷന്മാർ അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കാലത്തിൻറെ കുടിലഗതിക്കധീനമായി നമ്മുടെ അനേകം പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങൾ നാമാവശേഷമായിപ്പോയ കൂട്ടത്തിൽ മേൽവിവരിച്ച വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളും ഉൾപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആ വക ഗ്രന്ഥങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വേറെയും ചില ഗ്രന്ഥശകലങ്ങൾ നമ്മുടെ മലയാളത്തിൽ ശേഷിച്ചുകിടപ്പുണ്ടെന്നുള്ളതു നമുക്കൊരാശ്വാസംതന്നെയാണ്.

പൂർവ്വകാലങ്ങളിൽ മലയാളരാജ്യത്തിലെ ജനസമുദായസ്ഥി

തി ചരിത്രമായോ പ്രശംസാർഹമായിരുന്നു. ഇന്നു പറയുന്നതുപോലെ പരശുരാമനിയിലെത്തിയവരായി പറയപ്പെടുന്ന വിദേശിബ്രാഹ്മണർക്കു മാത്രമേ അന്നത്തെ മലയാളികളോടു കിടപിടിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ലായിരുന്നുള്ളൂ. ഇവിടെ മതകാര്യവും രാജ്യകാര്യവും ഒന്നായി ഭരിച്ചുവന്നിരുന്നതു നമ്പൂതിരിമാരാണല്ലോ. അവർ തങ്ങടെ കീഴിലുള്ള മറ്റു ജാതിക്കാരെക്കൊണ്ടെല്ലാം പ്രയോജനകരമായ ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങൾ കല്പിക്കുകയും അതാതു തൊഴിലുകളിൽ അതാതാളുകളെ സമർത്ഥന്മാരാക്കിത്തീർക്കുവാൻ വേണ്ട ശട്ടവട്ടങ്ങൾ ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്നു. വൈദ്യവിഷയത്തിൽ വേലന്മാർ, ജ്യോതിഷത്തിൽ കണിശന്മാർ, സംഗീതത്തിൽ പുള്ളുവർ, തച്ചുശാസ്ത്രത്തിൽ തട്ടാരിമാർ ഇങ്ങിനെ ഓരോന്നിനും ഓരോ പ്രത്യേകജാതിയെ ഭരമേല്പിക്കുകയും അതാതു ശാസ്ത്രങ്ങൾ ഗുരുവരവർ പഠിപ്പിക്കുകയും അവയുടെ എല്ലാം മേലധികാരം തങ്ങൾതന്നെ വഹിച്ചു് അതാതു പ്രവൃത്തികൾ വീഴ്ചകൂടാതെ കൊണ്ടുനടക്കുകയുമായിരുന്നു നമ്പൂതിരിമാർ ചെയ്തിരുന്നതു്. അന്യരാജ്യങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണരെ ഒഴിച്ചു മറ്റുജാതിക്കാർ സംസ്കൃതമോ പഠിക്കുകയോ ബ്രാഹ്മണർ അപരരെ പഠിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല. മലയാളത്തിൽ ബ്രാഹ്മണേതരന്മാരായ പലരും പണ്ടുപണ്ടേ സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിരുന്നതായി ധാരാളം തെളിവുകളുണ്ടു്. ഈ നമ്പൂതിരിമാരുടെ അനുകൂല്യമുണ്ടായിരുന്നില്ലായെങ്കിൽ ഇക്കാര്യം ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമായിവരുന്നതല്ലായിരുന്നു. ഇന്നും സംസ്കൃതാഭ്യാസികളെന്നഭിമാനിക്കുന്നവരെപ്പറ്റി ഒരന്വേഷണം ചെയ്യുന്നതായാൽ കേരളത്തിലെ ബ്രാഹ്മണേതരജാതിക്കാർ സമുച്ചയമെടുക്കുമെന്നു തീർച്ചയാണു്. അന്യഭാഷകൾ ബലപ്പെട്ടുവന്നതോടുകൂടി കാലക്രമംകൊണ്ടു സംസ്കൃതപഠനത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കു് അശ്രദ്ധ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ നമ്പൂതിരിമാർ അറിഞ്ഞും ഒരു വിദ്യ കണ്ടുപിടിച്ചു. എല്ലാ ശാസ്ത്രങ്ങളും ഭാഷയിലേക്കു സംക്രമിപ്പിച്ചു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയാണു് അവർ അപ്പോൾ ചെയ്തതു്. അല്ലാത്തപക്ഷം, ഈ സംസ്കൃതത്തിൽ അത്രഭ്രമമായിത്തീർന്ന മലയാളികൾ പരിശ്രമശീലരായിരുന്നെങ്കിൽ സകല ശാസ്ത്രങ്ങളേയും മറന്നുകളയുമായിരുന്നു. മേൽ വിവരിച്ച പ്രകാരം ഭാഷാന്തരം ചെയ്യുകൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായിരിക്കാം നമ്മുടെ പ്രകൃതശില്പിശില്പങ്ങളും.

ചേനാംസ്സ് നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ അത്രസമുച്ചയം, മേപ്പത്തൂർ ഭട്ടതിരിപ്പാട്ടിലെ ശില്പിരത്നം, തിരുമംഗലത്തു മൂസ്സതിന്റെ മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക, വേളം വാസുദേവൻ, സപ്തബിംബപ്രകാശിക മുതലായി തച്ചുശാസ്ത്രവിഷയമായ ചില സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അധികം പ്രചാരമുള്ളതു് ഈ 'ശില്പിര

തരം മോക്ഷപ്രാപ്തിയെന്നറിയുന്നു. ആശാരിമാരുടെ കുട്ടികൾ ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ഇരുമ്പുപിടിച്ചു തോറ്റിക്കുകയും അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജീവനോപായം കഴിച്ചുവരികയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്നു ചിലേടങ്ങളിൽ "അടിക്കൂ" എന്നും "തച്ചുശാസ്ത്രം" എന്നും പേർ പറയുമാറുണ്ട്. പ്രായശ്ചിത്താദികളായ അനേകം ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളെ നിർമ്മിച്ച സാക്ഷാൽ തച്ചുശാസ്ത്രി നമ്പൂതിരി അവർകൾ തന്നെയാണിരിക്കണം ഈ ഗ്രന്ഥവുണ്ടാക്കിയതെന്നൂഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതല്ലാതെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെക്കുറിച്ചോ ഗ്രന്ഥവുണ്ടാക്കിയ കാലത്തെക്കുറിച്ചോ വേറെ വിശ്വസിക്കത്തക്കയാതൊരു തെളിവും ഇതുവരെ കിട്ടീട്ടില്ല. ശില്പിരത്നമിതുമുതലും പ്രചാരവും മാഹാത്മ്യവുമുള്ള ഒരു ഭാഷാഗ്രന്ഥമാണെങ്കിലും നിഘണ്ടുകാരുകൾക്കുപോലും ഒരു തരം ജാതിഭേദം ഇതു ശൂദ്രനോ പാർശ്വനോ എന്നുകൂടി തിരിച്ചറിവാൻ വയ്യാത്തവിധം അത്രമോശമായ രീതിയിലും അതുതന്നെ ആമൂലചൂഡം കാണ്മാൻ കഴിയാതേയും ശിഥിലമാക്കിത്തീർത്തതാണ് അധികം ശോചനീയമായിട്ടുള്ളത്. പ്രസിദ്ധജ്യോത്സ്യനും തച്ചുശാസ്ത്രപണ്ഡിതനുമായ മഹാമഹിമശ്രീ കൊട്ടക്കല്ലൂർ വലിയ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ പ്രിയശിഷ്യനും ഈ അച്ചുകൂടത്തിന്റെ ഒരു ഉത്തമമിത്രവുമായ കുനേഴത്തു പരമേശ്വരമേനോനവർകൾ ആ ശില്പിരത്നത്തെ കച്ചുഭാശയിൽനിന്നുദ്ധരിക്കണമെന്നുള്ള മോഹത്തോടുകൂടി വളരെ പരിശ്രമിച്ച് പല ദിക്കിൽനിന്നും ആഗ്രന്ഥങ്ങൾ സമ്പാദിച്ച് ഒത്തുനോക്കിയും തച്ചുശാസ്ത്രത്തിൽ പാണ്ഡിത്യമുള്ള പലരോടും ചോദിച്ചറിഞ്ഞും ഇതിനെ ഒരു പൂർണ്ണഗ്രന്ഥമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ചെയ്ത യത്നത്തെ ആ വിഷയത്തിൽ കുറച്ചെങ്കിലും പരിശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളവർക്ക് ഈ പുസ്തകത്തോടിയാൽ ധാരാളം അറിവാൻ സംഗതിവരുന്നതാണ്. ശിഷ്യവത്സലനായ ആ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ജനോപകാരപ്രദമായ ഈ പ്രവൃത്തിയിൽ തന്റെ സപ്രമഞ്ചമായ കാരുണ്യത്തെ പലസമയവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പുസ്തകപ്രസാധകനു സഹായം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതിലുപരി പറഞ്ഞാൽതന്നെ അത് ഒരു വിശേഷമായി ഗണിപ്പാനുമില്ല. ശബ്ദോദധിമഥനത്തിനു പരിശോധകനായ മാന്യശ്രീ പാളൂർഭാഷാവിലാസത്തിനു ഗ്രാഫറേമ്മൻ തമ്പുരാനവർകൾക്കും തന്റെ അശ്രാന്തതയായ പരിശ്രമത്തിൽ പല സമയവും പലവിധത്തിലും ചെയ്തുകൊടുത്തതുപോലെതന്നെ കാണിപ്പയ്യൂരുമനയ്ക്കലെ പ്രധാനശിഷ്യനും തച്ചുശാസ്ത്രത്തിൽ വളരെ പരിചിതനുമായ ഇപ്പോഴത്തെ ശോഭനമേനോനവർകളും പരമേശ്വരമേനോനു ഇക്കാര്യത്തിൽ ചെയ്തുകൊടുത്ത ഉപകാരസഹായങ്ങളെ അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ പലതവണയും ഓർമ്മപ്പെടുത്തീ.

ട്ടുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രധാനമായി ദേവാലയനിർമ്മാണത്തെ
ക്കുറിച്ചാണ് വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതെങ്കിലും ആവശ്യമുള്ളേടത്തോ
ളം മനുഷ്യാലയത്തെക്കുറിച്ചും വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേവാലയനിർമ്മാ
ണവിധിയുടെ വിസ്തരഭയത്താൽ ഗതാർത്ഥമായ വിഷയത്തെ മനുഷ്യാ
ലയവിധിയിൽ വീണ്ടും എടുത്തെഴുതിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ലാതെ മനു
ഷ്യാലയങ്ങൾക്കാവശ്യമായ യാതൊരു വിഷയവും ഇതിൽനിന്നു
കിട്ടാതിരിക്കയില്ലെന്നു ധൈര്യമായി പറയാവുന്നതാണ്. ഇത് ഒ
രു ഭാഷാഗ്രന്ഥമാണെങ്കിലും വിഷയഗൌരവം നിമിത്തം ഒരു വ്യാ
ഖ്യാനം ആവശ്യമാണെന്നു ഞങ്ങൾക്കും അഭിപ്രായമുണ്ട്. പ
ക്ഷേ ഇതച്ചടിച്ചു പുറത്തുവിടുവാൻ പലരും ഞങ്ങളെ ധൃതിപ്പെട്ട
ത്തിയതുകൊണ്ട് ഇത്രമാത്രമേ ഈ ഒന്നാംപതിപ്പിൽ ഞങ്ങൾക്കു
സാദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളു എന്നു വ്യസനസമേതം പറയേണ്ടിവന്നിരിക്കു
ന്നു. എന്നാൽ തച്ചശാസ്ത്രത്തിൽ പരിചയമില്ലാത്തവർക്കുകൂടി ഒ
രു ശാസ്ത്രജ്ഞനാൽ വിധിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ കൈകണക്കിനെ ഗുണദോ
ഷങ്ങൾ വ്യക്തമായി അറിയത്തക്കവിധം മേനോനവർകൾ വള
രെ പരിശ്രമിച്ചു തയ്യാറാക്കിയതും ഇതിന്റെ ഒടുവിൽ ചേർത്തുമാ
യ പട്ടിക ഒരു വ്യാഖ്യാനത്തേക്കാൾ അധികം വായനക്കാരെ സ
ഹായിക്കുമെന്നുള്ള സംഗതി ഞങ്ങൾക്കാശ്വാസകരമാകുന്നു. അ
ഷ്ടയോനികളിൽ ഗ്രഹ്യങ്ങളായ ധ്വജയോനി, സിംഹയോനി, വൃ
ഷഭയോനി, ഗജയോനി എന്നിവയിൽ വെച്ചേറെ ഒരുക്കോൽ പ
തിഷ്മുതൽ അമ്പതുകോൽ പരിഷ്വരയുള്ള എല്ലാ കണക്കുകളും
അവയുടെ തയ്യം-വ്യയം, നക്ഷത്രം തിഥി, കരണം, ആഴ്ച, വൃ
ക്ഷം, പക്ഷി, നക്ഷത്രദേവത, തിഥിദേവത, ഭ്രതോദയം, ഗുണദോ
ഷഫലം— ഉത്തമ-മധ്യമ-അധമസ്വരൂപവും ഇന്ന സംഗതി
കൊണ്ടു ത്യാജ്യമെന്നതും— ഇവയെല്ലാം ഈ പട്ടികകൊണ്ടു വ്യ
ക്തമായി അറിയാവുന്നതാണ്.

ഈ ഗ്രന്ഥം ഇങ്ങിനെ ലോകോപകാരപ്രദമായവിധത്തിൽ
പരിഷ്കരിച്ചു തയ്യാറാക്കിത്തന്നതിനും പുസ്തകപ്രസാധകനും അദ്ദേ
ഹത്തിനു പലവിധത്തിലും ഇക്കാര്യത്തിൽ സഹായിച്ചിട്ടുള്ള മ
റ്റന്യന്മാർക്കും ഞങ്ങൾ സർവ്വാത്മനാ നന്ദിപറയുകയും ഞങ്ങടെ ഈ
ഉദ്യമത്തെക്കുറിച്ചു മലയാളികളായ മഹാന്മാരുടെ അഭിനന്ദനത്തെ
യും സന്തോഷത്തേയും പകരം കാംക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

1088 കന്നി 9-ാംനു
ഭാരതവിലാസം പ്രസ്സ്
തൃശിവപേരൂർ.

ടി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സ്ത്.
ഭാരതവിലാസ പ്രസാധകൻ.

23,156 L.6

ശില്പിരത്നം.

വന്ദിച്ചുകൊണ്ടുഗുരുപാദസേരോരുഹംഞാൻ
മന്ദോപിമന്ദമതിബോധനമർത്ഥമായി
നന്നായ് ചുരുക്കിവിബുധാലയമന്ത്രബിംബ-
വിന്യാസരീതിപറയുന്നിതറിഞ്ഞവണ്ണം.

ഏവനൊരുത്തനുഭക്ത്യാ
പരദൈവതപൂജയിങ്കൽമനമുള്ള
ആയവനുടനേചെയ്യു
ഗുരുവരണംശില്പിമാരൊട്ടുംകൂടെ. ൨

പിന്നെത്താനുംഗുരുവും
ശില്പിയുമായനെഷിച്ചുകല്പിപ്പൂ
ദേവപ്രതിഷ്ഠചെയ്വാ-
നത്യന്തംനല്ലഭൂമിയുംദിക്കും. ൩

തീർത്ഥത്തിന്നരികത്തുമാംനദിയുഗംകൂടുന്നിടത്താകിലും
നല്ലോരാറിനടുത്തുമാംകടലുടേതീരത്തുമാംകാട്ടിലും
ഗ്രാമംദേശമിവറിലുംമലമുകൾത്തട്ടേശചതുരാംശയും
മറവുംപുണ്യജനാശ്രമാദിസുഖമുണ്ടാകുന്നദേശംശുഭം. ൪

ദേവാലയങ്ങൾപലവുംപണിചെയ്കമൂലം
ഗ്രാമാദികേഷുശിവനെങ്കിലതീശകോണിൽ
മാതൃക്കൾതെക്കു, നിരുതൌഗണനായകൻതാ-
നയ്യപ്പനുംതദനുകാളിയുമത്രയോഗ്യം. ൫

പൂർവ്വേപിവാപശ്ചിമതോഥവിഷ്ണു
ശ്രീഷണ്മുഖൻവൈശ്രവണൻവടക്ക്
ബ്രഹ്മാവുതൻഭാഗ്യനടപ്രദേശേ
കാത്യായനീചേതുവായുകോണിൽ. ൬

ഗോശാലയിൽകൃഷ്ണനതെങ്കിലഗ്നൌ
കൊള്ളാംവടക്കുംപിതരീരണംവാ
ജ്യേഷ്ഠയ്ക്കുവായൌവരുണേവടക്കും
ക്ഷേത്രേശനീശേവടവൃദ്ധിദിക്കും. ൭

മാതൃക്കളുംകാളിയുമാംവടക്കും
ലക്ഷ്മീപസൂത്രൈഋകിഴക്കുവേണം
മറവുള്ളവോൻകുടിപെയ്ത്തിലെല്ലാ-
മൂഹിച്ചുകല്പിക്കിതുശാസ്ത്രരീത്യാ. ൬

ഈശാന്തകോണഗികിഴക്കുതൊക്കെ-
ന്നിച്ചൊന്നടിക്കിൽധ്വജയോനിവേണം
അന്യത്രഗോയോനിനടപ്രദേശേ-
ത്തെല്ലാംവിധിക്കാംപുനരന്യഥാവ്യം. ൭

പ്രാസാദമെന്നുള്ളതുവേതാനാം
മുക്കോൽതുടങ്ങിപ്പതിനഞ്ചുകോലൊളം
ഓരോന്നിലാറാറതുകൊണ്ടിഹാല്പ
പ്രാസാദഭേദങ്ങളിഹാഷ്ടസപ്തതി. ൮

മുക്കോല്പുകാലുകുറയുംപ്രഥമം, ദ്വിതീയം
രണ്ടംഗുലേന, മതിൽനാൽവിരലിട്ടതന്യം
മേല്പെട്ടിയവ്വണ്ണമതിൽനാൽവിരലേറിയേറി
പ്രാസാദമേനേനിയമങ്ങളറിഞ്ഞുകൊൾക. ൯

ഏകയോനിമുതൽപഞ്ചിമാനനം
സിംഹയോനിപരമുത്തരാനനം
പ്രാങ്മുഖംതന്നെപഞ്ചയോനിയാം
തന്മുഖപ്രാഗ്ഗജയോനിതൽപരം. ൧൦

ഭൂമിക്കുള്ളുണ്ണങ്ങളെന്തി, തെജമാനന്നിഷ്ടമെന്തെന്നതും
പ്രാസാദങ്ങളിലേതുവേണ്ടതി, വിടയ്ക്കുംമുത്തിയേതെന്നതും
വിന്യാസക്രമമെന്തി, തൊക്കെമനസാചിന്തിച്ചുറച്ചാൽപുനർ
കൊള്ളുന്നുമേപണംകൊടുത്തുവിധിവദ്ദേവപ്രതിഷ്ഠാവിധൌ. ൧൧

ചുറ്റോറിയഴിക്കുമുപ്പതിലുടൻ, മുവ്വൊമ്പതോടേഴിലും
പന്ത്രണ്ടോടഥശിഷ്ടമേവതിഥിയുംനാളും, ഭയുംലാഭവും
മുന്നോറീട്ടഥയോനിയെട്ടി, ലഴിവീരേഴിൽകഴിച്ചുൽവരും
നാളിന്നെത്രഹരിച്ചുപോയിയവപോൽബാല്യാദിയഞ്ചാന്തരം ൧൨

ധ്വജം, ധൂമം, തഥാസിംഹം, കുക്കുരം, വൃഷഭം, ഖരം,
ഗജം, വായസമെന്നെട്ടയോനിപൂർവ്വാദ്യാഭേദ്യഭം ൧൩

ബാല്യംകൌമാരകംപിന്നെയൌവനംവാർദ്ധകംമൂന്നി
വയോയോഗമിതഞ്ചുള്ളമരണംകൊള്ളുകില്ലിതിൽ. ൧൯൩
കാടുവെട്ടിയുഴുതുത്രുബീജവാപാദിചെയ്തുഗൃഹപ്രവേശനം
ദിക്കുനേരറിവതിന്നുപിന്നെയഭൂമിയൊത്തനിലമാക്കുകാദരാൽ.
വൃത്തംവീതുകരണ്ടുകോലുതതമെന്നാമ്മാറതിൻമേനടു-
ബ്ഭാഗേനാട്ടകപന്തിരണ്ടുവിരലാംശങ്കപങ്ങതിൻമേറവിഴൽ
വൃത്തത്തെട്ടിയതത്രപൂർവ്വപരമാംദിക്കിങ്കലുംപിറെനാൾ
പ്രാതച്ഛായതൊടുന്നതിൻമേയിടയാൽമൂന്നൊന്നുനീക്കാദിജം.
ഏവംപൂർവ്വപരഗതംദിക്സൂത്രംസൂക്ഷ്മമാക്കിയാൽ
പ്രാസാദമാനംന്തലിട്ടമേഖലാന്തംകുഴിപ്പിതു ൧൯൪
ഉത്തമംകല്ലുകാണ്മോളംകുഴിമദ്ധ്യംജലാവധി
ഒരാളെന്നുള്ളതധമംശുദ്ധിവന്നക്രമത്തിനാൽ. ൧൯൫
കല്ലോടമണ്ണുമണലെന്നിവശുദ്ധിപാരം
ചേരുന്നതിട്ടുകുഴിതുക്കണമൊട്ടുപിന്നെ
വെള്ളംകൊടുത്തുതലവണ്ണമിയന്നകായ്പെ-
ന്നായിടിച്ചുദൃഢമാക്കണമായവണ്ണം. ൧൯൬
ദോഷംകുറഞ്ഞുഗ്രഹണമേറിവരുംമുഹൂർത്തേ
പൂജിക്കവാസുവിനെരാത്രിയിലത്രശത്തേ
ആദ്യേഷ്ടകാംപണിമുടിച്ചുതുവെച്ചതിന്മേൽ
സമാപിക്കണംനിധിഗ്രഹടാദികളുന്നതന്നേ ൧൯൭
ഇന്നിപ്രതിഷ്ഠിപ്പതിനുള്ളപീഠ-
വിസ്താരമർദ്ധിച്ചുതുവീതിനീളം
കല്ലാലുമാമിഷ്ടികകൊണ്ടുമാമ്പോ-
ലാദ്യേഷ്ടകാവീതിദലംകനഞ്ച. ൧൯൮
നിധികുംഭത്തിൽവിസ്തതി
ഭാവിപ്രാസാദകാലിലൊന്ന്
അരിലെട്ടൊന്നുകുഴ്ച്ചാ-
മിവരമതിന്നങ്ങുകല്ലുമാംചെമ്പും. ൧൯൯
ഏട്ടൊന്നുപത്മത്തിനുകൊടുകുത്തുംഗം
വിസ്താരമുച്ചത്തിൽനവാംശകോനം

ശിലാമയംവൃത്തമയംസവൃന്തം
സകണ്ണികഞ്ചുകിതളെട്ടുവേണം ൫൪
പത്മത്തുംഗത്തൊളംനീളംശിലാകുമ്പംപമപ്പിത്
അതുകൊണ്ടുകുറിട്ടാൽപൊക്കംനാലേഴവിസ്തൃതം ൫൫
കുമ്മത്തോടനപുംസകാഖ്യശിലയോടുള്ളന്തരംനിളമായ്
ചെമ്പാൽകൊട്ടുകയോഗനാളമതിനങ്ങുള്ളൊട്ടുകാളാകൃതി
വണ്ണംകൊള്ളുകയെട്ടതോരപതിനാറാംമൂലദേശതതാം
ശിഷ്ടംഗർത്തമശേഷമാശ്രമണലുംമണ്ണിട്ടുറയ്ക്കുന്നയേൽ ൫൬
പിന്നെച്ചെരിപ്പിട്ടുകൃമിവിതാനമൊപ്പി-
ച്ചാദ്യംഗമെന്തുശിലയാദിയിലായതിനാൽ
പത്മംചെരിപ്പുപരിവയ്ക്കുപപീഠമോവാ-
ഥാദ്യംഗമാമതിനുമേലുപികാലുനീളം. ൫൭
ഗർഭപാരേവലത്തുള്ളകട്ടളയ്ക്കുട്ടുതാഴവേ
ഇഷ്ടകാന്യാസവുംചെയ്യുഗർഭംവയ്ക്കുസുലഗ്നകേ. ൫൮
ഏട്ടൊന്നുപത്തൊന്നഥപന്തിരണ്ടാ-
ലൊന്നിഷ്ടകായാമമിഹാംഘ്രിതുംഗാൽ
തൽപാദികൊൽവീതിഘനംതദർദ്ധം
മണ്ണൊണ്ടുചുട്ടാംശിലകൊണ്ടുമാംപോൽ. ൫൯
അന്തർഭിത്തികനത്തെയെട്ടുവിഭജിച്ചുള്ളീനനാലാമതിൽ
ഗർഭംവയ്ക്കുമിലക്ഷണുഖനതഞ്ചിട്ടിട്ടുരണ്ടാമതിൽ
വിഷ്ണൊന്പതുകുകചെയ്യുവിധിവന്മുന്നാമതിൽകൊള്ളണം
ചെയ്യുവിപ്രനുപാദുകോപരിപരന്മാക്രതുകീഴ്ക്കീഴ്ക്രമാൽ. ൬൦
ഗർഭപാത്രത്തുനടുവേവരുമ്മാർനാലുദിക്കിലും
ഇഷ്ടകാന്യാസവുംചെയ്യുപിറോന്നാംഗർഭവുംന്യസേൽ.
കാൽകൊണ്ടുപത്തുണ്ടിലൊരംശമായതം
വിസ്തൃരവുംപാതിയിവച്ചുവീതിയിൽ
മുക്കാലടുപ്പിന്നിവരംസപത്തുംഗതോ
നൽച്ചെമ്പുകൊണ്ടാംപണിഗർഭഭാജനം ൬൨

ഗർഭംവച്ചാൽമിതേ
പ്രതിമാഫലകാഞ്ചവിന്യസേദ്ദടനേ
ഗർഭച്ഛിദ്രണംവീതീ
കനകമെവിരൽകല്പകൊണ്ടുമാംമരവും. ൫൮
ഇഷ്ടകാഗർഭവിന്യാസംബിംബസ്ഥാനത്തുമാംവുനാ
താഴേതൽപാദ്വേഷമോമ്മുഹൂർത്തസംഭൂതോപ്യധ:. ൫൯
പിന്നെപ്പണിതുടങ്ങീടാംമഹാപ്രാസാദമെങ്കിലും
മുമ്പേമനസികല്പിച്ചതല്ലപ്രാസാദമെങ്കിലും. ൬൦

ഇതി ഖാതവിധി

വിസ്താരത്തിലിരട്ടിപാദുകതലംതൊട്ടന്തമാമുന്നതം
മുക്കാൽകൂടിനൊടൊന്നുമാന്നരയുമാമേഴിട്ടപത്താകിലാം
കൊള്ളുന്നുപതിനൊന്നുമല്പനിലയേപന്ത്രണ്ടുമൊന്നേറയും
വിസ്താരത്തൊളമാഞ്ചിലാറിനഖിലേഷുനാധികംവാംഗ്രഹൈ.

മുക്കോൽക്കിരിക്കോലഥകാലുനീളം
മേല്പെട്ടനന്നാൽവിരലേറിയേറി
നാൽക്കോൽതുടങ്ങുള്ളതിനുംക്രമത്താൽ
കല്പിക്കധിഷ്ഠാനമതുന്തദ്ദ്വിധം. ൬൧
പെരിപ്പുത്തരത്തിന്നിടപ്പാടുമാനം
പടിക്കുത്തരത്തിന്നിടക്കോലുനീളം
അധിഷ്ഠാനമാമപ്പടിയോളമാദ്യേ
പ്രപഞ്ചീകരിക്കുന്നയഥാതഥാഞ്ഞാൻ. ൬൨
കാൽനീളവുമധിഷ്ഠാനമിവചേന്നീലയെങ്കിലോ
കീഴേതിൻപേരുകൊള്ളുംപോൽമേലോരിന്നതുമല്ലഥ. ൬൩

തൻപേരുകാലിചരത്തെആകപതിനൊന്നോടുള്ളവാറാൽപകു-
ത്തൊന്നേറീടുകിലാംകുറഞ്ഞിലതുമാംകാൽനീളമിഷ്ടക്രമാൽ
കാലിന്നിക്രിയപദമാനമതുകൊണ്ടുംചെയ്യർമാസൂരകേ
തന്നാലൊമ്പതിലൊന്നുനീക്കുകരമൈവാറേഴൊടെട്ടൊന്നുതാൻ.
കൊള്ളുമാദ്യംഗതുംഗാലിവരമരയുമെങ്കിട്ടരണ്ടുമുക്കാൽ
മൂന്നുംനന്നുതെന്നൊടൊത്തുംപുനരിതിലരകാലേറിയിട്ടുംവൈവ

മുന്നേമുക്കാലുകൊള്ളാംപിഹ്രണവുമഥകൊള്ളുന്നുശില്പീശപന്മാ-
രൊന്നത്യംരക്ഷശോഭോചിതമിവപലവും ചിന്തചെയ്ത്തോപപീഠേ

പിന്നെപ്പുറപ്പാടിഹമൂലപാദ്മകാൽ
പത്തിട്ടിയുച്ചത്തെയൊരംശമാദിയായ്
അഞ്ചോളമാമെന്നരയൊന്നരണ്ടുമൂ-
ന്നിത്യാദിഭേദ്യാലഥയോനികൊൾകിലും. ൫൯

പത്മംവേണ്ടുകിലാദ്യംഗംനാലിനോടൊമ്പതോടിട
ചെയ്യാലൊന്നിവരംതള്ളൽസമംമുക്കാലുമാമിത്. ൬൦

പ്രാസാദേഗംമുണ്ടല്ലോപാദ്മകാദിപറഞ്ഞതിൽ
കൂട്ടൊല്ലാപത്മഭാഗത്തെഉപപീഠോന്നതത്തെയും. ൬൧

പത്തോമ്പംകൊണ്ടാറുകുറിട്ടൊരംശം
കീഴേപ്പട്ടംപിന്നെമൂന്നട്ടളങ്ങൾ
രണ്ടംശംമേൽകണ്ണികൊണ്ടുകൊള്ള
പത്മാകാരംതോന്നുമാറോത്തുചെയ്യൂ. ൬൨

രണ്ടംശകംപാദ്മകമൊന്നുപത്മ-
മഞ്ചാംശകംക്ഷോപണമഞ്ചുകണ്ഠം
തത്രോത്തരംപാതിയൊരംശമബ്ജം
ദ്വ്യംശംകപോതംപടിവേപപീഠേ. ൬൩

മറവുമുണ്ടിത്തപപീഠമിന്നിയും
പത്തുന്നുറവയിലൊന്നുകൊൾകിലാം
മഞ്ചകാദികളിലൊന്നുകൊൾകിലും
ചൊൽകയില്ലതരുതെന്നൊരുത്തരും. ൬൪

മഞ്ചകംപാദബന്ധഞ്ചപ്രതിബന്ധമതിങ്ങിനെ
മൂന്നുജാതിയധിഷ്ഠാനമായടുക്കുകമൊചൊല്ലിനേൻ. ൬൫

പെക്കത്തെയഞ്ചിട്ടതിലൊന്നുപാദ്മകം
രണ്ടംശകംജംഘഗളോന്നതംപടി
ഓരോന്നുകൊണ്ടാൽഗളമഞ്ചമെന്നത-
ങ്ങാഖ്യാനമാകുന്നഖിലേഷുശോഭനം. ൬൬

ആറംശിച്ചാലുമീവണ്ണംതന്നേകുറകളൊക്കവേ
വിശേഷാജംഘമൂന്നൊന്നുഗളമഞ്ചകമാമിത്തും.

രണ്ടംശകംജന്മമതാവജംഘയും
ത്തൽപട്ടമൊന്നങ്ങുഗളംപിഭാഗികം
മേൽപട്ടമേകംപടിരണ്ടിതേഴര-
ണ്ടംശിച്ചവേണംഗളമഞ്ചകോത്തമം. ൩൨

TPL
STOCK VERIFIED
1995

ആദ്യംഗമൊന്പതംശിച്ചുൽപാദകംരണ്ടുകൊണ്ടുപിന്നീ
ഴിഴംശംജഗതീംകൊള്ളുമഞ്ചകാസവ്യശോഭനേ. ൩൩
പന്ത്രണ്ടിട്ടിടുമീവണ്ണംകൊണ്ടാൽമൂന്നംശമാംപടി
പ്രതിമഞ്ചകമെന്നല്ലോപേരുസ്വർഗ്ഗശോഭനം. ൩൪
ഇവരംമൂന്നുകൂറിട്ടാലൊന്നുപോൽജഗതീപുനഃ
കണ്ണംപടികളോരോന്നുംകപചിതഭാഗളമഞ്ചകം. ൩൫
ഇവരംമൂന്നുകൂറിട്ടാലൊന്നുപാദകമായത്
ഒരുംശംജംഘപടിയുമെന്നിതുംപ്രതിമഞ്ചകം. ൩൬
പാദകംവേദികാസ്ഥാനേഭിത്തിസ്ഥാനത്തുജംഘയും
മഞ്ചമായ്ശേഷവുംകൊണ്ടാലിതിലൊന്നായതായ്ഭവും. ൩൭
ഇവരമതുപതിന്നാലിട്ടരണ്ടാമുപാനൽ
തദനേജഗതിനാലാംനാലുകൊഠംകൈരവഞ്ച
ഗളപടികളതീരണ്ടംശമാംതന്നിൽനാലൊ-
ന്നവകളിലിഹപട്ടംപാദബന്ധാഖ്യമേതൽ. ൩൮
മൂവേഴംശിച്ചുമൂന്നംശകമതിനുനടേപാദകുംഭംഘയേഴം-
മാനംശംകുമമൊന്നങ്ങതിനരികിലുളാംവാജനംരണ്ടുകണ്ഠം
അദ്ധംമേലുള്ളിപട്ടംപടിയുടെയിവരംശേഷമെപ്പേരുമെന്നാ-
ലാദ്യംഗംപാബന്ധംപുനരിമുചിതംവേതാനാംനരാണാം ൩൯
മൂവെട്ടിട്ടതിൽമൂന്നുപാദകഘനംജംഘയുള്ളിതെട്ടംശമാ-
മേഴാംകൈരവമാവശേഷമതുകൊണ്ടംശിക്കപത്തഞ്ചുസാ
കണ്ണമ്മൂന്നുഹരണ്ടുകമ്പമതിനുംമേൽമൂന്നുകണ്ണംപുനാ
രണ്ടംശമ്പടിയുംപ്രതിക്രമമിദംതോലായശോഭനം ൪൦

പന്ത്രണ്ടംശിച്ചിവരം
നാലംശംജഗതികുമുദവുംനാല-
പ്രതിക്രമമെങ്കിൽഗളവും
കമ്പംകണ്ണഞ്ചപടിയുമോരോന്ന്.

പാബന്ധത്തിനെന്നാകിൽകുമുദത്തോളമിങ്ങിനെ
പട്ടമൊന്നൊന്നരഗളംപടിയൊന്നരപട്ടവും ന്യൂ
രണ്ടംശജ്ജഗതിക്കുമുദകംനാലുപിന്നെക്രമത്താ-
ലോരോന്നുപ്പടികൾക്കൊത്തരവളരിവമൂന്നുൽപ്രഭാഗേകപോതം
നാലശ്രേപ്രസൂരംമേലതിനെയിവിടെയുംപത്തുകൂട്ടികൊള്ളേ
ശ്രീബന്ധാഖ്യംകപോതാഭിധമുപരിഗതംപ്രസൂരംനാസ്തിയെങ്കിൽ.
പാത്തുമ്പത്തംശിച്ചിവയൊക്കെയിങ്ങിനേ
തന്നേകപോതംകുരുമൂന്നരാംശകം
രണ്ടംശമാസ്സണ്ണെവുമൽമുത്തരം
ചൊല്ലുമിതെന്നാൽകലശാഖ്യബന്ധകം. ന്യര
ജഗതീരണ്ടരനാലുമൂന്നുജഗതീകുംഭങ്ങൾതൽപട്ടമൊ-
ന്നൊന്നാൽമൂന്നുഗളംതദുത്തരമൊരംശംകൊണ്ടുവളക്കൊന്നര
മൂന്നംശങ്ങൾകപോതകംപടിതഥാതൽപ്രസൂരംപൂവ്വവൽ
പത്തംശിച്ചചമയ്ക്കണംപുനരിതംകൊണ്ടിനാഗസന്ധാഭിധം. ന്യ
പാബന്ധമതിനെട്ടുപട്ടമാം
വൃത്തമാംകുമുദമെന്യജാതിയിൽ
കോണിലൊക്കുമകരംപുറപ്പെട്ട
പ്രസൂരത്തലകളായ്വിലങ്ങവേ. ന്യന്യ
പീതിയുംനീളവുംചുറ്റുമുത്തരപ്പുറമെന്നത്
സാമാന്യംചിലതുള്ളുമോർമയ്ക്കുമോരതിൽചിലർ ന്യ
ഇമ്മാനസൂത്രാജ്ജഗതിപ്പുറത്തിൻനിഷ്ക്രമമാകുന്നതുപത്രമാനം
ഇന്നയോനിതന്നേ വരുമാറുകൊണ്ടുവേംരെല്ലാരുമല്ലാതെയുമുണ്ടുചി-
ജഗതിയിവരതുല്യംചതിമുക്കാലുകൊള്ളാം [ന്നെ.
കുമുദമതിനൊടൊപ്പംനിഷ്ക്രമംമാറതെല്ലാം
അവിടെയവിടെയോഗ്യംകണ്ടുതന്നാളവുംകാൽ
ത്രിപദമേരയുമാംജംഘകൾനിന്നിടുവാൻ. ന്യൻ
കാലുംപൂവ്വഗളത്തിനുള്ളവളരിന്നന്നങ്ങളുംഭൂതവും
സിംഹവ്യാളിപടിക്കുഭീഷണമുടൻപത്രങ്ങൾപത്രത്തിനും
മുകുതാമവുമല്പനാസികയ്ക്കുപോതത്തിനുരത്നങ്ങളും
മറവുംകൊള്ളുവർഭീഷണങ്ങളുംപലവുംശില്പിശർക്കോഗ്യക്രമാൽ. ൈ

ദേവപ്രതിഷ്ഠയെത്രാ-
ന്നിലയിൽനിനവെന്നറിഞ്ഞുതത്രവരെ
ഉള്ളുനികത്തിത്തളരും
തൽപ്രസ്തുരമേൽവിതാനമിടുകനടേ. ൫൬
ജന്മാന്തയുംജംഘയുടേവിതാനം
കൊള്ളുംതളംകീഴിലയെന്നിരിക്കിൽ
കുംഭംഗളുസ്തുരമെന്നിവറോ-
ടൊത്തിട്ടുമാംകല്പതിനിഷ്ടകാവാ. ൫൭
പിന്നെപ്പകുക്കയിടനാഴികഭിത്തിരണ്ടും
ഗർഭഗൃഹംതരമറിഞ്ഞു ചമപ്പുതിന്നു
അത്യല്പമായഗൃഹമെങ്കിലതിന്നുഭിത്തി-
യൊന്നേവത്രുവരികയില്ലിടനാഴിനാനും. ൫൮
ഭിത്തിവണ്ണംഗൃഹത്തിന്നങ്ങുത്തരത്തോളമാകിലാം
ഗൃഹവീതിയിലെട്ടൊന്നുംമുക്കോൽവഗ്ഗംകുറിക്കിവ. ൫൯
അംശിപ്പുഗൃഹവീതിമൂന്നുമുതൽമൂവഞ്ചോളമോജങ്ങളാ-
ലെന്നാകുന്നതുതുടങ്ങിയെട്ടോളമുള്ളാമംശൈക്രമാല്ലോള്ളണം
എട്ടിട്ടഞ്ചഥപാതിയുംനവവിധംതൽഗർഭവിസ്തൃതിയും
നീളംവാചതുരശ്രമായിവിവിധാകാരേപിബാഹ്യാലയേ. ൬൦
ഗർഭഗൃഹംനീക്കിയശേഷമൊക്കയും
ഭിത്ത്യാകിലാമൊട്ടിടനാഴിയാകിലാം
ഗർഭത്തിനുംഭിത്തിചമയ്ക്കുവോരും
കൂട്ടുംപുറത്തേതിനൊടല്പമന്ദിരേ. ൬൧
എണ്ണത്തെന്നുപമേചമച്ചനടുവിൽപീഠംപുറത്തേപ്പടം
ചുറുംഗർഭമതിന്നുഭിത്തിപുറമൊന്നോന്നന്തരാളംതടാ
മറേറബ്ഭിത്തിയുമെന്നുകൊള്ളുകതഥാത്യല്പേതദയ്ക്കുക്കു-
റിട്ടാൽപീഠവുമുങ്ങുഗർഭഗൃഹവുംഭിത്തിഞ്ചമച്ചാൽമതി. ൬൨
ചേരടിക്കൊലാപാദുകമെങ്ങുമേതാൻ
ചാരത്തിനാനുംനടചെയ്യുതിന്നും
അതല്ലപിന്നെപ്രതിബന്ധജാതമു
ചേരടിക്കിലൊല്ലുംപടിയുത്തമംവ. ൬൩

നേരേവടക്കുതളമിട്ടവിതാനമൊപ്പി-
ച്ചണ്ടാക്കണംവരുണദൈവതമായനാളം
വാരിക്കുമാറ്റുമിതുതെൻവടക്കിൽനോക്കും
ഗേഹത്തിനിന്ദ്രദിശികിഞ്ചിദിതീശഗംവാ൦ ൬൯
ആദ്യംഗംകൊണ്ടുമുക്കാലഥസമമരയേറീട്ടുമോകിന്നുനീളം
കല്പിക്കാമെൺ ചിരൽക്കെന്നൊരുചിരലുടനേറീട്ടുമുവെട്ടിനോളം
ശ്രീപീഠത്തോടുതുല്യായതമിതിബഹുധാനീളമുക്തംപ്രണാളേ-
ഷ്വല്ലാമിച്ചൊന്നനീളംപുറമതുമതിലെപ്പാതിപൂകിക്കുഡ്യേ വ൨൦
നീളത്തിൽമൂന്നൊന്നാഥമൂന്നരണ്ടും
നാലൊന്നുമാത്തിരുപിടികൊടിംകതാരം
വീതിക്കുതുല്യംകനമങ്ങുമുക്കാൽ
നേർപാതിയുംപുംശിലകൊണ്ടുകാര്യം വ൨൧
മൂലംകൊണ്ടഞ്ചുകുറിട്ടാൽമൂന്നഗ്രംമൂന്നിലൊന്നുമാം
ഗജോഷ്ഠംപോലെകൊള്ളഗ്രംമൂലേവ്യാളാദിഭൂഷിതം. വ൨൨
സിംഹത്തിൻവായിൽനിന്നിട്ടതിനുടെവരവെ
നോത്തെത്താളംതോന്നുമ-
ങ്ങുണ്ടാക്കുഗോമുഖംവൃത്തളമഥപുനർ-
ഷ്ടാശ്രമായുംമനോജ്ഞം
വെള്ളംപോയ്മങ്ങഴിഞ്ഞീടിനപടിനടുവേ
വാരിമാറ്റുംചമപ്പൂ
വണ്ണത്താൽമൂന്നിലൊന്നായ്തുലവകവലയേ-
ക്കെട്ടുതുണ്ഡാദ്യദാരം. വ൨൩
ഗർഭാഗാരംതുല്യമുശ്രമല്ലോ
പ്രാസാങ്ങൾക്കൊക്കയുംമിക്കവാറും
കാൽനീളത്തിൽപാതിമൂന്നൊന്നുനാലൊ-
ന്നാദ്യംഗോച്ചംകൊള്ളണംവേണമെങ്കിൽ. വ൨൪
ബാഹ്യപാദമേതിലാറിലൊന്നുതാ-
നേഴിലൊന്നുമുടനെട്ടിലൊന്നുതാൻ
ഖ്യാതിയുംതദനുകോലുകൊണ്ടുമാം
ഗർഭപാദമെത്തുഭിത്തിനിണ്ണയം. ൨൫

കാലുംവേദിയൊഴിഞ്ഞുഭ്രഷ്യിതിനില്പുണ്ടങ്ങുഞ്ചന്തഥാ
കണ്ണംവ്യാശിഖരാദിതാഴികകുടംകൊൾവക്ഷ്യമാണക്രമാൽ
പ്രാസാദേനിലരണ്ടുമൂന്നുവരികിൽകുഡ്യാംഹിമേലേനില-
ത്തിഗ്ഭച്ചുവർതന്നൊപ്പൊക്കുകിടയിൽസംഭാരപട്ടാവൃതം. വ്നാ
തതത്കീഴ്ന്നിലകാലുരണ്ടുമുതലായുത്രണ്ടൊളംക്രമാ
യോരോക്കുകുകളഞ്ഞുമാകമഥപത്തിട്ടേഴമേഴഞ്ചുമാം
ഭഞ്ചാമൊമ്പതിലൊമ്പതങ്ങുപതിനൊന്നിട്ടിട്ടുമേവംക്രമാൽ
കൊച്ചുള്ളനുപതിനാകജാതിചരണംമേലേനിലയ്ക്കേവരും. വ൭

തുരവുപടുക്കണമെങ്കിൽ
ദ്വാരോദ്ധ്വപട്ടാശ്രമായിവരുമാറ്
കോണുകൾനാലുംമുമ്പേ
ചാച്ചുതുടങ്ങുമൻസ്സിൽനിർണ്ണീയ. വ്വ

താലാദ്ധ്വമാദിയായത്തസ്മാദിവരംശിഖരോക്തവൽ
ചാച്ചുപൂർണ്ണോഷ്ടകാംവച്ചുകുട്ടുതുരവുതുടുമേം. വ൯
നടേച്ചൊന്നകനംകൊണ്ടുപുറഭിത്തിചമപ്പിത്
കല്ലുമിഷ്ടകയുംകൊള്ളാംഫലകാജാലകങ്ങളും ൯൧
സമാന്യംഭിത്തികൾക്കൊക്കവണ്ണത്താലെട്ടിലൊന്നുതാൻ
നാറാലൊന്നിവരത്തൽതാൻപുറത്തുനംമുകൾക്കനം ൯൪

കാൽപഞ്ജരംവേദികതോരണാദിയാം
ഭ്രഷ്യാവിശേഷങ്ങൾപുറത്തുനിർണ്ണയം
ഭിത്തിക്കകത്തുക്കതിനില്ലസംശയം
ജാലങ്ങളെങ്കിൽപുറമൊത്തിരിക്കണം. ൯൭

പുറംഭിത്തിചുഴന്നവേദികപുറത്തുദ്യോഗമേൽവായ്ക്കുമേ-
ലാദ്യംഗപ്പടിതുല്യമച്ചമഥവാകാൽനീളമൊട്ടെങ്കിലും
ആരഴെങ്കിലുമിട്ടൊരംശമതുമാംഭിത്തീടെകാൽവീതിയാൽ
രണ്ടുംരണ്ടരമൂന്നുനാലിതിവയുംവേദികത്തുംഗംശുഭം ൯൯
വേദ്യച്ചുമാടിട്ടഥപട്ടവുംഗളപട്ടംതഥാഷ്ടംപുനർദ്വിപട്ടം
ഓരോന്നരങ്ങംബുജമാമിതേഴമണ്ടെട്ടുംപകുത്താൽഗളമേറയുണ്ടാം.
പ്രാസാദേകോണിലോരോന്നുദിക്കിലിരണ്ടുമിങ്ങിനെ
പന്ത്രണ്ടുകാലുചേരുന്നുപതിനാറിതുപതുകിലും. ൧൦൫

കൊള്ളുഗളംരണ്ടുചരങ്ങളെല്ലാമോരോന്നുമാമാവപകുത്തതിന്നു്
പ്രാസപാദങ്ങൾഗളത്തിൽനീളെക്കാട്ടിട്ടതിൻറായിടപൃക്കാകുത്തു.
ഗളംകാൽപ്പുറമൊത്തിട്ടപട്ടംപിന്നെപ്പുറപ്പെട്ട
പട്ടപ്പുത്തുനിന്നത്രെപുറപ്പാടംബുജത്തിന്. ൯൬
കാൽനീളംപതിനൊന്നുതൊട്ടുപുനരാറോളംപകുത്തുത്തരം
വണ്ണംകൊള്ളാമുകുകാലുമത്തന്നേമൂട്ടവണ്ണംപുനഃ
ഇച്ചൊല്ലുംശമതിൽകുറച്ചുതലവണ്ണംതുണിവെല്ലാംതഥാ
ഭിത്തിസ്തംഭതതംതദാമഥമുക്കാൽമൂന്നരണ്ടാകിലാം. ൯൭
സ്തംഭങ്ങൾപതിനാറുകൊൾകിലതുകല്പദ്രുതാകിലാം
വിസ്താരമൊന്നൊന്നരയുണ്ടുമാംപുനഃ
തദ്ദത്തരംകൊണ്ടഥതൻറെവീതിയാൽ
നാലൊന്നുമൊന്നൊന്നുശിഖാവിലേഖു. ൯൯
പ്രാസാദഭ്രഷ്ടാദിയിൽമനസാധനം
ഉണ്ണായതിക്കാലുടെയഗ്രവിസ്തരം
നാലൊന്നുമുക്കാലരഭിത്തിപാദുകേ
തൻവീതിയാൽനിഗ്രതികുഡ്യബാഹ്യതഃ ൧൦൦
ആകാരങ്ങളനേകമുണ്ടുചരണത്തിന്നത്രയുശ്രകം
ചാഷ്ടാശ്രംപതിനാറുകോൺപുനരുരുണ്ടിട്ടംവിശേഷാത്രേ
മൂലാൽമൂലതതേനമുന്നചതുരംമുന്നെട്ടുകോൺപിന്നെയും
പിന്നെക്കുണ്ണസമായതന്നുചതുരംവൃത്തന്തുപതിന്നങ്ങുമേൽ. ൧൦൨
ഇസ്തംഭങ്ങളലങ്കരിക്കതലേകാരങ്ങളാൽവേണ്ടുകിൽ
പ്രാസാദോചിതമായതിന്നുമുകളിൽപൂർവ്വംന്യസേൽപോതികാം
തത്താഴത്തഥവീരകാണ്ഡമതിനുംതാഴത്തുമണ്ഡിക്കുടം
തത്താഴേലതുനഞ്ചമാലയിടയിൽസ്തംഭസ്യകീഴോമയും.
കൊള്ളുംപോതികവീതിതുണ്ടുനടവിസ്താരത്തൊടൊത്തന്നിയേ
മൂലാഗ്രങ്ങളൊടൊത്തുമായതമതിന്നങ്ങുണ്ണുത്തമം
നാലുംമുന്നരമുന്നുമാമഥഘനംവിസ്താരതുല്യംതലം
ത്രിത്രൈശംപുനരഞ്ചിൽനാലുമപിമൂന്നംശമഞ്ചുമുക്കാലുമാം ൧൦൫
വിസ്താരംകൊണ്ടുമുന്നിട്ടതിൽനടവിൽപതുന്നംശമാംമുഷ്ടിബന്ധം
വിസ്താരാൽപാതിയെന്മേൽമിലിരിരുപുറവുംഛായശേഷിച്ചതെ –
പിന്നെത്താഴേനമുന്നിട്ടതിലുപരിശതംപാജനംമുഷ്ടിബന്ധം [ല്ലാം
താഴത്തേതുമദ്ധ്യചതുരസ്രമേവുന്നഛായാഭിധാനം. ൧൦൮

ചായാലീശ്ലംപോതികാഗ്രാദക്ത്തു-
ട്ടോരോദണ്ണാംപാതിമുക്കാലുമാക്കാം
ചായാതുംഗാൽത്രിഭിഃഗംതഗ്രേ
തുംഗംമുക്കാൽവീതിയാലാകിലാംഭപാൽ. ൧൩൪

മുഷ്ടിബന്ധാഗ്രഭാഗത്തുസിംഹവ്യാളാദികൊഠംകിലാം
പോതികാഗ്രംപുറപ്പെട്ടവുണ്ടാതുങ്ങമാനമാം. ൧൩൫
വീതിയിൽപാതിതാൻമുക്കാൽവീതിനിഷ്കലബമായ്
പോതികാഗ്രംചമച്ചിട്ടതന്മധ്യൈകീലവുംന്യസേൽ ൧൩൬

സിംഹവ്യാളമതംഗർത്തമകളെവ്വല്ലിലതാദ്യൈയുതാ
ചിത്രാഖ്യാലതികാദിപത്രസഹിതാപത്രാഭിധാപോതികാ
മുറകന്നല്ലതരംഗപങ്ക്തിയൊഴിയെബ്ലുഷ്ടാനമോടൊന്നുമേ-
യപ്പോതിക്കുമഹാണ്ണവീതിമുനിമാർചൊല്ലുന്നപേരായതും ൧൩൭
വീരകാണ്ഡംപോതിക്കുള്ളതാഴത്തുചതുരശ്രമായ്
വണ്ണംപാതിഗ്രവത്തന്നെതുംഗംമണ്ഡീസമുക്തവൽ. ൧൩൮

മൂന്നുംമൂന്നരനാലുബന്ധുഫലകാവിസ്താരമെന്യപുനാ-
സുൽക്കുംഭസ്യവിശാലകണ്ണുമുടൻകൊള്ളുംകനംഭണ്ണുചി
മുക്കാലുംചിലരഞ്ചിൽമൂന്നുമഥനാലുംകൊള്ളുമാറെങ്ങിതി-
ന്നുത്സന്ധ്യാഭിധമൂർദ്ധഭാഗമഖിലസ്തംഭോത്തുയ്യുശ്രമാം. ൧൩൯

തുംഗംമൂന്നുപകുത്താ-
ലതിലൊന്നുത്സന്ധിവേത്രവുംതാവൽ
അഞ്ചിട്ടാലിവരണ്ടും
സാദ്ധംശേഷിച്ചതംബുജംതാനുഴ. ൧൪൦

ഉത്സന്ധിക്കുതാഴേ-
ത്താകാരംകാലിനിങ്ങിടനാതടുൽ
നാഗദളാഭംവാംബുജ
പത്രാഭംഫണിഫണാഭവുംവാബ്ജം. ൧൪൧
മണ്ഡിക്കുതാഴേകുടമസ്തുംഗം
ഒന്നേനരണ്ടുങ്ങഥകാൽകുറഞ്ഞും
കൊള്ളാമതൊന്നരപിന്നെയൊന്നേ
കാലുനാഥാതുണിനടേതുഭാഷാ. ൧൪൨

ദ്വിഭണ്ഡമംവിസ്തമിക്കടത്തി–
ന്നിതെന്നിവേകാൽതലകണ്ണുകണ്ണും
നവാംശിതേകല്പിതകുംഭത്തുംഗേ
ധ്വഗാദിമാനങ്ങളറിഞ്ഞുകൊൾക. ൫൫൪

മേലൊന്നധ്വക്കാംകുടമങ്ങുനാലു
ഭാഗംഗളംപിന്നെമുഖംതഥാഷ്ടം
ഓരോന്നുശേഷിച്ചതുപീഠിതാഴേ
ധ്വക്കണ്ണായേവ്വിസ്തതിപാതുല്യം ൫൫൫

താഴേലശ്രീനമൂലാഖ്യംപിന്നെടുണ്ണാന്നുത്തുംഗമായ്
അതിലെട്ടൊന്നുക്കുടീടുതാരവുംതസ്യകൊള്ളുക
അഷ്ടംതാഴത്തരടുണ്ണിവരമപിചമുക്കാലുമാംപിന്നെമാലാ–
സ്ഥാനത്തിന്നുന്നതംടുണ്ണരയമിതമിയുംപിന്നെയുണ്ടത്രതാഴേ
മുകതാദാമംവിചിത്രംപരമതിനിവരംടുണ്ടവിസ്താരമെല്ലാം– [സ്സേ.
മിമ്മൂന്നിന്നുംവിശേഷാൽചരണതതിയെഴിഞ്ഞില്ലയപ്പോല്പീട്ടശാ
പാദപീഠതതിരണ്ടുടുണ്ണുമാംപാദപീതിയുടെകണ്ണുമാകിലും
മൂന്നടുണ്ണുമഥവീതിതന്നിൽനാലൊന്നുപാതിയിവരംചമയ്ക്കുത്തും.

ഓമക്കുപാരമൂലത്തിന്നുള്ളുതാകാരമായത്
പങ്കജാഭംചമച്ചിട്ടുകാൽനിത്തുകണ്ണിക്കോപരി
സമാന്യംമണ്ഡപാത്തൈചെറുതരമൊരുത്തുണിത്ഥമുണ്ടഗ്രഭാഗേ
ത്തുയ്യുശ്രംമൂലതരത്തെത്തുള്ളമഥചുവടുംതേനനാലഞ്ചുമൂന്നാം
രണ്ടുംസാധ്വപയംവാപുനരതിനിടയെട്ടശ്രമശ്രസ്യമദ്ധ്യേ [ത്രൈ.
തത്താരോത്തുംഗഖണ്ഡംരചയതുവിയുതംനാസികാതോരണാം–
ദ്വാരസ്യോന്നതികൊൾകബിംബവിഷയേതൽഗർഭതാരത്തിനാ–
ലേഴംശംപതിനൊന്നിലുംമിരിപതെന്നിട്ടപത്തങ്ങിടം
എട്ടഞ്ഞൂന്നതമാകിലത്രവിതതംപത്തൊമ്പതിട്ടൊമ്പതാം
പത്രണ്ടാലഥനീളമേഴ്പതിനഞ്ചിട്ടേഴുംഗാത്തതം ൫൫൬

ഏഴിട്ടുഗർഭാലയവീതിനാലുപേ–
രാരംപതിമൂന്നിലൊരംശവീതിയും
എട്ടന്നതംപഞ്ചശോംശിതേഗ്രഹേ
തദ്വീതിനാലുന്നതമൊമ്പതംശിതേ. ൫൫൭

ലൈംഗേഗർഭഗൃഹാൽമുച്ചമതിലേഴിട്ടിട്ടുമൂന്നാമതം
കൊള്ളാമൊമ്പതിലഞ്ചുവാരിൽപതി നൊന്നിട്ടഞ്ചുതസ്മാത്തതം
പഞ്ചത്ര്യംശമിവച്ചതേനപതിനേഴിട്ടുകൊള്ളാമിടം
പിന്നെ ത്ര്യംശവിഹീനഗർഭമിവരംതൽപാതിവിസ്താരവും. ൧൨൩

ഗർഭഗാരത്തെപ്പുതിന്നാലുകുറി-
ട്ടുച്ചംപന്ത്രണ്ടംശമാംതൈവെണ്ണുവാപ്പോൽ
ദ്വാരേതാരംപത്തുമുപേഴുകുറി-

ട്ടുത്തേധാംകൊണ്ടെന്നുശാസ്ത്രപ്രസിദ്ധം. ൧൨൪
ശൈവപ്രാരേഗർഭഗൃഹത്തെയേഴി-

ട്ടുത്തേധാംനാലംശമത്തുംഗമാനാൽ
പത്തുംമൂന്നുംകുറൈചെതാറുകുറാം
തദ്വിസ്താരംമുമ്പിലെപോരമെങ്കിൽ. ൧൨൫

ശങ്കരനാരായണനെ-
ന്നാകിൽഗർഭത്തെയെട്ടുകുറിട്ട്
കൊള്ളുപഞ്ചകമിവരം
വിസ്തൃതമിവരിലുമ്മിപ്രാരേ. ൧൨൬

ഗർഭഗാരമതഞ്ചുകുറകുതിച്ചെയിട്ടുമൂന്നുന്നതം
ദ്വാരേതൽപതിനേഴിലെമ്പതിടവുംനാനാസുരാണാംഗൃഹേ
പന്ത്രണ്ടിട്ടഥസപ്തഭാഗമിവരംകല്പിച്ചുമുച്ചുകു-
റിട്ടുച്ചത്തെയതിൻറയേഴതവുംകൊള്ളാമിതെല്ലാടവും. ൧൨൭

എട്ടിട്ടേഴുംവെണ്ണുവപ്രാരനീളം
തത്തൽക്കാൽവീളുതറിനാൽതേനുതാരം
എട്ടിട്ടഞ്ചുമൊമ്പതിട്ടിട്ടുമഞ്ചാ-
മാറുംകൊള്ളാംപത്തുമൂന്നിട്ടുപിന്നെ ൧൨൮

ഗോശാലാകൃഷ്ണനെന്നാകിൽപീതിയേഴിട്ടനാലുപോൽ
എല്ലാക്കുംപതിനഞ്ചിട്ടിട്ടെട്ടുശംതാരമുത്തമം. ൧൨൯
അഥസാധാരണപ്രാരത്തുംഗംപാരോന്നതത്തിനാൽ
ഏഴെട്ടൊമ്പതുകുറിട്ടിട്ടൊന്നുനംവീതിതദ്ബലം. ൧൩൦

ഏവംതന്നേകൊടുംകിലാംപ്രൊഹ്യഗേഹേ
തത്തദ്ദ്യോന്യുച്ചുറമാംഹർമ്മമാത്രേ
തത്രോക്തമാംപ്രാരമായശേഷംവിശാലം
കൊള്ളാമെന്നേകേടുംഗ്രഹണക്കുറകൊണ്ടും. ൧൩൧

മാഗ്ഗ്ലപതരുസുംഭംകോണവേധമശേഷേനേ
മുഖ്യപ്രാരേദൈവതാനാംമാനുഷ്യാണാന്തുകിപുനഃ. ൯൩൨.
കട്ടക്കാൽവീതികൊള്ളാംചരണതതിയൊളംപാമേൽഞ്ചുകൂടീ-
ത്തസ്മാദ്ധ്യാത്രിപാദംനമതിനുടനെട്ടിട്ടുപഞ്ചാംശകംവാ [ണം
തുംഗാൽനാലൊന്നുതാഴേപതുരമതിനുമേൽക്ഷേപണ ബ്ലങ്ങൾവേ.
ബാഹ്യേമൂലാഗ്രഭാഗംവാരചയതുചതുരശ്രംവിനാത്രാബ്ലകാദ്യം.

പ്രാരനീളംകഴിച്ചുള്ളകാൽനീളാലഞ്ചുരണ്ടുമാം
ഈരാറീരൊമ്പതിട്ടാലുമഞ്ചുകൊള്ളുമ്മരപ്പടി. ൯൩൮
ശേഷത്തിൽകട്ടിളയ്ക്കുന്നുവേണംമേലേപ്പടിക്കനം
തച്ചുഷ്ടംതോരണംമീതെമംഗല്യാവലകൾവാ. ൯൩൯

അബ്ലക്ഷേപണമിഷ്ടം
മേല്പടിമേലിഷ്ടമല്ലകീഴേതിൽ
പീഠാകൃതികൃതകീഴേ-
തിനങ്ങിഹവീതികട്ടിളയ്ക്കാത്ത്. ൯൪൦
യുഗ്മംഭിദ്ധാനവുമതുമേമുണ്ടുവാതിൽ
സംഹാർമെന്നുമഥധാവനമെന്നുമിത്ഥം
കട്ടക്കുകല്ലുമരമിഷ്ടകകൊണ്ടുകുമ്പ്രം
വാതിൽക്കുസോർതരുവെന്നിയെയൊന്നുമാകാ ൯൪൧

നാട്ടുകട്ടിളുദിതഭിവണ്ണമതുകൊണ്ടേഴിട്ടുമൂന്നംശകം
ബാഹ്യേനീക്കിയെടുത്തുയുമിയലുംമൊന്നിയെട്ടിട്ടടൻ
നാൽനീക്കീട്ടപിമൂന്നുനീക്കിയുമിലംപാന്ത്രണ്ടുകൂടിട്ടുപോ-
ഞ്ചംശരങ്ങൾപുറത്തുനീക്കിയുമഹോസവ്വേശരാണാംഗ്രഹേ.

പ്രാരവിസ്തൃതിയെയെട്ടരൊട്ടുമുവ്വെ-
ട്ടൊളംകൃതിചെയ്യാരംശമാം
വാതലിംകനമിതാറിലൊന്നുനാ-
ലൊന്നുപാതിനടഉണ്ണിനാലുമാം. ൯൪൨
നീതിച്ചുകൽക്കനസമംമട്ടിളയ്ക്കത്
കീഴ്മേൽപടിക്കനസമംശിഖരിണ്ണവേഷം
രണ്ടാമവാതിൽസമവിസ്തൃതമെന്നുകേചി-
ദന്യേകനത്തുമളമിടത്തതിനാറുമെന്നും. ൯൪൩

പോത്തോരംനാലുതൊട്ടെട്ടൊളമഴകിലുടൻ
കൂറൊടെയുംനൽതാരം
നാൽമൂന്നഞ്ഗുലംതാൻകനമതിനുസമം
പാദഹീനംമേലുംവാ
ആയാമംപോരനീളംമുലബുതപതിനേ-
ഴാടിരണ്ടാളമോജം
യുഗ്മംവാസൂത്രപട്ട്യാംഘനതലമിവരം
വിസ്തൃതാർദ്ധംസുനാനാം. ൬൮൨

മേലുംതാഴയുമിട്ടുകൊഠകമതികംതത്തൽപ്പടിക്കൊത്തുവി-
സ്താരംനീളമതിനുപുച്ഛയുഗളംകൂടാതെപോവീതിയും
താഴേകൂറികളുംകിലാമരമുഴക്കോൽനീളമായ്മേലുടൻ
കൊള്ളാംകൊണ്ടുതിരിപ്പിയംമതികമഞ്ഞിപ്പോറവാതിലുചൊൽ. ൬൮൩

അരമയതിനുനീളംവാതിൽനീളത്തിൽമൂന്നോ-
ന്നിതിഗദിതമഥാറൊന്നുഞ്ഞൊനാലിട്ടുമൊന്നാം
ഇതിൽപിതതമൊരാറൊന്നഞ്ചിലൊന്നുംകനംകൊ-
ള്ളിവരസദൃശമദ്ധ്യപിന്നെമുക്കാലുമെല്ലും. ൬൮൪

അരമനീളംനാലി-
ട്ടോരേംനഗ്രങ്ങൾരണ്ടിലുംനീക്കി
മയ്യംതത്രവരുമ്മാ-
റുള്ളമിട്ടരണ്ടുവാതിൽചേത്തത്രു. ൬൮൫

വാതിൽവിസ്തൃതിയൊടൊത്തുമങ്ങുമുക്കാലുമായതമിഹാഗ്രളത്തിന്
എട്ടിലൊന്നുതതമായതത്തിനാലത്തുതത്തിലരകൊഠകതൽകനം.

അരമയുടെകനംകൊഠകഗ്രവീളംതടേന
തടവതുവിതതാർദ്ധംപുച്ഛവുംതാരതുല്യം
തടവിനുമഥപുച്ഛത്തിനുമുപരികനത്തോ-
ടിഹസമമരികേവംതാക്കിഴാന്യായമെങ്ങും. ൬൮൬

ഒന്നാത്രൈകതകെങ്കിൽനിർഗ്ഗമവിധൌവാമഭേതൊടുക്കുന്നതോ
വാതിൽക്കണ്ണറകൊണ്ടുമുന്നുവിതതായാമംകനംതദ്ദലം
പോരുന്നോരരമാന്തരപ്രതിനടേമദ്ധ്യത്രിഭാഗേഗ്ഗളം
വൃത്തംവാപതുരശ്രകംത്രിഗുണവിസ്തീർണായതംവിന്യസേൽ. ൬൮൭

വാമേസൂത്രപടീംതാച്ചകതകേബാഹ്യേദ്വിരണ്ടിന്മെലും
ന്യസ്യേദ്ദ്വന്ദ്വിവിലങ്ങുമാറയുഗളിച്ചൂർദ്ധ്വാനനംബാഹ്യതഃ
ലോഹൈർവാക്ഷികയഷ്ടിയെങ്കിൽവിതതംമൂന്നംഗുലംതൽകനം
വിസ്താരംമകുടാന്തികീഴയതിന്നഗ്രംപുറപ്പാടിഹ. ൧൮൫

പുഷ്പവല്യാദിചിത്രാഢ്യംസൂത്രപട്ടീസമന്വിതം
മദ്ധ്യനിമ്നംചമസ്സ്വർണ്ണമരമാമതിയങ്ങളേ. ൧൮൬

പ്രസൂരോപരിചമസ്സ്ഥവാതിൽനാൽ
ദിക്കിലുംഗമനമങ്ങൊരംഗുലം
മുഖ്യവാതിലൊഴിയേശ്ലഥങ്ങളാം
ജാലമാംനിലകൾതോറുമിങ്ങിനേ. ൧൮൭

മുഖ്യദ്വാരത്തിനുപഞ്ചകമിടംവേണംഘനദ്വാരകേ
രണ്ടുംരണ്ടുവീതികൊണ്ടിവരവുംയോഗങ്ങൾപുറ്റേകവൽ
താഴത്തെപ്പടിവേദികാർദ്ധമിവരുംമേലേതുരംഗക്രമം
ഭിത്തിക്കുള്ളതുദ്വയുമായിതുതുറപ്പാനല്ലവേണ്ടുപണി. ൧൮൮

ജാലംവേദികയ്ക്കുമേലെന്നറികതിനുതതുംരണ്ടുനാൽമൂന്നുഭാഗം
ഉച്ചംവിസ്താരയുക്തംപുനരതിലുമൊരേഭാഗമെന്നീങ്ങിക്രമത്താൽ
വിസ്താരത്തോളമാംകാലരയതിലധികംപിന്നെവേദ്യുത്തരാന്ത-
മ്മാനംവാതുംഗമസ്ത്രിപവുടമുമൂന്നിട്ടരണ്ടുംപിശാലം. ൧൮൯

പാങ്ങേറുംജാലതത്ത്വിനയുമേസംഖ്യയായ്
കമ്പങ്ങളുംകൊടിവരത്തൊറയായിയും
തേയ്ക്കാന്തതുംപാതേതുംകനത്ത-
ത്തുല്യംഭവേൽകാലഥമൂന്നിലൊന്നുമാം. ൧൯൦

തന്മദ്ധ്യഖണ്ഡഫലകങ്ങൾതുള്ളുന്നതുല്യം
തുയ്യശ്രമായതിനുപരിഹകുഞ്ജരാക്ഷം
പിന്നെസ്സ്വവാക്ഷമിമോയതമെങ്കിൽനന്ദ്യം-
വത്തസ്സുതൽകുസുമഭോഷ്ടതുള്ളച്ചതിന്നു. ൧൯൧

കോൺതിരിഞ്ഞുവരുമാർതുള്ളുന്നിത-
ങ്ങൊക്കയുംതുള്ളയിലുണ്ടുപൂക്കൾപോൽ
പുഷ്പഖണ്ഡമതുകോൺതിരിഞ്ഞുപൂ-
വിങ്കിലായതുസകണ്ണനാമകം. ൧൯൨

സ്തംഭങ്ങൾകമ്പങ്ങളടുക്കമാടി-
ട്ടുണ്ടായജാലത്തിനുള്ളുക്രിയംപേർ. ൭൪൩
ഖണ്ഡത്തിലിട്ടഫലകങ്ങളിതിന്നുവേണ്ട
തത്രോചിതംതുള്ളകളോസഹപോകുമല്ലോ. ൭൪൪
കല്പംതോറ്റുഥലോഹമെന്നിവയതിന്നത്യന്തമുഖ്യംപണി-
ക്കേവംതീത്തൊരുജാലമങ്ങുകതകംയുക്തംമിതെല്ലാടവും
നാനാതസ്സുധതലങ്ങൾതോറമഥവാചന്ദ്രാലയേമണ്ഡപേ
നാനാകാരസഭാസുചാപുനരിടംവാതായനാംഗീയതേ. ൭൪൫
സവ്വത്രാരേകുട്ടിളക്കുങ്ങുചേത്തി-
ട്ടുണ്ടാക്കണംരണ്ടുപാശ്വേഷ്വപാദം
ഭിത്തിസ്തംഭാദ്യേവുംപിന്നെമുക്കാൽ
വണ്ണംമണ്ഡ്യാദ്യൊക്കയുംപാതിപാതി. ൭൪൬
പ്രാധാന്യവാതുക്കലെയുമ്മറപ്പടി-
ക്കീഴ്ഭായിൽനിന്നങ്ങുനിലത്തൊളംകൊൾ
സോപാനമാകുന്നതുനല്ലകല്ലിനാൽ
വേണംചമപ്പാനതിനുള്ളലക്ഷണങ്ങൾ. ൭൪൭
സോപാനപ്പടികൾക്കുവിസ്തൃതികരംകൊണ്ടൊന്നുകണ്ണാലുമാ-
മേഴാഞ്ചഥനാലുമൂന്നുയുഗളംവാദ്യർദ്ധവുംകൊൾകിലാം-
നീളംപാരവിശാലതുല്യമിവരംതാരാത്രിപാന്തേലം
കൊള്ളാംയുഗ്മമയുഗ്മവുംപടിയുനസ്സവ്വത്രദേയോലയേ. ൭൪൮
കഷ്ടരികോലൊന്നഥനാലുമൂന്നര-
ണ്ടാംഭണ്ണംകൊണ്ടുംകനമസ്യകീഴ്ഗതം
തല്പാദഹീനംമുകൾവീതികേസരീ-
വക്ത്രോത്ഥവല്യാതലയുംകരോത്തു. ൭൪൯
അർദ്ധചന്ദ്രാഭമായിട്ടുചെയ്തുതൽപാശ്വതോബാഹിർ
പാരതോരണലക്ഷ്മ്യാകൈട്ഷ്ടയേപായഥോചിതം.
മുഖസോപാനമുഖ്യംമുന്നോക്കിച്ചെന്നിറങ്ങുമാറവം
ഭക്തിണാവാമഗതംചൽപാശ്വാഭ്യാംമറുമുണ്ടുപലജാതി. ൭൫൨

പാദോച്ചമഞ്ചംപുനരേഴമിട്ടാൽ
കൊള്ളാംഷഡ്ഷംരണ്ടിഹതോരണാനാം
പത്തൊമ്പതെട്ടെന്നിവകൊണ്ടുകൂറി-
ട്ടാൽമൂന്നുശേഷംചരണംഹിതാഴേ. ൫൩൫

പാദോച്ചയാന്ത്യാമിദംചരണോച്ചതോദ്ധ-
മാറഞ്ചുനാലുമഥവണ്ണഷഡ്ഭേവിതാനം
സ്യുംഭങ്ങളഷ്ടവിഹിതക്രമമിജ്ജഷ്ടത്താ-
ലൊട്ടത്തരംതപികാമിനുമേൽചമപ്പൂ. ൫൩൬

കൊള്ളാംതോരണപാദവിസ്തൃതിദലംമുക്കാലുമംശത്തരം
തന്മീതേവളരുത്തരർദ്ധമതിനുംമേൽവേണമെന്നാകിലോ
അബ്ജക്ഷേപണവാജനങ്ങളിവതൽകീഴേതിലർദ്ധംപരം
കൊള്ളാമുച്ചമിതൊക്കെനീങ്ങിയഷഡ്ഷോത്തുംഗംഹിതത്തോരണം
അർദ്ധചന്ദ്രവടിവായ് ലതോജ്ജ്വലംപത്രതോരണമിത്തരത്തേതരം
രണ്ടുപാർശ്വമകരാസ്യചിത്രിതംമദ്ധ്യപൂരിമയുരംഹി,മാകരം.
പൂരിമത്തിനിരുപാട്ടമെന്നിയേപാർശ്വയോർമ്മകരവാചമച്ചതിൽ
ഭേദബാലർകളിമറ്റമങ്ങൊരോചിത്രയുക്തിമിതുചിത്രതോരണം.
തോരണങ്ങളിലകത്തുമന്ത്രമൂർത്ത്യാദിരൂപമിടുകെന്നതുത്തമം
കുഡ്യതോരണമിതങ്ങളിത്തിമേൽയത്രയോഗ്യമഖിടെച്ചമയ്ക്കണം.
ദ്വാരങ്ങൾക്കഥമേൽചമയ്ക്കണമിദംദ്വാരാഭിധംതോരണം
തൽകട്ടയ്ക്കുപുറത്തുപായുഗളംപൂവ്വോക്തവൽകല്പയേൽ
തൽപാദത്തിനിണങ്ങുമാറപടിമേൽവാഷ്ടരാദ്ധ്യംന്യസേ
ദ്വ്യാസംകാൽപുറമൊത്തുമങ്ങിതൊരുണ്ണേറീടുവുംപൂവ്വൽ.
ഒരുണ്ടുത്തരത്തിനുത്തുംഗംവാജനമർദ്ധമാം
തത്തദർദ്ധംക്രമാച്ഛ്രേഷ്ഠമൊന്നേകാൽഉണ്ണുതോരണം. ൫൩൭

ദ്വാരത്തോരണങ്ങൾക്കിഹവേണമൂർദ്ധ-
ഭാഗത്തുശൂലംനടുവേചപാർശ്വയോർ
ഈരണ്ടുണ്ണുന്നതമുത്തരോർദ്ധ-
ഭാഗേചമച്ചീടുകമംഗലാഷ്ടകം. ൫൩൮

സ്യുംഭേവേണംദിശിദിശിഗതംതോരണത്തെത്തദുച്ചം
മൂന്നിട്ടാൽകാലിവരമുയരംഉണ്ടുപാദത്തെവണ്ണം

പിന്നെപ്പൂവ്വംഗദിതവദിദംതോരണംകൊണ്ടുകൊള്ളു
തുഞ്ഞാമുത്സന്ധ്യവധിമകരപ്പുമിത്തോരണംനാം. ൭൪൪

പ്രാസാദങ്ങൾക്കൊക്കയുംവേദികക്കാൽ
ദ്വാരംനാലുംതോരണംനിത്യമത്രേ
ഉണ്ടാക്കീടാംപഞ്ജരംമണ്ഡിതക്കാൽ
ശാലാകൂടാട്ടോക്കയുംപഞ്ചയസ്സാൽ. ൭൪൫

പഞ്ജരമെന്നതുകാലിന്നിടകളിലീരണ്ടുമൊന്നുമാംപിന്നെ
ഹാരാന്തരഗതനാസീപാശ്ചത്തുംകൂടശാലയോമ്മദ്ധ്യേ. ൭൪൬

കാൽനീളംകൊണ്ടഞ്ചുമാറേഴുമെട്ടു
കുറിട്ടാലൊന്നുനമാംപഞ്ജരോച്ചം
അത്തുംഗത്തിൽപാതികൊള്ളാദ്യപാദം
രണ്ടുംമൂന്നുംനാലുമാംവീതിതന്നാൽ. ൭൪൭

മൂന്നിട്ടാലഥരണ്ടുമൊന്നുമുടനഞ്ചിട്ടാൽദ്വയംമൂന്നുമാ-
മേഴുംശിച്ചഥനാലുമൂന്നുമുചിതംനാലാംനവാംശീകൃതേ
വിവംസപ്തവിധംവിശാലമഖിലേഹാർന്തരാന്തർഗതേ-
ഷ്വേകതംചിത്രിചതുസ്സലേഷ്വപിപുനസ്സൽപഞ്ജരേഷ്വക്രമാൽ. ൭൪൮

വിസ്താരത്തിൽപാതിയുംമൂന്നരണ്ടും
നിഷ്കാമംകൊൾഭിത്തിബാഹ്യത്തിൽനിന്നു
മുക്കാലുംതത്തുല്യവുംവായഥാഹ്നം
രണ്ടാഞ്ചൽസവ്വട്ടഷോചിതംസ്യാൽ. ൭൪൯

രണ്ടാലൊന്നാംപഞ്ജരത്തിന്നുതാഴേ
വേണ്ടുജാലത്തിന്നുതാരംസപാദം
സാർദ്ധംപാദോനദ്വയംരണ്ടരണ്ടും
മൂന്നുംനാലുംനീളമോകാലിനോളം. ൭൫൦

പ്രാസാദത്തിൽപ്രസുരംപ്രസുരന്ത-
രേഷ്വേവേദീപഞ്ജരങ്ങൾക്കുതാഴേ
തജ്ജാലത്തിൽപാശ്വയോരഷ്ടഷോ
യുകതസ്യാദ്ഭേദവുംവേണമല്പം. ൭൫൧

ഊർദ്ധപാർശ്വംപതിനെട്ടുകുരസമമായ്ചെയ്താനുകൊള്ളുത്തരം
ത്രിതാളീഞ്ചുകപോതമംശയുഗളംതത്പാടിംവേദികാം

രണ്ടുംരണ്ടരേഭ്രതമാലകലരുംമേലുത്തരംസാഭ്രതോ
നാലഞ്ചുശിഖരംഹിപഞ്ജരയുതേശക്തിദ്ധ്വജംശേഷിതം. ൨൨൨
യദ്വാരണ്ടരസോത്തരംവളർകപോതോത്തുംഗവുംതത്സമം
രണ്ടുംശംപടിമൂന്നുകണ്ണമിഹഭ്രതാളുത്തരംദ്വ്യംശകം
അഞ്ചുംശംശിഖരോച്ചമൊന്നുപുനരിശ്ശക്തിദ്ധ്വജംകേളിദം
തച്ചിഷ്ടംക്ഷുദ്രവിമാനകേഷുനിലമഹാപ്രാസംഭവേകപഞ്ജരം. ൨൨൩
മൂന്നംശംവളരുത്തരംത്രയമിടംകൊള്ളുകപോതംപടീം
വേദീരണ്ടരചീതനാലിതിടതോളുത്തരംരണ്ടര
ത്തുര്യ്യംതനകപോതകംപടിഗളംരണ്ടുംവളർത്തരം
മുപ്പത്താറുപകുക്കിലേഴ്ശിഖരംശക്തിദ്ധ്വജംദ്വ്യംശതം. ൨൨൪
നാലുംനാലുത്തുമിട്ടുംഗലതോമൂന്നാംവളർത്തരം
മുമ്മൂന്നുതകപോതകാടികൾഗളംനാലംശമീരണ്ടഥ
വേദ്യന്തംത്രിഭിരംശ്ശിസോത്തരവളർത്ത്യംങ്ങളീരണ്ടുയും.
ഭാഗംതുല്യിമുരംകരോത്തുപുനരിശ്ശക്തിദ്ധ്വജംഭാഗതം. ൨൨൫
നാലുത്തെട്ടുപകുത്തുമുമതുവിടെശ്ശക്തിദ്ധ്വജംരണ്ടഥോ
പഞ്ചാംശംശിഖരാമ്പമങ്ങതിനുകീഴഞ്ചിന്നമീരണ്ടഥ
കണ്ണോനാലിഹരണ്ടരേശ്ശപുനരീവേദ്യാദികാലഞ്ചുപോൽ
മുമ്മൂന്നംശമതിന്നുകീഴിചമഹാപ്രാസാദയോഗ്യങ്ങളും. ൨൨൬
ഏന്യൂനാലഞ്ചുകൂറിട്ടിവരമഖിലമിപ്പഞ്ജരാണാംവിശേഷാ-
ലഞ്ചാദ്യംശ്ശ്രീനതംപ്രസ്ഫുരമഥഗളവുംപിന്നെമഞ്ചംഗളഞ്ച
ആദ്യസ്സാഭ്രമെല്ലാംശിഖരവുമഥനാലൊന്നുശക്തിദ്ധ്വജോച്ചം
സുംഭ്രാഭ്രംകീഴ്മസൂരംതഥപുനരുപപീഠന്തഥപോദ്ഗമാന്തം. ൨൨൭
തൽപ്രാസാദേചെരിപ്പൊടിത്തരഗതംകാലൊന്നുതിട്ടാൽനടേ
കൊള്ളാമൊന്നുപപീഠമംശയുഗളംവാദ്യംഗത്തുംഗംതതഃ
കാൽനാലംശകമൊന്നരാംശമരയുംമഞ്ചംതഥാവേദിയും
പിന്നെസ്സൂത്രകപോതകാവധിഗളംശേഷിംശിരഃപഞ്ജരേ. ൨൨൮
ആകാരംകൊണ്ടുതുല്യശ്രീമായിപ്പഞ്ജരമൊക്കയും
തത്രപുഷ്പാദ്ധ്യമല്ലെന്നാൽത്രിമുഖമയ്യരും. ൨൨൯
മദ്ധ്യനാസികചമയ്ക്കമദ്ധ്യഗ-
സ്ത്രംശ്മായശിഖരപ്രദേശകേ

വക്ഷ്യമാണവിധിനാഗ്രപുഷ്യയോഃ
പാർശ്വയോരപിലലാടനാസികാം. ൭൩൨
ബാലനാസികഗളങ്ങളംതോരമ-
പ്രസൂരാദിവളരുന്നമാപരേൽ
മൂന്നിലൊന്നുതരമഞ്ചിലൊന്നുര-
ണ്ടുത്രനാസിയടികണ്ഡിസൂരൽ. ൭൩൩
അനന്തരപ്രസൂരംബാലനാസികാംക്കിഹവേണ്ടുകിൽ
വേദ്യന്തകാലൊട്ടക്കീട്ടമഞ്ചംനിർമ്മിക്കബുദ്ധിമാൻ ൭൩൪
തൻചിതിയോടുസമമദ്ധ്യമങ്ങുമുക്കാൽ
സാധാരമായവയിൽനിന്നുപുറപ്പെടേണ്ടേ
ഭ്രുഷ്ടാവിശേഷമഖിലംബുതരൽപ്രസംഗേ
ചൊല്ലുന്നിലുംപുനരിഹംനിഖിലേഷുയോജ്യം. ൭൩൫
പഞ്ജരാദിപലവിന്നുമുണ്ടുഗോപാനധാരിയതുസിംഹമാകിലാം
വ്യാളിയാംഗജവുമന്നമെങ്കിലുംത്രേതുംനിലയിതിന്നതൽഗളേ.
സ്കന്ധസീമനിചമസ്ഥിലാംഗളംകൊണ്ടുമാംതലയിലുംപോതടം
കയ്യിലാകിലതുമാമിവറിനുംഭാവവുംനിലയുമൊത്തുകൂട്ടുകിൽ. ൭൩൬
മുകുതാദാമലതാദിതത്രശിഖരേകാലിന്നുനേരേകപോ-
തത്തിന്മേൽചെറനാസിജാലകമതിപാകുംഭവല്യാടികം
കുണ്ഡേകാലിടയിൽചമയ്ക്കുസുമംത്രേതംവളക്കുന്നാവും
വേദ്യംശാദികളന്തനിലങ്ങുചയേൽത്രേതാളിഭ്രുഷ്ടാദിയും. ൭൩൭
ശിഖരംതിലപുഷ്പാഭംകൊണ്ടാൽതിലകപഞ്ജരം
കുണ്ഡത്തിൽതാക്ഷ്യനണ്ടാകിൽഗരുഡാഭിധപഞ്ജരം. ൭൩൮
കപോതവാഗളേശാഖാമൃഗശ്ചേൽകപിപഞ്ജരം
പ്രസൂരാദ്ധ്വസിംഹപോതംകൊണ്ടാൽസിംഹാഖ്യപഞ്ജരം ൭൩൯
ജാലകപോതംവളർകുണ്ഡുംതഥാ
നാസാവിശേഷംശിഖരംതഥൈവ
തദ്വൈകൃതഭ്രുഷ്ടാശതചിത്രിതസ്യുഃചേ-
ച്ചിത്രാഭിധംപഞ്ജരമത്രശോഭനം. ൭൪൦
നാമഭേദമിനിയെട്ടുജാതിയിൽ
പഞ്ജരങ്ങളിൽവരുംക്രമത്തിനാടേ

ഭ്രേണാകൃതിവശാദവറൊയി-
ന്നോത്തുകൊണ്ടുപറയുന്നതുകണ്ടുഞാൻ. ൨൦൦
വേദികാജാലമുതലാവശ്യംവീതിയോടുസമനിശ്ചിതം
വിജ്ഞരീമുഖപടിയുതഞ്ചുതൽസിംഹപഞ്ജരമിതീരിതം.
സ്യാദ്വപഞ്ജരമിതിന്നുപരിധിഷ്ണാന്തവേദികുതലന്തമുണ്ടുചേൽ
വേദിതന്നിലുനിശ്ചിതംതഥാകുഡ്യബാഹ്യതഇതുത്തമോത്തമം.
വീതിയിൽനാലൊന്നാവുവിഷ്കമണംമൂന്നിലൊന്നുനിശ്ചിതം
വൃത്തസ്തൂടിതാകാരംചേദ്പത്തസ്തൂടിതനാമപഞ്ജരകം. ൨൦൨
തന്നിക്കുചേൻശിഖരംതുവീപ്രംകണ്ഠാഷ്ടഭാഗ്രതഃ
നിശ്ചിതപഞ്ജരംനാമ്നാമറൊല്ലാംമുമ്പിലുക്തവൽ. ൨൦൩
ഭദ്രനാസിയുടെകീഴ്ഭിത്തിൽനാട്ടുന്നകാലിനുടെമണ്ഡിയിൽപരം
ഉണ്ടതിന്നുനിരിയൂഹമെങ്കിലോലംബനാസിയതുശേഷമന്യവൽ.
സിംഹശ്രോത്രംപോലെശിഖനിജതുരീയനീപ്രസംയുക്തം
കണ്ഠംപൂവ്വവദന്യൽസകലംസിംഹശ്രോത്രവിശേഷനാമപഞ്ജരകം
വിസ്താരമഞ്ചിട്ടുഥരണ്ടുനിശ്ചിതം
പിന്നെകപോതേശിഖരേതഥൈവച
തന്നീഡതോധോനിരിയൂഹസംയുതം
തൽഖണ്ഡനിശ്ചിതമതില്ലസംശയം. ൨൦൬
ഒന്നൊന്നരട്ടണ്ണപുറപ്പെടിക്കുത-
ന്നീപ്രാഗധോധ്വംക്രമതസ്സഭിത്തിതഃ
വേണ്ടുംഗുളതോരണമൊന്നുസർവ്വവും
പുരോകൃതമാശ്ചിത്രപഞ്ജരാഭിധം. ൨൦൭
ക്ഷുദ്രകോണിൽകുഡ്യേപ്രാസാദാദ്യൈരുപശോഭിതം
മഹാനാസിയവറിന്നിടതോറംപഞ്ജരാദിയുംകൊള്ളാം. ൨൦൮
ഏഴഴത്തൊട്ടുപരിപത്തുമൂന്നൊളംക്രമ്മ്യസ്തനവീതികൊണ്ടതിൽ
ഒന്നുകൂടുമഥരണ്ടുമൂന്നുനാലുശുമാംനടുവിലുള്ളശാലയും. ൨൦൯
ആദ്യംഗംകാൽമഞ്ചുകണ്ണൊശിരസ്സും
പിന്നെസ്കന്ധപിംവേണമത്രയുഥാർദ്ധം
ക്ഷുദ്രകോപ്പേതുത്രമാസുരകുംകൊടും
ജംഘാദ്യംവാപ്രസുരാദ്യംകരോരുതു. ൨൧൦

സമതുര്യശ്രമക്കൂടാകാരംവാനാഗരംദിവൽകുയ്യാൽ
താഴികയൊന്നിഹകൂടെശിഖരേനൽഭദ്രനാസിയുംദിക്ഷു ൬൮൨

ബാലനാസികകഠംകൂടവീതിയിൽ
ത്ര്യംശവീതിയതിൽമൂന്നിലൊന്നുതാൻ
നാലിലൊന്നുമഥപഞ്ചമാംശവും
നിക്രമഞ്ചത്തുർഷുദിക്ഷുയോചിതം. ൬൮൩

മാനസൂത്രംൽപുറപ്പാട്ടസാമാന്യകൊഠംകവീതിയാൽ
കൂടസ്യമൂന്നരണ്ടൊന്നുംസാർദ്ധംരണ്ടരഭണ്ണമാം. ൬൮൪
ശൂലകളുംയതചതുരംവേണമിഹലലാടപാശ്വയോശ്ശിഖരേ
സൂചികമൂന്നതിനു മിതംവേണംപോൽമദ്ധ്യഭദ്രനാസികയും. ൬൮൫
അവയവമോക്കുടോക്തംനിഗ്രഹിയുംകണ്ണുകൂടതുല്യമിഹ
ശാലാകൂടാദിഗളേനിർമ്മിക്കുംമന്ത്രമൂർത്തിഗണമഖിലം. ൬൮൬

കൂടകോഷ്ഠമഹാനാസിപഞ്ജരാധൈയുധരാതലേ
പ്രാസാദത്തിനേറ്റതുതന്നെവേണമെന്നില്ലടക്കുകിൽ. ൬൮൭
കൂടാന്തഥാശാലമഹാഖ്യനാസിതൽപഞ്ജരംകുംഭലതാദിയെല്ലാം
കുഡ്യാഗ്രഭവുംഗ്രഹപിണ്ഡിതന്റെകീഴ്പ്പേണമെന്നുള്ളതുസുപ്രസി

ദ്ധില്ലായിലുംകീഴ്നിലതന്നിലേവം [ദ്ധം ൬൮൮
കൂടാദിയെല്ലാംപണിചെയ്യുകൊള്ളു
മേലുള്ളതുമോവിതിനുള്ളഭേദ
മാദ്യംഗമല്ലാത്തവപോരുമെന്ന്. ൬൮൯

മേൽനിലകാലേഴിട്ടാൽവേദികപാതംശിരസ്സുതാഴികയും
ഒന്നൊന്നരമൂന്നൊന്നരയുംകൊള്ളാംമറവുമുണ്ടുപിന്നെയൊരുജാതി.
പിതനെന്നിട്ടഥമൂന്നൊന്നേമുക്കാലുംപിന്നെയൊന്നേകാൽ
വേദിഗളോത്തരവളരുകംതാഴിവളക്കെത്തുശേഷമതിനുശിരഃ.

ഹാരാന്തരംശാലയെടങ്കൂടു-
ത്തോടന്തരംതത്രിചതുർത്ഥഭാഗം
വിസ്താരമംതത്രമഹാഖ്യനാസി-
ക്കുത്തുംഗമുക്തംഗ്രഹപിണ്ഡിയോളം. ൬൯൨

പഞ്ജരാകൃതി മമയ്ക്കിലാംതഥാകൂടകോഷ്ഠമവപോലെയാകിലും
പഞ്ജരാകൃതിയിതെങ്കിലില്ലതജ്ജാലമംഗ്രികളുമല്ലിതു്. ൬൯൩

ഭദ്രനാസിയൊഴിഞ്ഞെതുമില്ലത്രേശിഖരേപുനഃ
മദ്ധ്യനാസിഗളേവേണംമഹാനാസാവിയംഭിതഃ. ൨൨൫
അരുവിരൽതൊട്ടിട്ടീരണ്ടംഗുലമേറീട്ടഷ്ഡധിധംകൊള്ളാം
വൃത്തസ്സുടിതവിശാലംതത്തുംഗംതോരണാംഗ്രിയോടൊത്ത്. ൨൨൬
അതിനുതതിലേംപോൽനിഷ്ക്രമാത്ര്യംശവുംപ
ത്രിദലിതയുഗളംവാവത്തുളാകാരമേവ
അവയവമിതിനോത്താൽകണ്ണുകൂടോകൃതമെന്നാർ
ചിലരതിനുടെപേരെന്നാകിലുംചൊല്ലുവൻഞാൻ. ൨൨൭
വൃത്തസ്സുടിതദ്യാമംനാലിട്ടാൽരണ്ടുകൊഠംകകാലിവരം
പിന്നെക്കന്ധരമൊന്ന്ശ്ലകനാസിക്തുംഗമൊന്നുമിതിഗദിതം. ൨൨൪
ഉണ്ടാക്കണംകുംഭലതാംവിശേഷാൽ
പ്രാസാദേഭേപിചഗോപുരാദ്യേ
ഹാരാന്തരേവാംഗ്രിയുഗാന്തരേവാ
വേദിക്കമീതേബഹുധാതദുച്യതേ. ൨൨൮
പ്രാസാദാംഗ്രിവിശാലതുല്യമിവരംപാദാധികംവീതിയും
പത്മത്തിന്നതിവെയ്ക്കുംഭമുചിതോത്തുംഗാദിവിഷ്ണുഭകം
പിന്നെത്തൽഘടതോഥതിങ്ങിരുചിരംനിർഗ്ഗത്യമേൽപ്പോട്ടതൽ
ക്കൽനീളത്തൊളമെത്തുമാവലതയുംനിമ്മിക്കസാമാന്യതഃ. ൨൨൯
ഏന്യേകാൽത്തതികൊണ്ടുരണ്ടുരമഹാപത്മോന്നതംതൽഗതം
കുംഭന്മൂവ്വടിഷ്ടതോസ്യമുഖതഃപാശേചലതാനിർഗ്ഗതിഃ
പിന്നെക്കാലവിടുന്നുഭിത്തിപരണോന്മേയംമുനഃപത്മവും
കുംഭംവാലതയുംചമെക്കയിനിയുംമാറണ്ടതുംചൊല്ലിനേൻ. ൨൩൦
എട്ടുംശിഖപത്മതുംഗമതിലൊന്നംഭോജപീഠംത്രിധാ
പത്മംകീഴ്ഗതമൊന്നുകണ്ടുമുഭയംമേൽപത്മമെന്നപ്പടി
പിന്നെപ്പത്മസമംഘടംഘടയുഗംവല്ല്യന്നതംവാത്രകാ-
ലുക്കാക്കിപലകയ്ക്കുമേൽഘടലതാമേവംചമയ്ക്കുന്നുമാം. ൨൩൨
ഉത്തരംഭിത്തിമേലാകിൽവെള്ളരിത്തിന്മെൽവെയ്ക്കിത്
കാൽമേലാകിൽപോതികമേൽവീരകാണ്ഡത്തിലാകിലാം.
ത്രുപോത്തരേവീതിയിലഭ്രമാംകനം
ഏഴിഞ്ഞുമ്മൊവ്വതിലാമമാംഹതഃ

മൂവഞ്ചിലേകാദശഭാഗമാകിലും
പിന്നെത്തഥാകേരംപതിനൊന്നിലേഴുമാം. ൭൩൩

പത്രോത്തരേകണംമുക്കാൽവീതികൊണ്ടെന്നുനിശ്ചയം
കാൽപന്തിതോരംപത്രങ്ങൾവേഷ്ടിക്കേണംവിശേഷതഃ
വണ്ണത്തോടുസമംതന്നേകനംഖണ്ഡോത്തരത്തിന്
വീതിയുംകനവുംതമ്മിൽപകരാംപോലിവറിന്. ൭൩൪

അഞ്ചിട്ടാൽബഹളോനപട്ടമുഭയംനാല്പാദിധംവാജനം
ആറിട്ടാലതരണ്ടുമൊന്നുമുടനേഴിട്ടാലുമെട്ടിട്ടചേൽ
മൂന്നോടൊന്നഥവാജനങ്ങൾപതിനൊന്നിട്ടിടുനാലുംചേയ്യം
പിന്നെക്കാമ്പതിലുള്ളശേഷമഖിലേഷൂക്തക്രമാൽനിർഗ്ഗമം.

മഹാവാജനവുംകാമ്പുംതമ്മിലംശംപകുന്നിഹ
ഉത്തരങ്ങൾകൃതച്ചിട്ടകാണുന്നപൂർവ്വചെയ്യുവ. ൭൩൬

പത്രംപത്രോത്തരത്തിന്നുചിതമിതപരങ്ങൾക്കുമുണ്ടാക്കുമാറു-
ണ്ടോരോകാൽപന്തിതോരംയുഗളകമഥവാപിന്നെയോഗക്രമാദ്വാ
കാൽവണ്ണാൽഭാഗത്തുടങ്ങിപ്പുനരൊരുപയവമേറ്റേറിവിസ്താരമേതൽ
സപ്താംശിദ്വിസപ്താംശകഗതമുഭയംപത്രമുകതംവിചിത്രം.
ഉത്തരവീതിയിലർദ്ധംപുറവത്തരവീതികൊൾകമുക്കാലും
വീതിയിൽമൂന്നൊന്നരയുംമുക്കാലുംമൂന്നുജാതികനമിതിന്. ൭൩൯

മൂന്നൊന്നുതസ്മാദ്ദേഴികൾക്കുവണ്ണം
വിസ്താരമോനാലഥതൽകനത്തിനാൽ
നാട്ടത്തരേചേത്തഥവെള്ളരത്തുകാൽ
പുറത്തരംപിന്നെയതിന്മെലാകിലാം. ൭൪൦

മുഹൂർത്തംനല്ലതോത്തിട്ടസന്തോഷിപ്പിച്ചതക്ഷകാൻ
ഗണേശപൂജയുംചെയ്യുവെക്കുത്തരമെഥാവിധി. ൭൪൧

ഉത്തരക്കനമൊത്തിട്ടവളരുംതൽകപോതവും
മൂന്നരണ്ണോന്നുടഞ്ചുപ്രസ്താരംനേത്രവീതിയും. ൭൪൨

ഉത്തരവീതിയൊടൊത്തുംതുലോത്തുംഗം
മുക്കാലുംപാതിയുംതുലോത്തുംഗം
തത്സമമർദ്ധംമുക്കാൽ
വിസ്താരംയുമ്മമത്രസാമാന്യം ൭൪൩

ജയന്തികാതുലാദീനാമുത്തരോക്തംവിഭ്രേഷണം
സൂത്രപട്ടികയെപ്പോലെപങ്കജാദികളാകിലാം ൨൯൯
ആത്രുഡ്യോത്തരമുണ്ടെങ്കിലതിന്മേൽവേണമിത്തുലാം
ബാഹ്യോത്തരേകൊടുങ്ങക്കാലിങ്ങിനേതട്ടചൊൽപണി.

ഓരോപുറത്തേയുഗളംവരുമ്മാർ
ചുറത്തരത്തിങ്കലിടുകഴക്കോൽ
ഗൃഹസ്യതാരാഭ്രമിയന്ന്കൂടേ
മോന്തായകേവാഗ്രമുറയ്ക്കുമാറ്. ൨൯൯

സുംഭോച്ചത്തിൽപാതിതാന്മൂന്നിലൊന്നോ
പഞ്ചദ്വ്യംശംവാഥസപ്തത്രിഭാഗം
താഴേണംകീഴത്തരാലിക്കഴക്കോൽ
സാമാന്യംനാലൊമ്പതിട്ടിടുമാംപോൽ. ൨൯൬

തത്തഴകൽപ്പുലകവീണതിനൊത്തവണ്ണം
വിസ്താരമുത്തരഗതംപ്രതിഗൃഹ്യതേന
ഏട്ടാവതാരമവകൊള്ളുകപിന്നെയോരോ-
ന്നേറിട്ടമാമുചിതമാംപടിസപ്തധൈവം. ൨൯൭

പുഷ്പതാരമിതിൽനാലിലൊന്നകൂ-
ടീട്ടവേണമഥചൊല്ലുവാൻകനം
ആദിയെന്നരവിരൽക്കൽനിന്നൊരോ
തോർയേറിവിരലാറൊടുക്കമായ്. ൨൯൮

തോതെടുത്തതിനാൽവേണംനീളംവേസ്സവരുത്തുവാൻ
ഏറുംവലിച്ചിലെന്നിഥമെല്ലാമവിടെനിർണ്ണയേൽ. ൨൯൯

മൂന്നംഗുലംതുടങ്ങീട്ടകാക്കാലംഗുലമൂനമായ്
വിരലൊന്നരയായവാളംകൊള്ളുംവലിയവിസ്തൃതം. ൩൦൦

ത്രിഗുണംവളവണ്ണത്തിൽവളഖണ്ഡേ വിശാലകം
അതിൽനാലൊന്നുകനവും നാനാവല്ല്യാദിഭൂഷണം. ൩൦൧

ഉത്തരവിസ്തൃതിയോളം മോന്തായമിവച്ചുപാതിമുക്കാലും
തത്സമമരമുക്കാലും വിസ്താരത്തിൻവാജനംതാഴേ. ൩൦൨

ഉത്തരവണ്ണത്തോളംകാലരയേറിട്ടരംകനംകൂടേ
യുത്തിഗുണംവാടിഗുണംനീളംകാലഭ്രമങ്ങുകൂടിയുമാം. ൩൦൩

കൂടസ്യതൽപട്ടമധോഗതസ്യാ
ഓകാരമശ്രുയ്തമാമുരുണ്ടും
വിട്ടങ്ങുംതോറംചിലരങ്ങുകുന്ത-
ക്കാൽനാട്ടിമോന്തായമവാറിൽവെപ്പോർ. ൨൫൫

ഉത്തരമെട്ടിട്ടൊന്നരണ്ടരണ്ടംശമൂനമായ്ചാരം
വാമടയാംഫലകായാംതന്നാൽമൂന്നൊന്നവണ്ണവുംകൊള്ളാം.
വാമടതാരാദഞ്ചിട്ടംശപേയമസ്യവാജനംപിന്നെ
ആറിട്ടരണ്ടംശംമൂന്നിട്ടൊന്നക്ഷുദ്രപട്ടനയോടേ ൨൫൬
വിതാനാത്തന്റെവിസ്താരാൽമൂന്നിലൊന്നുമറിച്ചീടിൽ
വാമടയ്ക്കീഴിൽമൂന്നാംപോലഞ്ചരണ്ടാകിലുംതഥാ. ൨൫൭
വാജനംവാമടയ്ക്കുള്ളതതംപട്ടികയായത്
താരാദ്ധ്വംകനവുംകൊള്ളുതത്സമംവാന്തരാളകം. ൨൫൮

പട്ടികയ്ക്കുതതമംഗ്രലപേയംപാതിവണ്ണമിഹത്രിഭാഗവും
ഏന്നിയേഫലകമെങ്കിലുംകനംകൊൾവരിത്രമതിലൂനമായിയും
അധിഷ്ഠാനോന്നതംദ്ധ്വംപിധാനഫലകാന്തരാ
കാൽമുക്കാലരയുംവണ്ണംതുല്യംപാദ്മകതോഭവേൽ ൨൫൯
തഴികക്കുടമതിന്നുനീളമാദ്യംഗത്രയുംഗസമമദ്ധ്വമാകിലാം
കാൽകുറഞ്ഞുമഥപത്മകോകുടംവെച്ചതിന്നുപരിനാളകുമളെയും.
നിലപലവെങ്കിൽതാഴേനിലുകളിലെലുപകൽനാവുതാങ്ങിമേല-
വരുമാറിട്ടാൽമീതെസംഭാരപ്പടിവെച്ചൊട്ടുക്കുകന്നിലയും. ൨൬൦
സംഭാരപ്പടിമേന്നകാലിനിവരംമേലേനിലയ്ക്കായതിൻ-
മേലറൊത്തുത്രിഭദ്ധമായഗൃഹപിണ്ഡീംകല്പയേച്ഛ്രേഷ്ഠതഃ
അഞ്ചിട്ടാൽപടിയൊന്നുവേദികഗളംതച്ചേളുഭൃത്തരം
കല്പിക്കുത്രകപോതകഞ്ചനഭവേന്നാമിട്ടുചേചേദികാം.
ഇല്ലന്തൂത്തയായഭിത്തിനിലരണ്ടെന്നാംകിലോത്തുണിട്ട
തൽസ്ഥാനേപുനരുത്തരഞ്ചവളർതൊട്ടെല്ലാമതിന്മേലഥ
മുന്നേപ്പോലഥനായുതാങ്ങിയവിടെച്ചെപ്പുപാഗ്രംപുന-
സ്സംഭാരപ്പടിവെച്ചുകൊണ്ടുനിലമേലേത്തുംപുരോകതക്രമാൽ. ൨൬൨
തകത്തുതുണ്ടുത്തരമില്ലഭിത്തിയി-
ല്ലതിന്നുതുണിട്ടതുലാങ്ങളിൽപുനഃ

ലുപാഗ്രമത്തുൺതലതോരമിട്ടമേൽ
ന്യസിക്കസംഭോരപടിംഗളന്തഥാ. ൨൯൯
കഴപ്പുലകക്കുടാതെകല്പിഷ്ടകസുധാദിഭിഃ
ശിഖരംപണിയെന്നാകിൽതൽഭേമേിഫചൊല്ലിനേൻ.
താരത്തിലദ്ധംശിഖരത്തിനുച്ചംമുക്കാലുമാറഞ്ചിനിയെട്ടിലേഴം
അഞ്ചൊമ്പതെന്യേപതിനേഴമിട്ടാലുനംപതിമ്മൂന്നപിരണ്ടുരണ്ട്.
താരാർദ്ധതപിന്നെയതേഴകുറിട്ടോരോന്നുകൂടിട്ടിതിസപ്തധാസ്യാൽ
താരാർദ്ധമാനാധികംശിരോച്ചംനന്നല്ലമത്സ്യക്ഷതിതംകുറയ്ക്കിൽ.
സമപതുരത്തിനുപഞ്ചധിതയവുമേഴിട്ടുമൂന്നുമാംശിഖരം
ഒമ്പതിൽനാലുംസപ്തത്രിതയവുമാംശിഖരമഷ്ടകോണിന്ന് ൨൯൦
വൃത്തേപതിനൊന്നിട്ടിട്ടഞ്ചധതത്രയോദശാംശകേഷ്ടംച
ശാലകളെങ്കിൽപതിനഞ്ചിട്ടേഴംപിന്നെയേഴപതിനേഴിൽ. ൨൯൧
ശിഖരമിവരമല്പേതാരതസ്യൂംശമെന്യേ
നിജമിവരമെടുത്താറഞ്ചുകൂറിട്ടുമൊന്നാം
അഥപുനരധിഷ്ഠാനോച്ചതുല്യഞ്ചമേലെ
നിലമരണസമംവാശോഭമാനംവിദ്ധ്യാൽ. ൨൯൨
താഴേകപോതംശിഖരസ്യകല്പയേൽ
തസ്യാസ്യമേദിപ്പുറമെത്തുനിർഗ്ഗമം
ഒന്നാന്നരട്ടണ്ടരണ്ടുണ്ണമാം
തൻപോവളക്കുന്നുപുറത്തുചുഴവേ.
ചുറ്റൊത്രതൻപോവളഭൌകപോതേ
തത്തുല്യവുംപാതിതഥാത്രിപാദം
വേണംശിരസ്സിന്നുനടുപ്രദേശേ
നാഹംകുറഞ്ഞോന്നുതടിച്ചഭോഷ. ൨൯൩
മേലിന്നഥാറൊന്നുകഴിച്ചുതുംഗാൽ
തത്രൈവകുയ്യാൽബലികാഭിധാനം
അഞ്ചിട്ടുമൂന്നൊന്നുതതംസപാലം
താരദിരംഭ്രേഷണമെന്നുമന്യേ. ൨൯൪
ഖിസ്സാരംബലികസ്യമൂന്നൊടഥനാലഞ്ചംഗുലംതൽഘനം
നാലൊന്നാമതിൽവേത്തുയുമേകമധ്യോദ്ധേപചതസ്യാർദ്ധതഃ

തസ്മാദ്ദ്വിഭാഗമംബുജംബലികഗന്ധസ്ഥാനത്തുളാംവീതിയാൽ
അഞ്ചാൽമൂന്നതിനുദ്വിപഞ്ചിസ്തിരതസ്മൂപീവിദഭ്യാൽപുനഃ
ആദ്യേഷ്ടകാവൽകനവീതിനീളമായ്
മൂദ്വിഷ്ടകാംതത്തുഖരോദയേദ്ധതഃ
മേൽവച്ചുനിത്തുവിധിയോടതിന്നുമേൽ
സ്മൂപ്യന്തരസ്ഥംതലിപംസലക്ഷണം. ൨൬൫
ഭദ്രാനാസികടിക്കിലത്രശിഖരേതത്താരതോമൂന്നനാ-
ലഞ്ചിട്ടൊന്നുതതസ്ത്രിഭാഗമിവരംമുക്കാലുമാംവീതിയിൽ
വിസ്താരത്തൊടുതുല്യമദ്ധ്യമഥവാമുക്കാലുമാംനിഷ്ക്രമം
ശാലാദ്വിതിനസ്യതാരസദൃശംതാരംലലാടിക്കിഹ. ൨൬൬
നാസീത്തുംഗാൽമൂന്നിലൊന്നംത്രിപാദം
വാദ്ധ്യംതുംഗംകൊഠംകശക്തിദ്ധ്വജസ്യ
തസ്മാത്ത്യംശംകിംപരീവക്ത്രമാദ്യേ ൨൬൭
പിന്നെശ്ലേഷ്മംമേൽഗളാഖ്യംകരോത്തു.
മുഖഫലകവിശാലംഭണ്ണമദ്ധ്യർദ്ധഭണ്ണം
കനവുമതിലൊരെട്ടാന്നുനന്നതംകൊഠംലതാദ്യേ
പലകതതിയൊടെത്തിട്ടീയിവറിന്നുനാനാ-
ലതകളുമഥമുക്താദാമവുംഭൂഷണംസ്യാൽ. ൨൬൮
മുഖകൃതയിമുഖഫലകംദ്വയമദ്ധ്യേതത്രകൂടകോഷ്ഠാദീൻ
പത്മാഭിഷേകമഥവാനാടകകഥതാൻകരോത്തുശില്പിവരഃ ൨൬൯
ശക്തിദ്ധ്വജഗളേകുയ്യാൽഗളഭൂഷണമൊക്കയും
കിംപുരീഗളത്തുല്യോച്ചംശൂലംവേണംതദ്ധ്വതഃ ൨൭൦
മഹാനാസികമയ്ക്കുമ്പോൾഗർഭത്തിൽപാതിവിസ്തൃതി
ക്ഷുദ്രനാസൌതതംമൂന്നരഞ്ഞൊന്നരഭണ്ണിനാൽ ൨൭൧
പൂർവ്വോക്തഭദ്രനാസീവാശിഖരനാലുദിക്കിലും
തത്തദ്യോഗ്യാന്മഹാനാസീംക്ഷുദ്രനാസീഭവേത്തുവാ. ൨൭൨
നാസികയ്ക്കുതാഴേഗളദേശത്തസ്യഃ
പാദേപ്രയാന്തഹരിദക്ഷിണേശൌ
സ്യസിംഹവുംപൂർവ്വദിഗാദികല്പ്യാ
വിരിഞ്ചനംനാലിവമഠനമാംപോൽ ൨൭൩

ഇതി സാമാന്യാല്പപ്രാസാദവിധിഃ

ഷഡ്വിധജാതിഗൃഹന്തെഴുപതോളംപതിനൊന്നരെ,ാട്ടിടം
കോലാൽമുതലവന്തിഭ്രമികയാറാറാംപിന്നെനാലുനിലമുതലായി.
പത്തുംമൂന്നുംമുമ്പായെഴുപതിൽനാലുനമാവൊളംകോലാൽ
നിലനാലാദിനടേപ്പോലാറാറോരോന്നിലിങ്ങിനെചൊന്നദ. ൨൭൭
ഒമ്പതുകോൽതൊട്ടമ്പത്താറോളംഹസ്തമാനവശാൽ
പഞ്ചക്ഷുദ്രികളാറംഗുവികല്പേഭവന്തിഗൃഹഭേദാ
ആഭാസേപതിനൊന്നുകോൽമുതൽനാല്പത്തെഴുകോലൊളംകോലാൽ
നാൽനിലമുതലിതുനന്നാൽമന്ദിരമോരോന്നിലാറപോലന്ത്യേ.

ഇതി മഹാപ്രാസാദവിധിഃ.

വൃത്തംവൃത്തായതമപ്യായതചതുരഞ്ചസമചതുരം
എഴുണ്ടാകൃതിസദനേഷഡഷ്ടകോൺഫസ്തിപുഷ്പമെന്നിത്ഥം
ചുറ്റിനെമുന്നൂറമ്പത്തഞ്ചിട്ടാൽനൂറകുറപതിമൂന്നും
വൃത്തപ്രാസാദാനാംവീതിയതിൽപാതികൊണ്ടുവീതേണ്ടു. ൨൮൫
ചുറ്റിനെടായതവൃത്തേമുന്നൂറെണ്ണുത്തുനാലുകുറിട്ടാൽ
പന്തീരേഴവിശാലംവീച്ചിനതിൽപാതിയെണ്ണുത്തടനീളം. ൨൮൬
നാഹോഥാതായചതുരേനാലാറംപത്തുമൊമ്പതുംചെയ്യാൽ
ഒമ്പതുനാലഥമൂന്നുംവിസ്തൃതിശേഷമായതന്തസ്യ
ഷഷ്ഠംകോണിൽപരിണാഹംതൊണ്ണൂറിട്ടിട്ടുപപ്പതാംകുണ്ണം
മൂവഞ്ചാമശ്രായതിതംരന്നാലാറഭാഗമെന്നാഠിക. ൨൮൭
അഷ്ടാശ്രസ്യത്രനാഹേഷഷ്ടിദ്വിഗ്നേനഭാജിതേതാർ
മുപ്പത്താറംശത്താൽപതിനഞ്ചംശങ്ങളശ്രനീളങ്ങൾ. ൨൮൮
ഗജപുഷ്പനാഹമാനംനാലെട്ടംശികപിന്നെവിസ്തൃതിയും
എഴരപാർശ്വായതവുംതദ്വത്താരാർമ്മാനതോഭ്രമണം. ൨൮൯

ഇതി വൃത്താദിഭേദവിധിഃ.

അഥ നാഗരാദിഃ.

നാഗരവൃത്തദ്രാവിഡവുംവേസരവുംസാത്വികാദിസദനങ്ങൾ
നന്നിവതത്തദ്ദേശയെല്ലാമാമെന്നുമുണ്ടഖിലമുനികൾ. ൨൯൦

ഹിമവച്ഛിഖ്യുകദേശം സാതപികമാമവിടെനിന്നകൃഷ്ണാന്തം
ദേശംരാജസമസ്മാൽകന്യാന്തംതാമസംവിദുപൂർവ്വാ. ൨൯൮

ജന്മന്തുടങ്ങിച്ചതുരശ്രരൂപകം
പ്രാസാദമംസ്ഥാപിയിതവ്യനാഗരം
മൂലംതുടങ്ങ്യോഗളമാദിയായിയോ
ഷ്ഠംകോൺചേദ്രാവിഡമഷ്ടകോൺതഥാ. ൨൯൯
ഇച്ചൊന്നവണ്ണംപണിചെയ്കവട്ടമാ-
യതിന്നുപേർവേസരഹർമ്മ്യമെന്നുപോൽ
ഉണ്ടതുക്കൂടാദിവിഭൂഷണങ്ങളെ-
ന്നാകിൽത്രയാണാമിദമല്ലലക്ഷണം ൩൦൦
കൂടംപുറപ്പെട്ടകകോഷ്ഠസമംവിശേഷാൽ
പത്രാഭിധംതന്നതോരണവുഞ്ചമപ്പൂ
സുംഭങ്ങളുംനിലകളുംപരിചൊന്നകൊള്ളു
തന്നാഗരംസദനമല്ലമംഗാഖ്യനാസീം ൩൦൧
കൂടത്തെക്കാഠംകോഷ്ഠനിഷ്കാമമേരു
ശാലാമദ്ധ്യേദ്രുനാസീഞ്ചകുയ്യാൽ
കൂടംവൃത്തമഷ്ടംശ്രുതുയ്യശ്രമാംപോൽ
നാനാഭൂഷായുക്തമിദ്രാവിഡാഖ്യം. ൩൦൨
നിൽപൂകൂടംകോഷ്ഠവുംമാനസൂത്രേ
കൂടേവൃത്താകാരമാവുശിരസ്സും
കൊള്ളാമാകാരംഗ്രീവവല്ലുതുംത-
ച്ഛാലാകൂടൊന്തുല്യകൊവേസരാഖ്യേ ൩൦൩
ശാന്തമൂർത്തികളായുള്ളസകളാച്ചകംനാഗരേ
വിന്യസേദ്രാവിഡേത്യാന്തംവേസരേമിഥുനാദികം. ൩൦൪

പ്രാസാദങ്ങളിലഞ്ചുഭേമിനിയുണ്ടോരോനിലക്കിങ്ങിനേ
നാല്ലാശാന്തികപൌഷ്ടികൌചജയദംപിന്നേതുപോലത്തുതം
പിന്നത്തേതതുസാവ്കാമിയിവയിൽപ്രക്യേകമാഖ്യാശതം
തൽഭ്രഷ്ടാദിവശാൽഭവിക്കുമറിവാനാമല്ലിതസ്മാദുശാം. ൩൦൫

ഇതി നാഗരാദിവിധിഃ

പ്രാസാദംമുഖമണ്ഡപസ്യവിതതംനേർപാതിമുക്കാലുമാം
അഞ്ചാൽമൂന്നഥരണ്ടുമേഴിലൊരുനാൽപന്ത്രണ്ടിലഞ്ചുംശുഭം
തദ്വിസ്താരമെടുത്തുകൊണ്ടുപതിനാറംശങ്ങൾചെയ്തുതാൻ
തസ്മാദേകവിവർദ്ധനാച്ചനവധാമന്നൊന്നുമാമായതം. ൩൦൩൨

പ്രാസാദവീതിസമമല്പമെന്നിമൂന്നോ-
ടഞ്ചൊമ്പതോടിടപകുത്തതിലേകമേകം
ത്യക്തപ്രായതംനവവിധംമുഖമണ്ഡപത്തി-
ന്നൊന്നുംകിലാംവിതതിപിന്നെയതിങ്കൽനിന്ന്. ൩൦൩൩

പന്ത്രണ്ടിലഞ്ചുംപത്താറുമേഴിൽനാലഞ്ചുമൂന്നുമാം
പാതിയുംസമവൃന്താരംഭീഷ്ടത്താൽകൊണ്ടുകൊള്ളുക ൩൦൩൪

ഒന്നൊന്നരക്കോലഥരണ്ടുകോലുമാം
പ്രാസാദമംശിച്ചതിലൊന്നുകൊഠംകിലാം
ഉണ്ണാലുമൊന്നൊന്നരരണ്ടുമൂന്നുതാൻ
തദന്തരാളായതമാനമിങ്ങിനെ. ൩൦൩൫

കുനിലയുംപലനിലയുംചരണവുമഥകൂഡ്യവുംകൊള്ളാം
കൂഡ്യോപഞ്ജരജാലകക്കൂടകകോഷ്ഠാദിചെയ്കിലുംകൊള്ളാം ൩൦൩൬

വേണംപുരോമണ്ഡപമെങ്കിൽമൂല-
പ്രാസാർത്തുല്യംദലവുംത്രിപാദം
തദ്ദിഗ്ഗതംയോനിവരുന്നചുറ്റും
കൊള്ളാംവിശേഷാൽനിലരണ്ടുമൂന്നും. ൩൦൩൭

പിഴെട്ടൊമ്പതുപത്തിട്ടാൽമൂലപ്രാസാദപാതേ
അതിലോരോന്നുനീക്കീട്ടമണ്ഡപംശ്രേഷ്ഠമുന്നതി. ൩൦൩൮

കോലാലുമാംചരണതുംഗമിതിന്നകാക്കാ-
ലേറിട്ടകോലോളമിഹാഭ്യുതദ്വിഹസ്താൽ
ത്രയ്യശ്രദീഷ്ടമിതിനാകൃതിചേദ്വിശാലാൽ
സാർദ്ധത്രിപാദയുതമായതമങ്ങിരട്ടീം.

സമചതുരശ്രംമണ്ഡപമതിനുത്തരമൊന്നുകാല്പനാലെങ്കിൽ
ശ്രീകരമെന്നഭിധാനംചിലരതിനെനന്ദ്യാവർത്തമെന്നാഹുഃ.

രണ്ടുത്തരംകാൽപതിനാറംസപ്തസ്വികം
പന്ത്രണ്ടുത്തുണ്ടുപാൽവിജയപ്പെരുത്തരം

തുയ്യശ്രുടീശ്ലാകൃതിമൂർദ്ധ്നിനാലുനാ-
സ്യകൃതംസാഭാരംഗമിതിപ്രസിദ്ധം. ൩൫൫

ഭദ്രനാസികകഠംമൂർദ്ധ്നിരണ്ടുചേങ്ങേരണ്ടുതലിപംപിധോത്തരം
ഇന്ദുകാന്തമിതുപത്മകേശമാംവൃദ്ധമണ്ഡപമിതുത്തമംതുലോം.

വൃത്തായതംമണ്ഡപമെങ്കിൽവിഷ്ണു
കാന്താഭിധംഹേരളപാദ്യലംകൃതം
തൽചിത്രപട്ട്യാപിചബാലകൂടകൈ
വ്യാളാദിവിദ്യാധരപൂവ്വകൈസ്തുതം ൩൫൬
നാലാടിയായായിരമന്തമുണ്ടുകാ-
ലിമ്മണ്ഡപാനാംപലപേരുമുണ്ടഥേ
ഭ്രഷ്ടാവിശേഷങ്ങളുമുണ്ടുയുക്തിതോ
ചൊല്ലാവതല്ലേതുമതിൻറവിസ്തരം. ൩൫൭

മണ്ഡപംവീതിയുണ്ടെങ്കിൽമദ്ധ്യേരംഗഞ്ചമസ്തിലം
ഉത്തരംരണ്ടുമാമൊന്നുംകൽനാലുംപതിനാറുമാം. ൩൫൮

കൃത്തമ്പലത്തിനഥമാഹലേംപകിത്താ-
ലീരാറൊട്ടെട്ടുപതിനെന്നിവകൊണ്ടുപിന്നെ
വിസ്താരമഞ്ചപിചമുന്നഥപഞ്ചഭാഗം
സാമാന്യമാംവിധിയിതിന്നിയുമുണ്ടുമറ്റും

ഇതി മണ്ഡപവിധിഃ.

പ്രാസാദവിസ്തൃതിതദുത്തരബാഹ്യമാനം
ജംഘപ്പുറംതന്നുപാദുകബാഹ്യനിഷ്ടം
ദേവാലയത്തിനളവിന്നിതിലൊന്നുഭണ്ണാം
തേനാഖിലാനിനിജസാലപടോനികുയ്യാൽ. ൩൫൯

അന്തമ്മണ്ഡലമെന്നുപേരുപ്രഥമേസാലേന്തഹാരാപരേ
പിന്നേതിന്നഥമദ്ധ്യഹാരചരമേകേംബാഹ്യഹാരാഭിധാ
മയ്യാദാഖിലബാഹ്യശൈക്രമവശാത്തേഷാംസമുത്സേധവും
ചൊല്ലുന്നേനിഹവണ്ണമാകൃതികളുംസ്ഥാനങ്ങളുംലക്ഷണവും.

കാദ്ദണ്ണരാട്ടണ്ണഗണ്ണിൽമുന്നാ-
ന്നാദ്യസ്യമൂലാലയതോന്തരാളം

രണ്ടാമതിന്നൊന്നരപിന്നെയൊന്നും
മൂന്നാമതിന്നിങ്ങിനെരണ്ടരണ്ണാം ൩൨൩
നാലാമതല്ലോമതിലത്രനാലു ഭ-
ണ്ണൊഴുമുള്ളിലുഴപാഹ്യസാലകേ
വേണ്ടാമുഖായാമമിതാദ്യഗത്തിനും
തഥാന്യഗേമറാവുമൂന്നിനുംഭവേൽ. ൩൨൪

എന്നേപക്രമവശാലെതിരണ്ണപിന്നെ
സ്സാദ്ധംത്രയംതദനുപഞ്ചദലോഡ്യമേഴും
കൊള്ളാംക്രമേണമതിലഞ്ചുമിതെന്നിയൊന്നും
മൂന്നാകപത്തുപതിനഞ്ചിവരണ്ണമാനാൽ ൩൨൫

ണ്ഡിൽപ്പാതികഴിഞ്ഞെടുത്തുരചയേദന്തർഗ്ഗതംമണ്ഡലം
തസ്മാൽമൂന്നുകരങ്ങൾനീങ്ങിയവിടെച്ചേർക്കുന്നഹാരാഭിധാ
ഭിത്തിങ്കൽനീക്യവിടന്നുമദ്ധ്യഗതഹാരാംപിന്നെനാലാമത്തും
കുയ്യാദേഴുകരാന്തരേനവകരാൻനീക്യന്തവുംവിന്യസേൽ. ൩൨൬

മദ്ധ്യാത്തമങ്ങൾക്കുമിതാദ്യമിങ്ങിനേ
പിന്നേവമദ്ധ്യത്തിനുപഞ്ചസപ്തകാൻ
ഹസ്താന്നവൈകാശേകാന്തസ്തുതോ
വിശ്ലിഷ്യമുഖ്യേനവതോപിവൃദ്ധിതഃ. ൩൨൭
ണ്ണത്തരഞ്ചേവിടന്നുജംഘാ
ജന്മങ്ങളെങ്കിൽപരിതസ്തുതോതഃ
പോക്കേണമിദ്ദണ്ണഥതച്ചെരിപ്പിൻ
മുൻവായിൽനിന്നൊക്കയുമെന്നുമുണ്ട്. ൩൨൮

കാലരുക്കാൽദണ്ണംകൊഠകമുഖായാമമൊന്നരണ്ടുമപി
രണ്ടരമൂന്നുംനാലുംപുനരഞ്ചുദണ്ണംകൊണ്ടുസവ്വേഷ്ടാം. ൩൨൯
അഗ്രേഭാഗേവേണംതത്തന്മാനാൽപരംമുഖായാമം
തത്രനദീഗരിതുല്യേപുഷ്പേപാശേപിവാവകാശാവശാൽ ൩൩൦
വാഹനംഗണപൻബ്രഹ്മാമാതൃക്കൾംഗ്രഹനംഹരി
ദുർഗ്ഗാനിമ്മാല്യട്ടക്കെന്നുപരിവാരാഷ്ടകംസ്മൃതം. ൩൩൧
ദിക്പാലർപത്തും നിമ്മാല്യധാരീമാതൃക്കളിങ്ങിനെ
പത്തുണ്ടുപരിവാരങ്ങൾചൊല്ലുന്നുസവ്വമന്ദിരേ. ൩൩൨

ഇവപന്ത്രണ്ടുവിഷ്ണുശൻഗ്രഹൻവിഷ്ണുശ്ചദർഗ്ഗയും
ഈരെട്ടപരിവാരങ്ങൾചൊല്ലുന്നുസവ്വസൂരയഃ. ൩൩൩
വാസ്തുപ്രകരണത്തിങ്കലീശാനാദിപുത്തല
ദ്വാത്രിംശൽപരിവാരങ്ങൾകല്പിക്കേണ്ടുകിലായത്. ൩൩൪
കിഴക്കുംതെക്കുമുള്ളോക്കസ്ഥിതിസ്ഥത്രെതന്യഗാഃ
പരസ്പരംവലംകണ്ണാൽനോക്കുമ്മാവഗമിക്കണം. ൩൩൫
ദ്വാസ്ഥൻതുടങ്ങിക്ഷേത്രസ്യരക്ഷകാസുഖംഹിമ്മുഖാ
ദിക്പാദിസേവകന്മാരേദ്വാഭിമുഖമാചരേൽ. ൩൩൬
വാഹനംമൂന്നുരദ്ദുചെന്നേടത്തഗ്രതോന്യസേൽ
ത്രിദണ്ഡിങ്കലുമാമൂലാൽബലിപീഠച്ചഗോപുരാൽ. ൩൩൭
ദിക്പാൾപ്രഗോപുരേയാമ്യേമാതൃക്കളഗജാനിലേ
ശാസ്ത്രാവുനിരുത്തൗനിമ്മാല്യാശീസോമേശമദ്ധ്യഗഃ. ൩൩൮
പത്മപീഠമിവാറിന്നുവീതിയിൽപാതിപൊക്കമായ്
മേഖലാത്രയസംയുക്തം പത്മാകാരംതഥാചിവും. ൩൩൯
തേഷാംബിംബങ്ങളെന്നാകിൽവേണംപ്രാസാദപുംതഥാ
മൂലാദ്ധ്വപാത്രിപദ്ധരേകപ്രിത്രികത്തെരപി. ൩൪൦
മാതൃശാലയ്ക്കുനാല്പത്തുരണ്ടുകോല്കണ്ഡുപോൽനില
ത്രിഭൂമിമുപ്പത്തുകോൽക്കുവിംശൽകാലൊരുഭൂമിയും ൩൪൧
ചുറഞ്ഞിച്ചുതിനാൽതാരംപതിനൊന്നിട്ടനാലുമാം
മൂന്നാനുമണ്ഡപാശ്ചൈവ പ്രോക്തംവാസിംഹയോനിയാം
മൂലഗേഹചെരിപ്പിൻെറ വിതാനം വരുമാറിഹ
ചെരിപ്പിട്ടമതിൽക്കൊക്കെ ക്രമാൽ താഞ്ഞീട്ടമാമിഹ. ൩൪൨
മൂലത്തോടൊക്കുമാറാദ്യേപരേമൂവിരൽതാണവ
ഏവുംസപൂവ്വുതാമുമ്മൂന്നാംഹലംതാണുമാറവ. ൩൪൩
അന്തമ്മണ്ഡലസാലവണ്ണമൊരുകോൽപിന്നേവനാലുംക്രമാൽ
കാൽക്കംലോറിയുമെന്നിമൂന്നുചിരലേറ്റീട്ടമാംപിന്നെയും
കോലാലൊന്നരമമ്പിലേതുവിരലാൽമുമ്മൂന്നുകൂടിപ്പുരേ
മൂലേവണ്ണമിതെട്ടിലൊന്നുകുറയുംതസ്മാത്തഗ്രേങ്ങളിൽ. ൩൪൪
തത്തദിഷ്ടംഭതുല്യംദിഗ്രണവുമഥവാനാലുമൂന്നുമ്മടങ്ങും
തുംഗംകോലാദുമാംപോലേവിരൽവളരുംസാർദ്ധഷ്ടാംശകരാന്തം

നീപ്രാത്തത്തുംഗമെന്നാമൊരുപരിഷ്ചരേതുത്തരാന്തംകഥിച്ചാ-
രിത്തുംഗാലെട്ടിലൊന്നാന്നിഖിലമതിലിനുംതച്ഛിരസ്സിന്നതുംഗം.
തൽഭിത്തിവണ്ണമഞ്ചിട്ടാൽത്യക്തപാരണ്ഡംശകംബഹിഃ
യുക്ത്യാതച്ഛേത്തമാക്കീടാം കോണുതോറംമതിൽക്കിഹ. ൩൪൭

ഉണ്ടാക്കാമാദ്യംഗവുംവേദികാലും
കൂട്ടുംകോഷ്ഠംമറവുമങ്ങുത്തരഞ്ച
മരത്രംപോലേകൊഠംകിലാംബുൽബുദാഭം
സാലേശീഷ്ഠംതലുചന്ദ്രാഭവുംവാ. ൩൪൮

പഞ്ചപ്രാകാരാണാംനടുവിന്നുള്ളിന്നുഭിത്തിബാഹ്യവാ
ദണ്ഡവുമാവപ്പു ഭിത്തികളെന്നാകിലുക്തമാഗ്രവശാൽ. ൩൪൯
അന്തർമ്മണ്ഡലമദ്ധ്യേ ദിക്പാലപ്രതിമാപ്രതിഷ്ഠചെയ്കിലുമാം [മേ.
തൽബാഹ്യേപഞ്ചാംശേരണ്ഡാംശകമുക്തന്നുണ്ണുപോക്കിയാൽപ്രഥ
പൃഷ്ഠപാർശ്വയുഗളേന്തഹാരയിൽചുറവുമണ്ഡപമഥാഗ്രതസ്സുഭാം
ചെയ്കിലാന്തരനുമദ്ധ്യഹാരയിൽദീപമാലപണിചെയ്കിലാംപുനഃ

ആദൌഗ്രണക്കൊട്ടിലിതന്വലാനാം
രണ്ടാമതിത്ഥംഗ്രണപട്ടികാനാമാ
പാദാദിപട്ടികാപ്രമതിന്നുമേലേ
തത്രാപിനാലാമതു പാദസൂത്രം

അന്വലമേതൊരുദിക്കിൽ പ്രാസാദാത്തദ്ദിഗ്കൃതയോന്യുത്തരൽ
നാമാൽഗ്രണവിസ്താരം കൊണ്ടാലതുനാമതോഗ്രണക്കൊട്ടിൽ.
ചുറ്റിൽപാതിയെടുത്തുതേനവിഭജേദ്ദ്വെട്ടാദിമപ്പുത്തര-
ന്തോളംനാലതിൽവീതികൊൾകഗ്രണവിസ്താരംതദേവാഖിലേ
കൊള്ളൊല്ലാപതിനൊന്നിനോടുപതിനഞ്ചുകേനവിംശൽത്രയോ
വിംശൽസപ്തകവിംശതിശ്ചചരമാൽപൂർവ്വോത്തരാന്യാദ്യകേ. ൩൫൪

ഗ്രണവിസ്താരമാത്രധത്തിന്നുകൊണ്ടുത്രകെട്ടുക
ഓജപട്ടികചതുമ്മാറങ്ങുത്തരംഗ്രണപട്ടികേൽ. ൩൫൫
നാഹാദ്യംപാദപട്ടികകൾ നാലാം-
റാദ്യൈസ്തുമൈകുറചെയ്യുന്നുതാരം
നീളുംനന്നഞ്ചാടിതൽപട്ടികാനാം
തുല്യത്തസ്മാദായതശ്രാഹിപട്ടിഃ. ൩൫൬

നീക്കുനാഥതത്തിലുത്തരതരീന്ദ്രംപുനഃകേറിട്ട
നാൽതൊട്ടള്ളിരിരട്ടകൊണ്ടതിലൊരംശംതാരമായാമകം
ശേഷംരണ്ടിനുമുത്തരസ്യബഹളംക്കട്ടേണമെന്നാൽവരും
പക്ഷിക്കരുസമതപമേവതുപുനസ്സൽപാസൂത്രാഭിധം.
തദ്കൃതണ്ണചെന്നോടത്തുത്തരത്തിനഭിത്തിയും
പുറംമണ്ഡപബാഹ്യസ്ഥരോന്തംനീളവുംസ്മൃതം. ൪൭൫

ഒരുനിലയായാൽ പോരാഗോപുരമിവചെയ്യുവാതിൽമാടാഖ്യം
നീളവുമഥപുറംപലഭാരത്തോടെക്കുമാറതിന്നില്ല. ൪൭൬

ഉണ്ടാക്കുപുഷ്പപാശ്ചങ്ങളിലഥചതുരാകാരമായ്മണ്ഡപന്ത-
മൂലപ്രാസാദയോന്യാപുനരതിനെമിഥോയോജയേദപലേച
വേണംബാഹ്യപ്രദേശേചുമരിതിനകമേചെന്നുണ്ണുംനിലപ്പു
പിന്നെക്കേളമ്പലത്തിൻനിലയൊളമിതിനുണ്ടാക്കുമാറുണ്ടുഭൂമീം.

മൂലപ്രാസാദോത്തരേപാനമദ്ധ്യം
ഭക്തപാനാൽതൊട്ടുപന്ത്രണ്ടിനോളം
പുന്നാലോരോന്നുനമേറീടുമാംചോൽ
പാദായാമംദീപമാലയ്ക്കുപാനാൽ. ൪൭൭

പിന്നെക്കോലാലാമിരിക്കോൽതുടങ്ങീ-
ട്ടേഴോളംപന്ത്രണ്ടുമാത്രാപ്രവൃദ്ധ്യാ
മാത്രാഷ്ടാധിക്യേനവാമന്മഥാരേ
വാദ്യംഗംപൂർവ്വോക്തമാർഗ്ഗേണകാര്യം. ൪൭൮

മൂലപ്രാസാദസ്യചുറിൻനേനാലൊ-
ന്നെല്ലോതാരംദീപമാലയ്ക്കുപിന്നെ
തസ്മാദ്ദ്വിത്തൈട്ടുംഗ്രലംന്യൂനമായും
കൊള്ളാംപാദോനൈകഹസ്താന്തമേവം. ൪൭൯

തത്രാദ്യംഗംപാദബന്ധംവിഭജ്യ-
ത്തസ്മാദൂർദ്ധ്വപ്രസൂരംകാരയേദ്പാ
കാൽനീളംകൊണ്ടങ്ങുനോവേദികോമ്പം
പൊല്ലീപത്തെന്നാലതുംതദ്വദേവ. ൪൮൦

വൻകാൽനാട്ടവേദിപാദത്തിനള്ളിൽ
ബാഹ്യേചാന്തർപ്പക്തിരണ്ടായ്ക്രമേണ

തദ്വിസ്താരംകോലിൽമൂന്നൊന്നാന്നരക്കോൽ
മേലുംകീഴുംദണ്ണിനാലാമിതസ്യാൽ. ൩൯൪
തസ്യാൽബാഹ്യേപ്രസൂരേവേദിപാദാൻ
നാട്ടവണ്ണംവേദിവണ്ണത്തൊടൊത്ത്
വിസ്താരംതദ്വണ്ണതോമൂന്നനാലും
കാലങ്ങോരോപാശ്വതോയുമേമായി. ൩൯൫
ആദ്യംഗോച്ചംസപ്തകാദ്യോജസംഖ്യൈ-
ഷ്ടഭിഭിഃകൃതപാവേദികാവണ്ണമംശം
കൃന്നേകാൽമാത്രംതുടങ്ങുംഗ്രഹത്താൽ
രണ്ടേമുക്കാലോളമോരോയവാഢ്യം. ൩൯൬
വിസ്താരംവേദികയവണ്ണത്തൊടൊത്തും
നാലൊന്നഞ്ചൊന്നേറിയുംകാണ്മതുണ്ട്
പൂർവ്വദ്വാരേവേദികാദ്വന്ദ്വമദ്ധ്യേ
ഹൃദ്രേമുക്കാലംഗ്രഹംമുഴ്യമെല്ലോ. ൩൯൭
പ്പിഴേമുക്കാൽപശ്ചിമദ്വാരമാംപോ-
ലെട്ടേകാലാമുത്തരദ്വാരഗേഹേ
പ്പിഴേകാലാദ്ദക്ഷിണദ്വാരികൊള്ളാ-
മെല്ലാമെല്ലാടത്തുമാമീശരാണാം. ൩൯൮
പിന്നെദ്വീപംതമ്മിലുള്ളന്തരാളം
യാവദ്വേദ്യോരന്തരംതാവദേവ
ഒക്കാഞ്ഞാൽകോൺതോറുമിട്ടേക്കശേഷം
ദീപജ്വാലയ്ക്കുത്തരണ്ണിൻറെസീമ. ൩൯൯
അഞ്ചോടേഴോടൊമ്പതും വേദികൊണ്ടേ
പത്തിന്നീതേയൊന്നുംമൂന്നഞ്ചുമേഴും
ചുറാവൃത്യാവേദിപാദസ്യബാഹ്യേ
കാലിന്മൂടേതട്ടമാറുണ്ടതാകാ. ൪൦൦
വൻകാലിന്മേലുൾപ്രദേശേവിലങ്ങേ-
ല്ലായിപ്പോരിട്ടണ്ഡികോദ്ധ്വപ്രദേശേ
വെയ്യുഭാരംദീപവേധംവരാതെ
ബാഹ്യംകുത്യാവയ്ക്കുകത്തേത്തുമത്രം. ൪൦൧

കാൽനീളംകൊണ്ടുത്തരാണാംവിശാലം
കൊള്ളാമെന്നേയേനിഭേദേനമാത്രേ
നാലേകാൽതൊട്ടുമാത്രോനിതൈവാ
വുദ്ധ്യാവാസ്യാദ്ദീപപ്പിക്കുമേവം. ന-ന
താരംതുല്യംബ്രഹ്മകണ്ഠത്തരേണാ-
പൃഷ്ഠംമുക്കാൽതേനതദ്വൽഫലനശ്ര
വ്യാളേഭാസ്യൈഷയേദ്ബ്രഹ്മകാഗ്രം
നാനാചിത്രൈർബ്രഹ്മകാപ്രന്ദമദ്ധ്യേ. ന-രെ
വേദ്യാബാഹള്യംകനംതേനമൂന്നും
നാലുംവണ്ണംകൊള്ളണംവേദിഭാരേ
ബ്രഹ്മ്യാസ്ഥാഴേവേദിപാദസ്യമൂർദ്ധ്നി
ന്യസ്യദേതൽഭാരവദ്വാജനാഢ്യം.
പ്രിത്തേണംബാഹ്യാത്തരേഭാരമെല്ലാം
യദ്വൽകോൺനാലുംവരുംമണ്ഡപാദ്യം
വേണംകോണേനാസികാബ്രന്ദമോരോ-
ന്നഗ്രേപൃഷ്ഠേദീപശാശോത്തമാംഗേ. ന-തന
നാലുംമൂന്നുംവോത്തരാതൊന്നരണ്ടും
ഗോപാനംതാഴ്ണമത്രോത്തരേണ
പോരാഞ്ഞാൽവേദ്യുത്തരത്തോളമാംപോൽ
തസ്മാത്താണിട്ടില്ലദീപാലയേഷു. ന-ന
ഇതി പഞ്ചപ്രകാരവിധിഃ.
ഇമ്മതിലഞ്ചിനുമുണ്ടാംഗോപുരമതുപൊല്ലിനേനിന്ന്
പിക്കുചിത്രിതലംവാപ്യുദ്ദൌസ്യാപ്രാശോഭ്യേ. ന-വെ
നിലരണ്ടുമൂന്നുനാലാംഭിതിയ്ക്കേപ്രശാലാഭ്യേ
നിലമൂന്നുനാലുമഞ്ചുംപ്രപ്രാസാദകേന്യസ്ഥേ. ന-ൻ
നിലനാലഞ്ചാറരണ്ടാംഹർമ്മ്യാഭ്യേതുത്തുസാലഗതേ
അഞ്ചാമേഴുതലംപോൽപ്രാരാഭ്യേഗോപുരേന്ത്യഗതേ. ന-വ്വാ
പ്പെങ്കോൽകൊട്ടകരപയങ്ങുംവാളുത്തമാറങ്ങുശോഭേതത-
ന്നേപവംപഞ്ചപ്രശാദിപിന്നെയിരുപത്തഞ്ചാദിയുംകേളിനാൽ

മുപ്പത്തഞ്ചുകരാദിയായുമഥനാല്പർത്തഞ്ചുതൊട്ടുംക്രമാ-
ദ്ധ്യേഞ്ചാന്തതികോൽദ്വയങ്ങൾവളരുമ്മാറേവമന്യേഷുച. ൯൮൭
വിസ്താരംദ്വികരാദിഷോഡശകരാന്തംപ്രാരശാലാദികേ
തപാഭാസേഷുചികല്പ്യധാമനിഗൃഹേച്ഛന്ദേത്രിഹാസ്യാദിതഃ
ജാത്യാനാലുകരന്തുടങ്ങിയിവനീചാദിക്രമാദഞ്ചിനം
മുന്മൂന്നുണ്ടഥമൂന്നുതൊട്ടുപതിനെന്നോളംശുഭംസവ്രതഃ. ൯൮൮
ഭക്തപാമൂലവിതാനമേഴ്മുതലായ്യേകാദശാന്തന്തതോ
ഭാഗോനക്രമതോഽഥശോഭമുതലഞ്ചിന്നുംഹിസാമാന്യതഃ
നാലാദ്യൈട്ടോളമിട്ടൊരംശരഹിതന്താരംവികല്പാലയേ-
ഷ്വപാഭാസേഷുചമൂന്നിലൊന്നരതുപംമൂന്നരണ്ടന്യയോഃ. ൯൮൯
താരംൽമൂന്നഥമൂന്നിലൊന്നുമരയുംമൂന്നിട്ടരണ്ടുംപുന-
മ്മുക്കാലെന്നിവയേറിനീളമഥവിസ്താരദ്വയംഗോപുരേ
കോലാലംകിലുമേവമേവസ്തുഭയോന്യാദീനിസംസാധയേ
ദ്വിസ്താരഞ്ചതദായതീംചരചയേത്തന്മാനസൂത്രേബുധഃ. ൯൯൦
എട്ടിട്ടാൽപതിനൊന്നുകൂറിവരമാംശൈകസാർദ്ധംപരേ
പ്യേഴഞ്ചിട്ടഥസപ്തഭംഗപതിനൊന്നിട്ടാരമാമന്യകേ
നാലേഴന്നവകേതകേത്രയുഗളന്നാലാമതിന്യന്ത്യഗേ
പഞ്ചാംശേനവതുംഗമിഷ്ടകതതംസവേദിതാരംശുഭേ. ൯൯൧
താരംഗോപുരവാതിലൊന്നരകരാദാറംഗ്രലാധിക്യതോ-
പ്യേറാരോന്നിന്നിഹമൂന്നുമൂന്നുമകമുക്കാലുതൊട്ടിങ്ങിനെ
മദ്ധ്യത്തിന്നഥനാലുകോലുമുതലായവുണ്ണാമുത്തരേ
മൂലപ്രാരതതാത്രിഭാഗമധികംസാർദ്ധന്തുവാസ്വ്രതഃ. ൯൯൨
അഞ്ചിട്ടേഴിവരംനടേതിനഥതാരാമേഴിൽമുന്നന്വിതം
പിന്നേതിന്നുതുതീയഗോപുരമിഹഗ്രീണകംപാരോധികാതല്പരേ
അന്യേസാർദ്ധയുഗാക്രമേണവിഹിതംപ്രാരേഥബിംബസ്യസൂ-
ത്രാൽനീങ്ങിടണമെന്നുമൂന്നുവിരലഞ്ചെഴാമ്പത്തുംതൽക്രമാൽ. ൯൯൩
ഗർഭപ്രാരകമൊന്നരണ്ടുഗമനം തന്മണ്ഡപേചാംഗ്രലാൽ
മൂന്നാമമ്പലവാതിലിന്നടതറാ നാലാംബലിക്കല്ലിനാ
അഞ്ചാറുംകൊടിഗോപുരങ്ങൾഗമനന്തേഴുംഗ്രലംകൊള്ളണം
രണ്ടാംഗോപുരകസ്യനിർഗ്ഗമിവയെല്ലാറിന്നുമേക്കിണം. ൯൯൪

തന്റേതന്റെമതില്ലുൽനിന്നുനിജവിസ്താരത്തിൽനാലൊന്നുതാ-
നദ്ധ്യന്താനഥപഞ്ചഭാഗയുഗളംനിഷ്ക്രാമണംഗോപുരേ
ആദ്യംഗംചരണഞ്ചുമൂലഗതരോനാലാദിപന്ത്രണ്ടൊളം
കൂറിട്ടൊന്നുകുറച്ചുമെന്നിയഥതത്താരാദിഭിർവ്വാചരേൽ. ൫൨൫൯
പിന്നെഗ്ഗർഭഗൃഹഞ്ചഭിത്തിയിടനാഴിംമുദ്ധിനൃന്നതം
മഞ്ചംകണ്ഠവുമദ്ധ്രുമിഗതമാന്ദ്യാരംശിരസ്സുപികാം
കൂടംകോഷ്ഠകപഞ്ജരാദിസകലംപൂർവ്വോക്തമാർഗ്ഗക്രമാൽ
തത്തല്ലക്ഷണതോവിധായസകലൈശ്ചിത്രൈശ്ചസംഭ്രാജയേൽ. ()

ഇതി ഗോപുരവിധിഃ.

അത്രമുമ്പിൽബലിപീഠമാചരേദാദണ്ണപികഴിച്ചുബിംബതഃ
ഏഴഴമെട്ടമഥപത്തുമാദരണ്ടേഴരണ്ടുപതിനാറുണ്ണാമാം. ൫൩൫൨
എന്നിയുമ്മതിൽപടുത്തിടത്തുനിന്നുമുഖായതിലേംകഴിമാം
ദണ്ണകത്തറകമദ്ധ്യബാഹ്യയോർദ്വിത്രിനാലുമൊരുമാത്രവുംഗതി.()
മൂലഗേഹഗതപാദകസ്ഥലാൽദേവപീഠികഴിവോളമുന്നതം
ശ്രേഷ്ഠമേവബലിപീഠലേഖിലേതസ്യനാലിലൊരുക്കുർകളഞ്ഞതും
ഗർഭവാതിലുടെയുമ്മരപ്പടിക്കൊത്തുഗർഭപടിയൊത്തുമെന്നിയേ
ബാഹ്യവാതിൽപടിയൊത്തുമിഗൃഹപ്രസൂരാന്തമിതിതുംഗമാദരാം.

പത്തുകുറിടുകപീഠതുംഗതോ-
പ്പേഴുതാരമതുഭാരബാഹ്യതഃ
ജംഘതൻപുറമിതെന്നുമാകിലാം
വീതികൊണ്ടുകഭയമൊന്നുമെന്നുമാം. ൫൩൫൩

പീഠവിസ്തൃതിയെയാറൊടേഴൊടെട്ടൊമ്പതിട്ടതിലൊരംശമൂനമായ്
ഉന്നതംതദുകപീഠകസ്യതൽപ്രോക്തമാർഗ്ഗമനുസൃത്യകാരയേൽ.
പീഠോത്സേധംപകുത്തുനിഖിലമിതിരിപത്തേഴിനാലൊന്നുജന്മം
ജംഘോച്ചംനാലുകൂറാംത്രിഭിരടകുമുടംപട്ടമൊന്നംശ്രിതത്രാം
ഓരോകൂറത്തരംതദ്ദളതുമപികപോതംത്രിഭിഃപട്ടമംശം
പത്തുംരണ്ടുംശമേവംരചയതുബലിപീഠംത്തുഭംസർവ്വദേശേ. ൫൩൬
എന്നേനാലേഴുകൂറിട്ടിതുമഥപരംജംഘയിലുപഞ്ചകുംഭ-
ന്തേപകാശംപെട്ടവുനോൽഗളമിവരമധ്യപട്ടമൊന്നുൽപ്രസന്നം

മൂന്നംശംതന്മഹാപട്ടതിനുപരിതഥാനാലുകൊണ്ടംബുജോത്തമം
ദ്വാത്രിംശാംതൽകർണ്ണികോത്തമംനിഖിലസുരഗൃഹേപൂജിതോയംഹിപീഠഃ
തുംഗംനാലെട്ടുകുറിട്ടരസഹിതമൊരംശംഖുരംസാർദ്ധപഞ്ചാം-
ശോത്തുംജംഘല്ലളിതഞ്ചാംകുമുദമിവരവുംപിന്നെയപ്രസ്തുരഞ്ച
വേദ്യംശ്രീനാലുകൊണ്ടുത്തരയുതവളഭീമൂന്നുകൊണ്ടക്കപോതം
തണ്ടംശംപട്ടമൊന്നാംബുജമപിയുഗളംസർവ്വസാമാന്യപീഠേ. ()
മുപ്പത്തഞ്ചിട്ടതുംഗംയുഗളമഥഖുരംജംഘലഷ്ടാംപഞ്ചകുംഭം
പട്ടത്രയംവേദികാലുത്തരവളരിവനാലുന്തഥാനാലുനാലും
മൂന്നംശംതൽകപോതംതദുപരിപുനരതിന്നുവാജനംരണ്ടരാണ്ടും
നാനാശ്ലോഷ്മമേതുരചയതുബലിപീഠംയുതംപഞ്ജരാദ്യൈഃ.

ഇതി ബലീപീഠവിധിഃ

നാട്ടുദ്ധജത്തുൻബലിപീഠമാഹൃതോ
ദ്വാത്രിംശമംശൈർമുഖഗൃഹാപിമുദ്യുവാ
നാലഞ്ചുമൂന്നാറഥണ്ണുനീക്കിയും
പൈയ്യാംകൊടിട്ടണ്ണുമരംശിലാപിവാ. ൫൦൭
ദ്വാരേണപത്തുംപതിനഞ്ചുമായതം
കൊള്ളാംധ്വജേതൽപതിനേഴുവിംശതി
പ്രാസാദതുംഗേനസമംത്രിപാടവും
വാൽഞ്ചകോലൊമ്പതുമേഴമഞ്ചുമാം. ൫൦൮
ദ്വാരോത്സ്തൃംകുറിടകഞ്ചുനാലുമാ-
റെന്നാലൊരംശംധ്വജവണ്ണമിങ്ങധഃ.
ഊനംതതോഗ്രേകൃതയോഡശാംശക-
ന്തപഞ്ചാശ്രമാംവൃത്തവുമാംതരോകൃതി. ൫൦൯
അഗ്രേസപാദാംഹംപണിചെയ്യുവിന്യസേൽ
തസ്മാദധോദ്വാരസമുത്ഥമെത്താളം
താഴ്ത്തീട്ടവമെത്തിട്ടണ്ഡികാംപുന-
ർദ്വാരായതാംശൈസ്തുളേജപലാംഗുലം. ൫൧൦
തൽകുട്ടിമെപ്പംകുറയുംനിലയ്ക്കുനി-
ന്നിട്ടാതനീളത്തൊളമേവനാന്യഥാ

തുംഗേനതുല്യംതറവീതിരണ്ടുമാം
സംഖ്യേയംമുന്നഥയോനിപെട്ടമാം. ൪൦൫
ഇക്കട്ടിമൊത്തേധകമാകകൂറൈച-
താദ്യംശകംമേഖലമുന്നകണ്ണുവും
പട്ടുമ്മമൊന്നൊംന്നതിനുദ്ധ്വമേഖലാ
മാദ്യംഗവദ്വാവയവാനികുയ്യാൽ. ൪൦൬
അതിന്നുമീതേദലകണ്ണികാനിതം
പത്മംത്രിപാദംതറയാത്തുടന്നതം
നീളംപടത്തിന്നുധജോച്ഛ്രയാർദ്ധമാം
കോലൊന്നുമാംവീതിനിജായതാർദ്ധലം. ൪൦൭

ഇതി ധ്വജലക്ഷണ വിധിഃ.

ബലിപീഠസ്യബാഹോരുപ്രാസാദോമ്പസമംധ്വജം
ദ്വാരപ്രാദേശകഞ്ചാന്യദംശകംചാഷ്ടകംതഥാ. ൪൦൮
പഞ്ചവിംശതിതാലഞ്ചാപ്യുധമദ്ധ്വജമിത്യപി
ഷഡംഗോഗന്ധക്ഷിപേൽഭ്രമൌശേഷമുദ്ധ്വംപ്രകല്പയേൽ. ൪൦൯
സവല്ലഭൌവേണുഗൌജാത്യാദ്യൈസ്സുരവല്ലഭാഃ
ചതുർവിംശദ്വിഷഡ്ത്രിംശത്രിംശദ്വൈവാംഗുലാനിച. ൪൧൦
ശ്രേഷ്ഠാനിധ്വജദണ്ഡാനാമംഗാഭാസ്യസ്ത്രിവിധാഃക്രമാൽ?

ഇതി ക്രിയാദീപികായാം ധ്വജവിധിഃ.

വഹ്നൌകൊഠംകമഹാസ്സ്നഗൃഹംധാന്യാലയംതെക്കുവു-
മാലാമണ്ഡപമായുധങ്ങൾനിരുതൌശയ്യാഗൃഹംപശ്ചിമേ
സോമേവേദപുരാണരംഗമുദിതംകൂപംകിഴക്കായമേ-
വാചാര്യന്നുമഠംപുരത്തുപരിതോദാസീഗണാനാംഗൃഹം. ൪൧൧

വാദ്യംവെപ്പാൻപൂവ്വഭാഗത്തുവാപീ
കൂപാരാമാണ്യങ്ങുമാമെന്നുമുണ്ട്
പാത്രംപൊന്നെന്നുള്ളതെല്ലാംജയന്തേ
വാഗ്രേവാഹമ്മരുമൊഹിക്കിതെല്ലാം. ൪൧൨

ഇതി കൂപപാകശാലാവിധിഃ.

ന്യസ്യേച്ചേതേദനകല്ലെന്നിതെല്ലാം
പൂവ്വാഗ്രംവാഥോത്തരാഗ്രംമലർത്തി

അന്തർഭാഗത്തുള്ളദ്വാരഹർമ്മ്യംപുറത്തും
നിൽക്കുന്നാകിൽകൊഠികത്തുദ്വാരാഗ്രമായി. ൫൫൩

വട്ടത്തിന്നീവണ്ണമല്ലഗ്രമായ്മന്മാർകൊള്ളുന്നുതാൻചലത്തുട്ടിതത്രേ
കാണുന്നുദ്വാരാഗ്രമായുംപുറപ്പാടഗ്രംവേണംഭ്രഷ്ണാനാംവിശേഷാൽ
അഗ്രംതാഴേപത്തഗേഹേലുദ്വാനാ-
ന്തൽക്കൂടത്തിന്നുംമുകൾപട്ടികയ്ക്കും
മോന്തായത്തിന്മീരെകൊണ്ടേകുത്തു
ക്കൂടസ്യാദ്ധ്വോച്ചവാചിധ്രനംവിശേഷാൽ. ൫൫൪
ദ്രവ്യാണാമായാമഹേതോർമ്മുലദ്വാര-
ന്തത്തട്യോഗ്യംചെയ്തതസന്ധികായ്മം
മൂലംതാഴേതത്തുദ്ധ്വേതദഗ്രം
പാശ്ചദ്രവ്യേപുള്ളിൽമൂലംവരേണം. ൫൫൫
തത്തജ്ജാത്യാസന്ധികർമ്മപ്രസിദ്ധം
ദാവ്വാദീനാമന്യഥാനർത്ഥകത്വാൽ
മുഖ്യംപൂർത്തൻപുത്തനോടെങ്കിലെന്യേ
ജീർണ്ണദ്രവ്യംപുത്തനോടെങ്കിലൊല്ലാ. ൫൫൬
ഉണ്ടോംമാറില്ലമഗ്രേണസന്ധി-
മ്മൂലംമൂലേനാപികൊഠിവീലയെങ്ങും
ഈശേകോണേനൈരുതേഭിന്നസന്ധി-
ക്കന്യേമൂലേനാഗ്രയോഗംപ്രസിദ്ധം. ൫൫൭
ഒല്ലാമദ്ധ്യേവേശ്മനസുംഭമദ്ധ്യേ
ദ്വാരത്തിന്നേറമദ്ധ്യത്തോർബിംബമദ്ധ്യേ
നേർസന്ധൌവാകണ്ണ്യയോരന്യസന്ധേ-
സ്സന്ധൌവജ്ജിക്കാണിമയ്യംവിശേഷാൽ. ൫൫൮
നീളംതുല്യങ്ങളായുള്ളസാധനൈരേപ്പമംഗലം
ഹ്രസ്വദീർഘങ്ങളായുള്ളദ്രവ്യത്തൈസ്സോപനം. ൫൫൯
ദീർഘദ്രവ്യംവലംഭാഗേഹ്രസ്വമായതിർത്തപി
പിന്നെയുംപിന്നെയുംതൽകുണ്ടുകൊഠികയഥാരുചി. ൫൬൦
പുറത്തുനിന്നുനോക്കീട്ടുറിവുവാമക്ഷിണാ
കത്തുഭാഗേനിന്നുനോക്കിതങ്ങെന്നുകേചനാ. ൫൬൧

ദ്വ്യത്രയേണസന്ധിശ്ചേന്നീളമുള്ളിതുമദ്ധ്യതഃ
മറോവദിശ്ലഹ്രസച്ചങ്കുകുതമാശ്ലേണസന്ധയേൽ. ൪൬൫
തുൺകഴുക്കോൽതുടങ്ങീട്ടുനില്ക്കുംദ്വ്യത്തിനുൾതഃ
ദീശ്ലദ്വ്യങ്കുംതാഴത്തുവേണംകുറിയതൊക്കയും. ൪൬൬
മണ്ഡിതസുംഭമെന്നാകിലേൽക്കുംമണ്ഡ്യാലിഭ്രഷ്ണേ
സന്ധാനത്തുഭേതച്ചോദ്യംഗേവയവാന്ത്യതഃ. ൪൬൭
ആധാരാധേയഭാവേനകുവരിച്ചുതഭിന്നമാം
താഴേവന്നതിഹാധാരമംഗതച്ചുമിതിന്നിഥാ. ൪൬൮
അല്ലായ്കിൽനന്ദ്യാവത്താഖ്യമതംരണ്ടുപ്രകാരമാം
പൂവ്വാഗതന്തുതെക്കോട്ടുതത്രസ്ഥംപശ്ചിമേതഥാ. ൪൬൯
പശ്ചിമസ്ഥംവടക്കോട്ടുതൽഗതംപൂവ്വടിക്കിലും
പുറപ്പാടുവരുന്നാകിൽനന്ദ്യാവത്തംമറിച്ചുമാം. ൪൭൦
നെടുതായതുനീളത്തിലങ്ങുമിങ്ങുംപുറപ്പെട്ട
അതിന്നകത്തടങ്ങീട്ടുകുറുതായതിടുന്നതിൽ. ൪൭൧
കുട്ടിക്കുട്ടുപോൽപേരിസ്സന്ധിസാമാന്യമായത്
കോണിലെസ്സന്ധിയുംമുന്നുമുത്തുപ്രസൂരാടിച്ചു. ൪൭൨
പുച്ഛംവ്യാസസമംമുക്കാലഭ്യാവാഭിന്നസന്ധിച്ചു
നന്ദ്യാവത്തേകുട്ടിളകുട്ടിനുംകുടമായിയത്. ൪൭൩
തുണ്ടിനിയപ്പഞ്ചെല്ലോസച്ചന്ധികവുംപ്രേഷ്യയുമാംസന്ധി
ശിഖരമൂന്നുത്രിഖണ്ഡെസൗഭദ്രനല്ലവാഗതശ്ശിഖകം. ൪൭൪
യുക്തിവശാൽബഹളാഭ്യംവെട്ടിച്ചേക്കുന്നതഭ്യപാണ്ഡപ്യൈം
വത്തുളശിഖമിട്ടൊന്നത്തിരീക്കിലതുചൊല്ലുവോർമഹാവൃത്തം. ൪൭൫
ശയിതദ്രവ്യപ്പേവംപേരഞ്ചാകാരഭേദമാശ്രിത്യ
നെഞ്ഞിൽകണക്കേരീപ്പുവസുമുക്കാലഭ്യപാണിഖണ്ഡങ്കം. ൪൭൬
രണ്ടിനുമഗ്രേശിഖരമൂന്നെല്ലാമഭ്യുപദേശമാശ്രിത്യ
മദ്ധ്യേകീലവുമിട്ടാൽപഞ്ചശിഖമിതുമുഖ്യമാറവുംസന്ധി. ൪൭൭
ശിഖചലവിനുറിരണ്ടിലുമുണ്ടാക്കുന്നതടിലങ്ങുയുക്തിവശാൽ
നിച്ചിദ്രംനിശ്ചലമായതുഥപിന്നംപ്രസിദ്ധമാംസന്ധി ൪൭൮
ഒട്ടുപൊരിന്തലകുത്തിച്ചേക്കിൽപോരിതിനുകുർഗ്രാണം
കുടമവിനാകീലമിടുവതിനിഹസങ്കീർണ്ണകീലകംനാമ. ൪൭൯

രണ്ടിനുമഗ്രേശിഖാഭേദോജ്ജ്വാഭംവജ്രസംജ്ഞകംസന്ധി
മറിശിഖകീലാദീനാംലക്ഷണമുക്തംഹിപൂർവ്വശാസ്ത്രേഷു. ൪൯൨
തത്തദ്രവ്യവിശാലാദ്ധ്യംമുക്കാലുമത്രയുംകൊള്ളാം
കണ്ണുത്തോളുമാംപോൽയുക്ത്യായിസ്സന്ധികൽക്കുമിനീളം.
തുൺമയ്യാൽഗതിവേണംഭാരണാംസന്ധിമദ്ധ്യഭാഗസ്യ
സ്യുംഭശിഖാബഹളാവധിനീങ്ങണമെത്രക്ഷുതോപിവാമേ. ൪൯൩
എന്നേതുൺവണ്ണത്തിൽപാതിയെനാലംശമാക്കിയിതിൽ
ഒന്നോരണ്ടോഭാഗംനീക്കീടാമേറ്റിനുദ്ധപശസ്യംഗ്രം. ൪൯൪
ദിത്തൊരോത്രുത്തരമെന്നാകിൽകുഡ്യേപപാദമെയ്യത്തിൽ
ആണിക്കരികുവരേണംവാമടപേല്പുപകുംമെയ്യവുംതദപേൽ. ൪൯൫
ദ്രവ്യംരണ്ടെപ്പൊന്നെന്നാകിൽപേർപ്പുല്ലലീലമതിന്നുദ്ധേ
റ്റിപ്പുകുംരണ്ടുകുമ്പോൽപേരേവംബ്രഹ്മജാരകംപിന്നെ. ൪൯൬
ഭവണപൂവ്വാഭിധാനംക്രമുകാഖ്യംദേവസന്ധിയുംതദപേൽ
ദ്ധകമിവയോരോന്നീർണ്ടിന്നാഖ്യാനംപൂർണ്ണസന്ധിതഃക്രമതഃ.
ത്തരവുംവാമടയെന്നിവയൊരുപുറമെന്നുപേരുസന്ധ്യുന്നാൽ
രുതുന്നന്യപുറത്തുംസുംഭാനാമേകപക്ഷിയിൽതദപേൽ. ൪൯൭

ആധാരമായതദ്രവ്യംഗ്രാസപ്രമാധേയമുച്യതേ
മുഖപുച്ഛമാധാരമിതീശാസ്ത്രവിദോവിദുഃ. ൪൯൮
മൂലംമൂലേനനിർദ്ദേശ്യമഗ്രേണാഗ്രമുദീരിതം
ഈശാനേചാഗ്രമഗ്രേണമൂലാഗ്രംവഹ്നിദിശ്യുപി. ൪൯൯

ആദ്ര്യംശേപിഴസന്തതിക്ഷയകരംസ്ത്രീണാന്തുതൽപ്രസ്തുതേ
തൂണംഭിത്തിപിഴയ്ക്കുരാജഭയമാംമഞ്ചേജനാനാംഭയം
കണ്ഡോവത്തകനാശമാമഥനസൌമിത്രാദിനാശംശിരോ-
ഭംഗേരാജകുലസ്യതാഴികപിഴച്ചാൽനാട്ടുദുർഭിക്ഷമാം. ൪൯൭
സ്ഥാനംനീങ്ങിയവാതിൽനാശമഖിലേതൂണംതഥാഭിത്തിയും
സപ്രായോഗ്യാംഗമനത്ഥഭംപലവിനംപൊല്ലാതഭിഷ്ടാതഥാ
അവ്വണ്ണംപ്രതിമാപ്രതിഷ്ഠിതവിധൌതന്നിത്യപൂജാദികം
കല്പിച്ചുള്ളതുവീൺപാകിലഖിലൈന്നിശ്ശേഷനാശംഫലം. ൪൯൮

ഭവന്മിതിചമച്ചാൽധാതുപൂത്ത്യാദിസിദ്ധ്യൈ
രുചിരമിഹലിഖിതപാചിത്രമാംചായവല്ലൈ്യ
ഗുരുരഥമനുബിംബദ്വ്യന്മാനോത്ഥം
തരുശിലമുതലായനേഷ്യയേച്ശില്പിഭിശ്ച. ൪൦

തരുരപിശിലയെന്നങ്ങാകിലുംബിംബകാര്യേ
പുരുഷനബലപീഠേപാദസംജ്ഞേതനപുംസം
നിജനിജകുലജംനന്നെത്രയുംവണ്ണമെല്ലാം
പ്രതിമയിലരുതെന്നില്ലേവനംനൈജശ്ലൈന്യേ. ൪൫

പുവട്ടതലവിശേഷാംപാരമില്ലാതെവൃക്ഷം
പുരുഷനഥമെലിഞ്ഞിട്ടഗ്രമന്നാൽവധൂസ്ത്രീൽ
നടുവിനതടിയുണ്ടെന്നാകിലോക്കീബവൃക്ഷം
കരുതിയറികവിഭാൻലക്ഷണൈരവമുകൈതൽ. ൪൬

ശിലകളിലതുവിപ്രൻപങ്കജാഭംവെള്ളത്താൽ
മുതിരമണിസമാനംരക്തവണ്ണംനൃപൻപോൽ
ഹരിതമപിചപീതംവണ്ണവുംവൈശ്യനെല്ലോ
ചെറുപയറൊടതുല്യംകൃഷ്ണവണ്ണംഹിശൂദ്രൻ. ൪൭

ചിതരമുളിതരക്തനേരമേറാംസ്ഥലിംഗം
കനവുമധികമാലിൻപത്രവൽസ്നിഗ്ധതാച
മണിവദതിഗഭീരംശബ്ദവുംകുക്കടാണ്ഡാ-
കൃതിവുരുഷശിലസ്ത്രീകാരകംവൃത്തളംവാ. ൪൮

കടലിയിലയൊടൊക്കുംസ്നിഗ്ധതാനേത്തശബ്ദം
ചതുരവുമതുനീണ്ടുംകാണുമാകാരഭേദം
ശിശിരതയുമളാകുംസ്ത്രീശിലയ്ക്കുഷ്ണമെന്ധ
ദുചിതയഗദിതലക്ഷ്മവാകൃതിസ്ത്രൈശ്രുതാവാ. ൪൯

ശിലകൾമരമിതെല്ലാംനല്ലപുണ്യസ്ഥലത്തു-
ള്ളതുത്തുമേത്തുഭംപാപസ്ഥലത്തുള്ളതെല്ലാം
മരമതിവയസാസംയുക്തമത്യന്തപൂജ്യം
സ്ഥവിരതയുമഹോബാല്യതപ്പുംകല്പിനാകാ ൫൦

ദ്ധ്വാദിതഃകിഴക്കാംനീളമവണ്ണമെങ്കിൽ
പുനരപിചടഭാഗതെംവടക്കായതാണ്ടൽ

മുഖമഖിലതരുണാമുള്ളിലാംകല്ലിനംവാ
ലിപതുവിധിവദംകംജ്ഞാപനാത്ഥംമുഖാടൌ
ഉപരിതലവരുംമാർകല്ലെടുത്തങ്ങുനിത്തും
പൊഴുതുമുഖമതെങ്ങുതൽകൃതംവാതഥാസ്യാൽ
പ്രതിമമഹിതവൃക്ഷംകൊണ്ടുപോങ്ങുനിൽക്കും
പടിവരണമിതെങ്ങുംശായിതേവീണവണ്ണം രശ്വേ
ബലിയുമവിടെവാഴുംദേവതാനാംവിധായ
ഗുരുരഖിലവിധിജ്ഞൻകല്ലുകീറിച്ചുപിന്നെ
നിജസദനവടക്കുശില്പിശാലാപ്രദേശേ
ഗജരഥശകടാദ്യൈർകൊണ്ടുപോയാക്കുകാശു രങ്ങൾ

ഇതി ശിലാദാരുവിധിഃ.

ലിംഗായമംപഞ്ചഹസ്തംതുടങ്ങി
കാക്കാലുനന്ന്യായതോഹസ്തനിഷ്ടം
വിപ്രന്നാദോവഞ്ചുമുമ്മൂന്നുപീന്നേ-
വക്കല്ലാക്കുംസങ്കരേപിന്നെമൂന്ന്. രന്യാ
എന്നെഗർഭാഞ്ചുമൂന്നൊന്നുമതിട്ടാ-
ലഞ്ചുംപാതിംപാരദീർഘ്യസ്യമാനാൽ
മന്നേകാലെന്നങ്ങുമുക്കാലുമേവം
മൂന്നിട്ടൊന്നുംരണ്ടുമുംലിംഗമുച്ചം. രന്യാ
വണ്ണംമൂന്നുംസമ്പ്രതുല്യസ്തുതുല്യം
കീഴിന്നേഴെട്ടൊമ്പതുംശംക്രമേണ
മൂന്നുംമൂന്നുംനാലുമീശാധികോശാ-
സ്തോഷാംബ്രഹ്മാവിഷ്ണുരിശോധിനാഥാഃ. രന്യാ
ആയാമത്തിൽപാദശാംശാർദ്ധമെട്ടി-
ട്ടാലൊന്നല്ലോലിംഗകാന്ത്യേയവംസ്യാൽ
ലിംഗേവണ്ണംതദ്യപാദേകഷഷ്ടി-
ന്നാല്പത്തഞ്ചുനാല്പതുംകൊണ്ടുകൊള്ളാം. രന്യാ
തുര്യശ്രാദ്ധഗതംമൂലഖണ്ഡാ
പീഠവ്യാപ്തംമദ്ധ്യമഷ്ടാശ്രമല്ലോ

പൂജാഭാഗംപീഠതോർദ്ധ്വംസ്വവൃത്താ-
കാരന്തക്ഷ്ണാകാരയേകല്ലുല്യലിംഗേ. ൨൯൫
പൂജാംശോച്ചംപത്തുമേഴുംപകുപ്പു
തന്മൂർദ്ധാചിൻവീതികൊണ്ടെട്ടുമെന്നാൽ
ഈരണ്ടംശംരണ്ടുഭാഗത്തുനിന്നും
ചുറംനന്നായ്കോണരുട്ടദ്വിജാനാം. ൨൯൬
ഉത്സേധംമൂവഞ്ചുമുമ്മൂന്നുതാരം
കുറിട്ടോരോകുറരുട്ടുന്നുപസ്യ
മൂവേഴച്ചുംതാരമീരാറകുറി-
ട്ടീരണ്ടംശംശൈശ്രനംകോണരുട്ടു. ൨൯൭
ലിംഗോത്സേധംകൊണ്ടുപത്താറവതംശം
താരൈണൈകേനാധികംപത്തുമിട്ടാൽ *
മുന്മൂന്നംശംകോണീട്ടുരുലിംഗേ
മറരണ്ടിന്നുംലക്ഷ്യതസ്യാപ്യനേകം
ആകൃത്യാദ്യന്ത്രാപുഷ്പനദ്വിതീയം
പുത്രാഭംമൂന്നാമതശ്രേന്ദ്രവൃത്തം
നാലാംലിംഗംകുക്കുടാണ്ഡാഭമേവം
വിപ്രാദീനാംപത്തനാകാരഭേദാ. ൨൯൮
ലിംഗേശൈല്യേരചയതുവിധിക്കൊത്തവണ്ണംക്രമത്താ-
ല്ലക്ഷ്മാഭ്യാരംദ്വിജനുപവുശംശൂദ്രനംതത്തുവക്ഷ്യേ
പൂജാംശോച്ചാദുപരിഗതമാതത്രിഭാഗത്തെനീക്കി-
ശ്ലേഷ്ടംകൊണ്ടെട്ടുപിചപരിധാവാരകുറിട്ടുകൊള്ളേ. ൨൯൯
ഉദ്ദിഷ്ടാംശേരചയതുപുരോലക്ഷണംലിംഗവത്ത.
ദ്വിപ്രാദീനാംസമമിതുയവാദ്യംദ്വിജേക്ഷത്രിയാണാം
നാഗാക്ഷാഭംപണിയവമഹാവ്രീഹിവച്ഛൂദ്രനൊക്കിൽ
പൈവുബദ്ധോഞ്ജലിനിഭമിദംവീതിനീളത്തിലർദ്ധം ൩൦൦
ഏതന്മൂലാല്ലിഖതുപരമേഞ്ചായതംനേർകിഴപ്പു-
ട്ടർദ്ധംലക്ഷ്യദ്വിതതിമണിരേഖാന്തരംപാർശ്വരേഖേ
താരന്തസ്മാദ്ദലിതമവകേന്ദ്രപഞ്ചമാംശസ്യമദ്ധ്യാൽ
കണ്ണാകാരക്രമഗതിവശാൽപുഷ്പതസ്സമ്മിളത്തു. ൩൦൧

ഇതി ലിംഗവിധിഃ

ഗർഭസ്യതദ്വാരസമംത്രിപാദവും
ബിംബത്തിനങ്ങായതിമൂന്നിൽരണ്ടുമാം
എട്ടിട്ടസപ്താംശകമൊമ്പതിട്ടമാം
ഗർഭാത്രിപദ്വിഭക്തമഞ്ചുരണ്ടുമാം. ൫൬൨
ദ്വാരോച്ചതുല്യംചരണാധികന്തുവാ
പ്യർദ്ധാധികംവാബഹുപേരബിംബകേ
ബിംബോച്ഛ്രായംകാൽകുറഞ്ഞൊരണ്ടുമാം
മുത്താകിലാംദിവ്യമതിന്നുരോദ്ഭവാം. ൫൬൩
പാർശ്വത്തിലുണ്ടാവിത്തുദേവിപേത്തുടൻ
നാസാന്തമാംജൈജമിവച്ചുതസ്യാൽ
ഹസ്താന്തവുംതദ്ദ്വിഗമദ്ധ്യമെട്ടി-
ട്ടോരോന്നുവർദ്ധിച്ചുതുമേപമൊമ്പതാം. ൫൬൪
ബിംബോച്ചപാദംബലികൌതുകോച്ഛ്രായം
ലിംഗേശിഖായാമസമന്തതത്തൊളം
തച്ചിറൊളംവായിവമൂന്നുമീരെ-
ട്ടിട്ടഞ്ചുമേഴൊമ്പതിവാധികോനവും. ൫൬൫
ദാസ്ഥാൻതുടങ്ങിപ്പരിവാരമന്ത്രബിം-
ബോച്ചംശിവേവത്തുളഭാഗയുമേകം
ബിംബേസപബിംബോച്ചസമന്തപിരട്ടിയും-
തന്മദ്ധ്യവുന്തൽഗൃഹവാതിൽകൊണ്ടുമാം. ൫൬൬
നിജേഷ്ടബിംബോച്ഛ്രായമാനതഃപുന-
ന്നൊറൊട്ടകുറിട്ടതിലൊന്നതംഗുലം.
പന്ത്രണ്ടതാലായതമംഗുലങ്ങളാ-
ലെട്ടൊന്നുപോലംഗുലതോയവംന്യാൽ. ൫൬൭

തത്താലമൊന്നെന്നറികായതംമുഖ
ലലാടതാട്ടുള്ളിടവിസ്മൃതംപുനഃ
തത്തുല്യമല്ലോത്തുടകപേയാന്തരേ
തേനാസ്യമാനംപറയുന്നിതൊക്കഞൻ. ൫൬൮

ഇഷ്ടപ്രമാണേനമുഖപ്രമച്ചാൽതല്പാദമോനേനശിരസ്സുമീയേ
താഴത്തുകണ്ഠോച്ചയുമത്രതസ്മിന്നാഭിമേഢ്രാന്ത്രവുമാസ്യതുല്യം.

ത്തതാമുഖചന്ദ്രമിഹോരുദീഘ്നംജാനുന്നതംകണ്ഠസമാനമല്ലോ
ജംഘാതതന്തത്തുടയോട്ടതുല്യംതലോന്നതംമുട്ടിനൊടൊത്തുവേണം
മുഖായതംമൂന്നുപകുത്തുകൊണ്ടാൽ
മേൽനെറിനാസാന്തവാസ്യമന്യൽ
നാലൊന്നതിൽഗോജിതഭദ്രമുത്ത—
രോഷ്ഠംതഥാതച്ചയമോഷ്ഠമന്യൽ. ര'വ്വ ക
നെറ്റിക്കുതൻ വീതിയിരട്ടിനീളം
ചില്ലിദ്വയംനെറ്റിവിശാലദീഘ്നം— ര'വ്വ൨
മൂക്കുനാലംഗുലീളമേവിശാലംഉച്ചമൂലേലഘുമധ്യദേശേ
നേത്രേതുലാടത്തിനടുത്തുതാഴേമൂക്കിന്നുപാർശ്വദ്വയഗോവിഭജ്യാൽ.
നാസാഗ്രമാംഗുഷ്ഠികുംനീളമന്തരം
സപ്തപ്രയത്നാർദ്ധംനയനേവിശാലം
നീളത്തിൽമൂന്നൊന്നുമണിദ്വയന്തു
ത്രിഭാഗങ്ങളിച്ചിസ്സുകുംനേത്രമധ്യാതഃ. ര'വ്വര
കൃഷ്ണാങ്കുംമുക്കുന്നതവീതിതട്ടിഗായാമങ്ങളന്നേത്രയുഗസ്യനേരേ
ഛരിദ്രംചെയ്കുറിയുഗാന്തരാളംവേണംമുഖായാമസമംവിലങ്ങേ
ഓഷ്ഠദ്വയേവണ്ണമിരട്ടിനീളംമുക്കോളമാംസ്യക്കയുഗാന്തരാളം [നാം
ആസ്യത്തിലർദ്ധംചെവിതാടിമധ്യംകീഴ്ക്കണ്ടിനോളംചിബുകസ്യമാ
നാസാദ്വയംകണ്ണുതമുലക്കണ്മധ്യംമുഖന്തട്ടിഗളന്തുകക്ഷയോഃ
പിന്നെഴുള്ളേന്ദ്രചതുരംവയറാന്നാംസ്യനസംജ്ഞാകടിദേശവണ്ണം.
കക്ഷാൽമുലക്കണ്ണുമുഖത്തിലർദ്ധം
തഥാംശവുംകക്ഷവുമുള്ളമധ്യം
കൈകുംകുതൽകോപ്പരകക്ഷമധ്യം
വിസ്താരവൽകടിതടസ്യതസ്ഥലാന്തം. ര'വ്വവ
തഥൈവനാസാധികമപ്രധാനം
ബഹിർനസംഹീനമുഖദ്വയംപോൽ
കൈകുംകുമൂലേഗളതുല്യമാന്തതം
ഹഗ്രതർദ്ധംനടുവാസ്യതോർദ്ധം. ര'വ്വൻ
തൽബാഹുമൂലസ്യതതായതന്തലം
താരംനടുശ്ശായെയുമാനമാർദ്ധം

തൽപാൽ ഭാഗേരണ്ടംശമംശഹീനം
നീളന്തതസ്മാദ്ഭാഗതസ്മാദന്യയോർ രൗ൦
മദ്ധ്യായതാരൊന്നിതിനംഗുലന്ത-
സ്യാഷ്ടാംശമാഹ്യുവമെന്നതജ്ഞാർ
അംഗ്രിഷ്കാദിതതമൊമ്പതുമെട്ടുമേഴും
കൊള്ളുമൊരാനംയവതഃസമൂലേ. രൗ൦൧

ഓരോയവോനംനടുമുട്ടിനന്യേതസ്മാദ്യവോനംകഥിതംവിശാലം
മദ്ധ്യായതംചൊന്നതിനുദ്ധപവ്മീരണ്ടുകീഴ്വയുഗസ്യദീർഘം.
പവ്ങ്ങളംതൽപാൽ ജയോവ്വിഹീന-
നതഷ്ടമാംശേനകനീയസോഽന്യിനാ
ചൂണ്ടൊന്നികീഴ് മുട്ടിനൊടൊത്തുജ്യേഷ്ഠ-
സ്ഥാദ്യംപരംമദ്ധ്യമമൂലഗേന. രൗ൦൨
അംഗ്രിചൂണ്ടൊന്നിയൊടുള്ളമദ്ധ്യം
നേത്രംമണിക്കെട്ടിനൊടഗ്രജാന്തരം
തസ്മാദ്യഗന്തൽകരഭാമുഖാഭം
സപ്തസ്ഥപവ്ങ്ങളിലദ്ധമാംനഖം രൗ൦൩

ജ്യേഷ്ഠനാസാസമമുണ്ടനാഹമഷ്ടാംശഹീനന്തപഥമദ്ധ്യമായാർ
ചൂണ്ടൊന്നിയുംമോതിരയുമേവമസ്മാത്തഥാകനിഷ്ഠമതിങ്കൽനിന്നും.
ലിംഗായതംനാസികയോടുതുല്യം
നേത്രേണതുല്യംവൃഷ്ണങ്ങൾരണ്ടും
സ്ഥിഗ്ധാഖതാരംമുഖംതാദലംസ്യാൽ
കൌപീനരാജ്യക്ഷിസമാകുശാഗ്രാ. രൗ൦൪
സപ്തായാമതോദ്ധപന്തുടമദ്ധ്യതാരം
മൂലപ്രദേശത്തതികാൽകുറഞ്ഞും
മൂലാൽതദഗ്രേനവപഞ്ചകംപോൽ
മുട്ടിന്നുതസ്മാദ്വിഗുണംഹിവണ്ണം. രൗ൦൫

ഊർദ്ധ്വമാംജംഘകുംമൂലതാരമാറൊന്നതിൽകുട്ടികിൽമദ്ധ്യതാരം
തദ്ധ്വമഗ്രേപ്രപദംമുഖാദ്ധംതത്തുല്യമാമങ്ങവിടന്നുപിന്നും. രൗ൦൬
താരംപൂവട്ടിന്നമുഖാദ്ധമഗ്രേ
മൂലപ്രദേശത്തതിനാസികാവൽ

ചൂണ്ടോന്നിജ്യേഷ്ഠായതവുംത്രിപാദം
നാസായതാൽപൂവ്വനഖാന്തഗാഃപരാഃ രൗൽവ [ഖാഃ.
പവ്വങ്ങൾമൂന്നുംസമമംഗുലീഷുജ്യേഷ്ഠാംഗുഷ്ഠരണ്ടഗ്രഗതോഽ്പതോന
തലോച്ചമംഗുഷ്ഠസമീപതോക്ഷിക്കൊത്തന്യപാശ്പത്തിലഃമാ—
ചുറ്റങ്ങുനീളത്തിനൊടൊത്തുചൂണ്ടോ— [നാം.
ന്നിക്കഗ്രജംവേണമിരട്ടിരുന്മാൽ
മറവള്ളവറിന്നഥമുമ്മടങ്ങാം
തത്താരതോനാഹമിതെങ്ങുമാക്ഷം. ൪൩൦

ആസ്യായതംമൂന്നുമടങ്ങുതെല്ലോനാഹംതലഷ്ഠങ്ങഥകക്ഷദേശേ
കണ്ണംകഴിഞ്ഞാലഥമുട്ടമേയ്ത്തുടൊത്തുവേണംപരിണാഹമാനം.
മുക്കാലതിൽകക്ഷിതലേഥനാഭേനാഹന്തഥാപാതലോരുമദ്ധ്യം
മേഢ്രാച്ചിരോന്തംകടിദേശനാഹംസവ്വത്രതാരത്രിഗുണംഹിനാഹം.
മൂദ്ധാവിനുദ്ധ്വക്ഷിവിശാലതുല്യംതുണ്ണിഷപട്ടത്തിനിവച്ചുതസ്മാൽ.
മുഖായതാലൊന്നരരണ്ടുതുംഗംകിരീടകേഖകാള്ളഥതത്രിഭാഗം
മൂന്നഞ്ചൊടേഴംശിഖരംകിരീടേവേണംതഥാകാരമുമുണ്ടുനാല്.
ചതുരസ്രപത്മാകൃതികുംഭഭാഗം
ഫാലായതോച്ചംജടബന്ധമാകിൽ
നാനായുധാനാമഥഭൂഷണാനാ—
മുണ്ടേവമാനന്തരിഞ്ഞുകൊള്ളണം ൪൩൫

സ്ത്രീണാംപതിമ്മൂവിരലായതംസാനുപ്രതന്ദ്രദേശമാത്രമേവ
ശിരോഗളംമുട്ടപദേയോച്ചംത്രിപാദമോസ്യസ്യതതാൽപൃഥക്ച.
നെറ്റിക്കമുക്കാൽവിരൽവീതിയേവ
നടേതിൽനസ്സിന്നരനീളമേകം
അതിന്നുകീഴുള്ളതുകാലൊടുനം
മുഖേനപൂവ്വോക്തവന്യേമെല്ലാം. ൪൩൬

എഴുംഗുലംകണ്ണെതതംഹികക്ഷാൽകക്ഷംവിലങ്ങെപ്പതിനേഴരോജേ
പൃഥക്പൃഥഗ്വിസ്തൃതിയൊമ്പതുച്ചന്തയോസ്യദ്വിഗുണാതപരമാത്രമക്ഷം
വണ്ണംമുലക്കീഴിരലേഴരണ്ടുംനടുപ്രദേശേപതിനൊന്നുമാത്രം
യവദ്വയംനാഭിതതന്തതോദ്ധ്വോവിശാലകഃവിംശതിമാത്രമേവ.

പന്ത്രണ്ടിരട്ടിച്ചതുയോനിസൂത്രതൈവനാലംഗുലമേവയോനി
ടയ്ക്കുമുട്ടിന്നഥജംഘമദ്ധ്യേക്രമേണപന്ത്രണ്ടഥസപ്തവിംശം.

ബാഹ്വക്ഷമംഷഡ്വിംശതിമാത്രനീളം
ദ്വിമാത്രകംമുട്ടഥസാർദ്ധതാലകം
പ്രകോഷ്ഠമേഴംഗുലമാംതലംസ്യാൽ
ഷഡംഗുലംമദ്ധ്യമദീർഘമാനം. ൪൮

അയുഞ്ജതാൻപാർശ്വജയോസ്സുനന്ദാൽ
കനിഷ്ഠികയ്ക്കുംപ്രഥമോൽഭവയ്ക്കും
തതംഭുജാമൂലകുകുപ്പുരഗ്രേ
ക്രമേണകൊടുകേഴിനൊടഞ്ചുമൂന്നും ൪൯

താരംവിരൽക്കഗ്രജതാ യവാനാംനവാവുകംസർവ്വകമേഴമാകം
പദംഗുജമൂന്നരപിന്നതോരോവിരൽക്കുമുണ്ടിച്ചഥവീളമേവം.
രണ്ടംഗുലംവണ്ണമിഹാഗ്രജസ്യതന്യൂനമെട്ടേഴരയുംയവാനാം
പരേക്രമാദേഴമഥാമിങ്ങിനേതന്യൂനഭാഗങ്ങൾനടേതുപോലെ.
വിഷ്കുരണ്ടുശിരസ്സുങ്ങാനനമീരാറകന്ധരംനാലാം
തസ്മാല്യുയംപത്തുംനവമാത്രംനാഭിമേഢ്രസീമാച. ൫൨

ആറരയുടജംഘോച്ചംപൊക്കംമുമ്മൂന്നജാനുപാദങ്ങൾ
ഏഴുവിരലടിയുടനിളംപെരുവിരലത്രതന്നെരണ്ടിനാൽകൊള്ളും.
ബാഹുപതിമ്മൂന്നെല്ലോമുട്ടോടുമണിബന്ധമൊമ്പതാംനീളം
ഉള്ളംകൈനാൽവിരൽനടുവിൽനീളംമൂന്നുമാത്രതാൻകായ്മ.
തുമ്പിക്കൈനാഭ്യന്തനീളംവിസ്തൃതമാംഗുലംമൂലേ
ഐവിരൽകണ്ണത്രതാൽതതിയന്തംനാലംഗുലായതംവലത്തേത്.
എന്നേമുഖമാനേനദ്വിധാകട്യന്തമെന്നരംഹ്രിമാനഞ്ച
നടുവിരലന്തംകൈയുടനീളവുമേവംകരോത്തുസാർദ്ധമാനേന.

ഇതി ബിംബവിധിഃ.

സപദ്മപീഠായതതുല്യതർകമലാതതിപിന്നെയിരട്ടിയുമേറെയുമാം
ദ്വിഹസ്തപംബുജമുൽപലമഥാധരഗാത്രയമേകമഥാംബുജപീഠികയും.
പ്രതിമാംഗുലവിംശതിനാളതമുച്ചയുക്തപമെരുംഗുലമേറിവരുന്നം
ചതുരശ്രമുരുണ്ടുപിപാദ്യോത്തെന്നാളമായതുമേവകരോത്തുത്തുഭം.

അടിതൊട്ടുശിരോവധിമൂക്കൊളവുംഹനുവോളവുമായതിപീഠവരേ
എടമൊത്തുതിനോടതിപാദവുമാമിവരംനളിനേനസഹാർദ്ധമതിൽ
വിതതാതതമൊത്തതുലിംഗതതാൽ
ത്രിഗുണംശിവലിംഗകപീഠികയിൽ
അത്തമദ്ധ്യമഖണ്ഡസമൊന്നതവും
മണിലിംഗകപീഠിപുരോദിതവൽ. ൪൨൦

പതിനാറഥക്കുറിടുപീഠമതിൽഖുരകട്ടിമകൈരവപട്ടഗളാൻ
പുനരൊന്നുചതുശ്ചതുഭാഗയുഗാൻവളർരണ്ടരപട്ടവരംഹിശിവേ.
ഖുരജംഘലഘ്നടാനഥവാജനകാൻ
ഗളവാജനനിദ്രുവപട്ടിയുതാൻ
നളിനംധ്രുഗിതൊക്കമനോഹരഭാ-
സ്ഫുണിചെയ്തിതുപീഠമതീവശുഭം. ൪൨൨
ഉഭയംചതുമൂന്നൊരുഭോഗമഥോ
ത്രയമൊന്നുടനൊന്നഥരണ്ടുതഥാ
ലേമദ്ധ്മിതുത്തമപീഠവിധൌ
ശുഭമേനിഖിലാമരയോഗ്യമിദം. ൪൨൩
പ്രതിമഷ്ഠചതുർദ്ദശിപീഠതതം
പരിശിഷ്ടമിദംശയനാലുപുനഃ
ജലപദ്ധതിമദ്ധ്യഗരണ്ടുപദം
തടവൊന്നുപുറത്തുമകത്തുമിഹ. ൪൨൪
തതിനീളവുമോകിനുത്ര്യംശവുമം
ചതുരംശവുമാന്നിജപീഠതതാൽ
കുശമഗ്രമിദംവടദിശ്യുദിതം
ചിലടത്തുകിഴക്കിഹഗേഹവശൽ. ൪൨൫
പ്രതിമഷ്ഠനപുംസകമായദിഷ-
ത്തുദിതന്തചിഥനാളതതാദിഹ്രണം
സലേഞ്ചസപാമേതിനുകനം
ത്രിപന്തപരതൽസമവുന്തനേ. ൪൨൬
ഇവരസ്തൃതീയകമൂർദ്ധ്വഗതം
ഗതമാക്കുകപീഠികതന്നിലഥ

ഭവിശേഷവുമൊന്നരരണ്ടുവിരൽ
കുഴിചെയ്തിഹനാളമുറപ്പതിനായ്. ൪൨൬
അഥലിംഗനപുംസകശൈലതതം
സമമേവതുലിംഗസമുച്ഛ്രയതഃ
ശിവഭാഗതയേവതുപാതികനം
ചതുരഞ്ചനടേതിവതൽകുഴിയും. ൪൨൭
ഇനപുംസശിലക്കുഴിതന്നിലിതിൻ
നടുവേയുമഥാഷ്ടദിശാസുപുനഃ
വിരലർദ്ധതതാഴമെഴുന്നകുഴീം
നവരത്നകവിന്യസനായചരേൽ. ൪൨൮
സ്ഥാനംപ്രതിഷ്ഠിഹഗർഭഗേഹതോ-
പ്യേഴേഴകോഷ്ഠമതിൽമദ്ധ്യഖണ്ഡരഃ
മൂവഞ്ചുകുറിട്ടകപുഷ്പശൈസുതോ-
പീരണ്ടുനീക്കിവിബുധ്യാഖ്യമാനയൈഃ ൪൨൯
ശാവസ്യലിംഗംചലുതെങ്കിൽമദ്ധ്യകേ
ബ്രഹ്മാംശകസ്യശിതുകേചിതീയകേ
മൂന്നാംപദേന്യേസ്യുതുവൈഷ്ണവാഖ്യ-
ങ്ങീശാച്യുതൽഗ്രഹനമാശുചതുർത്ഥകേ. ൪൩൦
ഷഷ്ഠേഗജാഷ്ടമപദേഹരീശ-രോ
വിഷ്ണുശരോഭവേത്തുഷോഡശാംശകേ
ശാസുരുവിംശതിപദേസ്യുപുഷ്പതോ
വാസ്യാദിതിക്രമതഈരിതാഗതിഃ ൪൩൧
ഈവണ്ണമല്ലബഹുപരബിംബകേ
ബ്രഹ്മേച്ചനാപ്രതിമമൂലബിംബകം
തൈവേപദേമനുഷഖണ്ഡസംയുതേ
നില്ക്കുന്നതുംശയനമാസനന്തുവാ. ൪൩൨
മാതുക്കളെങ്കിലരികേസ-ഭിത്തേ-
മ്മൂലാച്ചകൌതുകമതിൻറെമുമ്പിലും
പിന്നോക്കിലുള്ളഗതമിന്നിയുമു-
ണ്ടിവണ്ണമൌത്തരിയുമെശിയുംഗതി ൪൩൩

ദ്വാരസ്യതാരദലതോത്രിഷഷ്ടിയായ്
കുറിട്ടഭാഗമപഹായമദ്ധ്യതഃ
നീക്കുവടക്കവിടെനിന്നുമീശകേ
സപാർശ്വോൽഭവംയവയുഗംയവന്തുവാ. ൪൩൪

ഏവംപ്രമച്ചാലയമന്ത്രബിംബമെ-
ന്നേല്പാംപ്രതിഷ്ഠിച്ചനിജേഷ്ടമീശ്വരം
നിത്യംസമാരാധ്യമംഗലാപ്തയേ
ഭക്ത്യാസപ്രശക്തിവിഭവാനുസാരതഃ. ൪൩൫

ഇതി പീഠദിവിധിഃ.

കാലന്തുലോഹമെന്നഥകേട്ടുപോകിലും
വായ്വഗ്നിതോയാദിനശിക്കിലുംപുനഃ
എത്തീടിലുംലക്ഷണവൈപരീത്യം
ത്യക്തപ്രാനടേത്തുനവംകരോത്തു. ൪൩൬
കേടില്ലബിംബത്തിനുവത്സരാൽപുരാ
തീരുംപണീയെന്നുവരുന്നതാകിലോ
സങ്കോചമാത്രംക്രിയപോരുമല്ലുചേൽ
നിഷ്ക്രാമണംവേണമതിന്നുനിശ്ചയം. ൪൩൭
ഈശാന്തകോണാവഥവായുകോണിലാം
ബാലാലയംനൈഋതകോണിലാകിലാം
മൂലാലയംനോക്കിമുഹൂർത്തശോഭനേ
കരോത്തുപൂർവ്വോക്തവിധാനമാർഗ്ഗതഃ. ൪൩൮
മൂന്നിട്ടരണ്ടഞ്ചിലെമൂന്നുമാമ്പതാ
ലഞ്ചുംതഥാബാലഗൃഹംഹിമൂലാൽ
തല്പേബിംബോച്ഛ്രായമേവമൂലകാ-
ദില്ലത്രപാദോദിനപുംസകംദ്വയൽ. ൪൩൯
പണ്ടേക്കണക്കേപണിചെയ്യുതൽപുന-
മ്മാനങ്ങളുംദ്രവ്യവുമെങ്ങിനേപുരാ
ഉൽകൃഷ്ടതാംകൊള്ളരുതായ്കയില്ലപോൽ
പൂർവ്വാത്തഥാന്യൂനതദോഷമേവഹി. ൪൪൦
കൊള്ളാംനടേത്തുതുമരഞ്ഞുകല്ലുമ-
ത്തൊല്ലുമുറപ്പുള്ളതുലക്ഷണാനുഗതം

ആരംഭേണൈവപുത്തനിതത്രഭേദേ
പുത്തൻപഴേതോടിഹസന്ധിചെയ്യൊലാ. ൪൮൨
ബിംബത്തിനംഗങ്ങൾതലിക്കിൽമാറണം
രൂപാംഗഭേദേമുറിതത്രബന്ധയേൽ
സ്വർണ്ണാദിപട്ടൈരുടൽഭഗമാകിലും
സന്നിഭ്യമേവന്നതുകെട്ടിരക്ഷയേൽ. ൪൮൩
നദ്യാദിവേഗേനനശിക്കിലഞ്ജസാ
ത്യക്തപായിരംബന്ധവിട്ടനുബുദ്ധിമാൻ
വായ്വഗ്നികോൺദക്ഷിണഭാഗമെന്നിയേ
നീക്കിപ്രതിഷ്ഠിക്കിനിവന്നിടാതെതൽ. ൪൮൪
ബിംബംനടേത്തുകളഞ്ഞുപോയിചേൽ
കുത്തിക്കമറൊന്നതിനോടുതുല്യമായ്
ഗർഭംനടേത്തുചലിച്ചുപോയിചേൽ
ഉണ്ടാക്കിവെയ്ക്കുകവിധാനമാഗ്രഹം. ൪൮൫
മാറീടണംഹിരിയെലക്ഷണവൈപരീത്യ-
മെത്തുന്നപീഠമപിനൈവസംശയം
മാറീടൊലാപ്രതിമലക്ഷണഹാനിഹേതോ-
സ്സ്വാംഗംമുറിഞ്ഞാഴിയെയെങ്ങുമേവനം. ൪൮൬
ദിവ്യപ്രതിഷ്ഠാഞ്ചതഥാസ്വയംഭ്വം
കണ്ടാത്തതോപ്യൽക്രമതോപിധേയം
പ്രാസാദകോദ്യോക്ഷയുമസ്യകീഴടം
ജിജ്ഞാസ്യമല്ലെന്നതറിഞ്ഞുകൊള്ളുക. ൪൮൭

ഇതി ജീർണ്ണോദ്ധാരവിധിഃ.

ഉണ്ടാക്കുമാനുഷ്യണാഗൃഹമവിടെയിട-
ത്തുംതഥാപുഷ്ടദേശേ-
ഷ്വത്യന്തോശ്രേഷ്ഠരാണാമതിസരസസുരാ-
ണാംവലത്തുംപുരോവാ
ഏന്നെല്ലാംവ്യസ്ഥവണ്ടാമതിലിനരികവേ
സേവചെയ്യുംജനാനാം
നിത്യംതൽക്ഷേത്രമുഖ്യൈപരിചരണകൃതാം ൪൮൮
ദേവലമനുഗ്രഹണാം.

നാനാഭൂദേവശാലാവിലസിതമവനൌ
മംഗലാഖ്യംനൃപാണാ-
മാവാസംരാജധാനീപുരമിതുവണിജം
ജാലസങ്കീർണ്ണമെങ്കിൽ
പത്തോന്തോരോസംവാസ്തുംപിജസതനയുതം
ഗ്രാമമാംകപ്പൽചേരു-
ന്നേടംനാനാജനാഢ്യംനഗരമൊരുകുഡുംബം
വാസമേകസ്യചേത്തൽ.
ലക്ഷണമേകകുഡുംബസ്യാല്പംപറയുന്നതുണ്ടുവിധിനാഞാൻ
നല്ലനിറംസൌരഭ്യംസാദുള്ളതുമുത്തമംനൃണാംഭൂമി.
വിപ്രന്നുത്തരദിക്കുതാണതുശുഭംപൂവ്വാനതംക്ഷത്രിയ-
ന്നെല്ലാക്കുംശുഭമാകയുണ്ടിതുയമേനീചന്തുലോംനിന്ദിതം
മദ്ധ്യംവാരുണദിക്കുതാണതുപുമാന്നാഹിക്കുകന്യാനരം
ഭൂമിക്കിങ്ങിനെനാലുവണ്ണനിലയംചൊപ്പുന്നുളാംലക്ഷണം.
നാൽക്കോൽനാലരയഞ്ചുകോലിതിനുണാംഭേണ്ഡങ്ങതേഷോന്നി
വിസ്തീരംപതിനഞ്ചൊടുമ്പതിനിടയ്ക്കില്ലാക്കുമംവാസ്തുഷു [നാൽ
നീളംതെക്കുവടക്കതീർത്തതിസമംനന്നേവനംക്ഷത്രിയാ-
ക്കെട്ടുന്നേറിയുമാറിലൊന്നധികവുംനാലൊന്നുകൂടീക്രമാൽ.
നീളംവീതിയിലേറയുള്ളതിരുവാട്ടംതാൻസമംസന്ത്യജേൽ
തന്മദ്ധ്യമസൂത്രമുത്തരമുഖംപൂവ്വാഗ്രമായ്ബ്രാഹ്മവും
കുതാവായുദിഗഗ്രമായ്മരണവുംതെക്കീശാഗ്രമായ്കണ്ണുവും
പിന്നെത്തത്രനൃണാംവിധിക്കവസതേസ്ഥാനംശുഭംകേവലം.
തടീശഖണ്ഡമനന്തജാഭിധമാനംദേവാഭിധംനൈരൃതമായഖണ്ഡം
ഏതദ്വയേമാനുഷവീടുമുഖ്യംകൊൾവീലമറേവയമാസുരാഖ്യൻ.
അപ്പാമ്പിലിവന്നേടത്തുണ്ടാക്കേണംപടിപ്പുര
ഈശനൈരൃതയോവ്വേണംതാണകോണിൽഗൃഹംപണി.
അക്കണ്ഡംപിന്നെയുംനാലുകൂറീട്ടാലീശനൈരൃതേ
നിരൃതാവീശഖണ്ഡത്തിലാക്കാംവലുതുഭൂമിചേൽ.
പുരവസ്സുന്നപദത്തിൽവാസുപമ്മൂന്നിലൊന്നുവിരചിയ്യ
നടുമുറ്റംബ്രഹ്മപദംകെട്ടിപ്പൂഗേഹമായ്കുടികളിൽ.

പശ്ചിമഗേഹാത്തെക്കുമൂവ്വ്ഗൃഹാദുരത്തേചമതുവുന്ന
തന്തരാളചന്ദ്രപത്തുടേപോൽകണ്ണസൂത്രപദ്ധതിയും.
അക്കണ്ണസൂത്രംതൊല്ലുംദിഗ്ഗതേഷുഗൃഹങ്ങളിൽ
മറേവമൂന്നമോതട്ടകിട്ടല്ലോഗൃഹമൊന്നിനും.

ഒന്നെങ്കിൽപുരതെക്കിനേതുമുടൻപാശ്ചാത്യവുംരണ്ടുചേൽ
മൂന്നെന്നാകിൽവടക്കിനേതുമിവയുമൂവ്വനിതംനാലുചേൽ
സിംഹംതെക്കിനതിന്നുയോനിവൃഷഭംപാശ്ചാത്യഗേഹേവട-
ക്കുണ്ടാക്കുന്നഗൃഹേഗജംധ്വജമഹോപൂവ്വേഖിലേവാദ്ധ്വജം.

സിംഹമാദിവടക്കുകാൾകിലാം
സിംഹഹസ്തികളതൈവപശ്ചിമേ
കൊൾകിലാംവൃഷഭമങ്ങുതൻറെടി-
ക്കെന്നിയന്യദിശികൊൾകയില്ലപോൽ.

പുരയേതെത്രകോലെന്നാലതുകൊണ്ടെണ്മടങ്ങിയതിന്നടനേ
തട്ടിക്കുംപ്പുയുമിട്ടാലതിൽമൂന്നൊന്നതിനുപുറകുനരശേഷം.

തത്തച്ചുറ്റാൽപാതിയിൽപോക്കുനീളം
ശേഷംതുരംകൊൾഗുണംകൊണ്ടുമെന്യേ
ഭീഗല്പാധിക്യംഹീനദീഗല്പംവരാതേ
കൊള്ളാംകോൽപൂണ്ണിപ്പൊളംരണ്ടുമത്രം.
ആദ്യംഗംകാലുത്തരംമറവുമെല്ലാം
കൊള്ളുപൂവ്വപ്രോക്തമാർഗ്ഗാനുസാരാൽ
എന്യേമുക്കോലാദിയായ്ഭാഗമാനം
കാൽകാലേറീംതരതോഹ്രസ്വനമാധ്യം.

മൂന്നാന്നാൽപത്തിലൊന്നോളവുമുചിതമധിഷ്ഠാനമിപ്പാദമാനാൽ
മൂവഞ്ചാൽനാലുസപ്തദ്വിതയവുമഥമുപ്പത്തുമൂന്നിട്ടപത്തും
പത്തുണ്ടിട്ടാൽത്രിഭാശാദ്ധ്വുമഥചതുരംശംപതിമ്മൂന്നിലെട്ടോ-
ടേഴുംകൊള്ളാംത്രയോവിംശതിയിൽനവയുഗാംശേതഥാപഞ്ചഭാഗം.

മദ്ധ്യേമുറ്റംതസ്യപൂവ്വാദിദിക്കിൽ
തത്തുല്യോന്യാകാരയേന്മന്ദിരാണി
ഗേഹാനാഭി സ്സള്ളിലേജന്മബാഹ്യം
യത്താന്നാ മങ്ങനാംസുപ്രസിദ്ധം.

അമ്മുറത്തിൻമദ്ധ്യയുംരണ്ടുസൂത്രം
വേണംമുന്നേപ്പോലതാമുറസൂത്രം
പ്രാക്ഷിണ്യാൽഗേഹമദ്ധ്യങ്ങൾനാല്പും
നീങ്ങിടേണംമുറസൂത്രത്തിൽനിന്നു.
ത്രയമഥപതിനൊന്നുംപോൽഗതംപൂർവ്വശാല-
യ്ക്കൊരുവിരൽനവകംവാക്ഷിണേപശ്ചിമേതു
മിഴവിരൽഗതിമൂവഞ്ചുമാംപഞ്ചകംവാ
വടഗ്രഹഗതിപിന്നെക്കൊടുംപതിമൂന്നുമാത്രം.
കൊള്ളാംഗതിയവുംകൊണ്ടുമീവണ്ണംനാലിനുംപുനഃ
വാതിൽമദ്ധ്യംതയോമ്മദ്ധ്യേമുറഗേഹജസൂത്രയോടേ.
വേണംകോൺപുരയെങ്കിൽയോനിഭവനേതെക്കേതുകൊടുംനൈരൃ
പാശ്ചാത്യംവടദിക്കിലേതുശപസനേപൂർവ്വേത്രഥമൈശാനകേ [തേ
തെക്കോട്ടന്നടവഹികോണിൽനിരുതൗപ്രത്യ ൩൩ഖംവായുകോ-
ണത്തേതങ്ങുവടക്കുനോക്കിയപരംപൂർവ്വാനനംകാരയേൽ.
നടയിലത്തേവാതിൽക്കട്ടളചെന്നുത്തരത്തിനെത്തേണം
ജന്മോപരികീഴ്ടിയുംവരണംയോനിപ്രധാനമീവാതിൽ.
മുക്കാക്കോൽമുതലായിനാലുവിരലേറീട്ടുനാലൊന്നിനെ
ചൊല്ലുന്നുപദയോനിയെന്നുദ്ധജസിഹാദ്യങ്ങൾതദ്യോനികൾ
തത്തദ്യോനിവരുംപടിക്കുപദയോന്യാവീതികൊണ്ടെങ്ങുമേ
ജന്മച്ഛേദമകപ്പെടാതെനടനാലുംതീക്കദേശോചിതം.
ഗേഹായാമമതൊമ്പതിട്ടുനിരുള
ദക്ഷേഭാഗേതത്രമദ്ധ്യംവരുമ്മാർ
പുഷ്ടുപാരംവിട്ടുതേകാദശാംശേ
ഷഡംഭാഗംനീക്കീട്ടുമാംനാലിനുംതൽ.
ഗേഹംനാലുംമദ്ധ്യതോമുറവുംചേ-
ന്നീടുന്നാംകിൽപേർചതുശ്ശാലമസ്യ
പേരുണ്ടഞ്ചാകാരഭേദേനതേഷാം
വേണമ്മൂന്നിന്നുംമുഖായാമമേവം.
കോലാലൊന്നുംരണ്ടുമൂന്നുംമുഖാന-
ത്യാന്നുംരണ്ടുംനാലുമെട്ടുമാത്രേ

മുമ്മൂന്നംനാനൂന്നമാംഷോഡശംവാ
നീളംവേണ്ടുതെൺവടക്കന്യഗ്രാനം.
അങ്കണോത്തരഗപുറമരണ്ടതാ—
ക്കൈാന്നിൽനിന്നകളകന്യതക്ഷിപേൽ
അമ്മുഖായതമവറിലഭ്മാ—
മങ്കണേതതിയുമായതംതാ൯.
അങ്കണോത്തരനാഹാഭ്യാദെന്പതിട്ടിട്ടുനാലാ൯
പത്തിട്ടുനാലുമാംപോലിയങ്കണത്തിന്നുവിസ്തൃതി.
ഗേഹായാമംകഴിഞ്ഞുലിരുപുറവുമുളാമങ്കണോസ്യോത്തരാംശം
മാനുഷ്യേഷ്വഷ്ടന്തരാളംവ്വളരുതുതുൽഗേഹതാരത്തിനേക്കാഠം
ഊനംവാസൂത്രവണ്ണാൽമതിയതിനുഫലംസൂത്രവണ്ണംപടത്താൽ
ഏട്ടെട്ടിൽഷോഡശാംശംശതപടമതിലെട്ടോന്നാഗഭാഗോന്യേ.
ഗേഹാംനാലിനുമുംഗതോത്തരബഹിർഭാഗന്തുതൽപാദുക—
ത്തിന്നേറബാഹ്യമതായതങ്കണമതുംഗത്താങ്കണംചുറവി
ഏവംബാഹ്യഗതോത്തരസ്യപുറവുംതൽജന്മബാഹ്യംപുറ
ക്കോൽവാഴ്ച്ചുള്ളപടിപ്പുറഞ്ഞുവയാനംപോൽധ്വജംസവ്വർ.
നാഹംദിഗ്വിലംവിശാലംസദൃശമവിടെനാ—
ലായതങ്ങൾക്കുമെല്ലാ—
മൊന്നത്രയോനികോണാലയവുമതുധ്വജം
തന്നെയെന്നുങ്കിരിഷ്ടിൽ
വിസ്താരംദിഗ്വിലമെല്ലാമിതിവിഹപദയോ—
ന്യന്തരാളങ്ങളില്ല—
ങ്ങുള്ളിന്നത്രൈകണക്കുംപ്രഥിതചതുരശാ—
ലാമുഖായാമവുംന.
തന്നേറതന്നേറയോനിനിലംവിശാലം
ഗത്യാട്ടെല്ലാംപൂണ്ടുതത്തദ്ദിശാസു
വേറേവേറേനില്ക്കിനാലെട്ടതാഞ്ചെൽ
രത്ന്യാനാംസാഭിന്നശാലാപ്രസിദ്ധാ.
കൂട്ടിക്കെട്ടുകാണനാലുംഭിന്നശാലയ്ക്കതിന്നുപേർ
ഭിന്നശാലോത്തരയ്ക്കുശാലയെന്നുതുംഗണാം

മുഖായാമങ്ങളിട്ടിട്ടങ്ങീവണ്ണംപണിയാകിലും
ഇല്ലന്തരാളമെന്നാകിലേകശാലയതായത്.
കോൺനാലുംധപ്രജയേന്മൃത്ഥം സപ്തസപ്തയേനിദിശാഗതേ
തുയ്യശ്രശാലയിൽഭിന്നശാലാവൈശ്യന്നനന്നിത്.
ഏകശാലചതുരശ്രശാലയും ബ്രാഹ്മണന്നുചിതമല്ലകേവലം
അന്തരാളരഹിതതഹേതുനാ തീണ്ടലൊന്നിലുളവാകിലെങ്ങുമാം.
പൂർവ്വദക്ഷിണഗേഹങ്ങൾതമ്മിൽമറേവതമ്മിലും
ചാച്ചയുണ്ടൊന്നതീണ്ടുമ്പോൾതീണ്ടുംമറേതുമെന്നറി.
തെക്കേതിൽപാന്ഥപൂജാശയനമഥപടിഞ്ഞാറവിദ്യാധനന്യാ-
സാദ്യംതമ്മിൽപകർന്നംവരുമിതഥകുഡുംബംവടക്കോകിഴക്കേം
തസ്മാദന്യേഗ്നിഹോത്രംപിതൃസുരയജനംകൂപമീശേഥവായെ
ന്നൈരുത്യാംപഞ്ചയോന്യാനപിതമതിനുപരംവജ്ജ്യമിഗ്ഗേഹവേധം.
കുളംപടിഞ്ഞാഥവാകിഴക്കും
ഗോശാലയുംതത്രകുളംനിരുത്യാം
നെൽകുത്തുവാനുള്ളതുവായുകോണിൽ
സധർമ്മശാലയമീശകോണിൽ.
ആസ്ഥാനരംഗംനിരുതൗപടിഞ്ഞാ-
റങ്ങഗ്ഗ്നിയേവെപ്പതിനുള്ളശാലാ
ഗന്ധർവ്വകേനടാകശാലനൈരുതേ
ശസ്ത്രങ്ങൾവായൗമുഖമന്ത്രശാലാ.
നീളംവീതിപാമ്പിനുള്ളിൽവരുമാറണ്ടാക്കണംവേലിതാ-
നന്യോന്യമല്ലകിടങ്ങുതാൻമതിലുതാനയ്ക്കോലതിന്നുന്നതം
സുഗ്രീവേപടിപുഷ്പദന്തപദകേമുഖ്യേന്ദുഭല്ലാടകേ-
ഷ്ടിന്ദ്രേതത്സുതകേഗൃഹക്ഷതപദേഗന്ധർവ്വകേവാസ്തുഭം.
ഭൃശപൃഷ്ഠംഗരാജദൗവാരികശോഷ്യനാഗപജ്ജന്യാ
ദിതിശ്ചേതിശ്രുഭോസ്യുചൈരപടിവയ്ക്കേണമെങ്കിലതിനിവയും.
ഇച്ചൊന്നദിക്കുകളിൽവെയ്ക്കുന്നുക്രമേ-
ത്തന്നെക്രമാന്നീക്കിയുമുള്ളിലിപ്പടി
തഷ്ടസപ്തഥപഞ്ചനാലുതാൻ
ബന്ധങ്ങൾതന്മാന്നടുമാറമദ്ധ്യതഃ.

വേണംതത്രപടിപ്പുരയ്ക്കുനിലരണ്ടെന്നാകിലുംശോഭനം
തത്തദ്ദിക്കിലെഴുന്നയോനിവരണംപോരത്തിനുംവേശ്മനഃ
മുന്നപ്പോൽപദയോനികൊണ്ടുനടയുംകല്പിക്കതസ്മാൽഗൃഹ-
ദ്വാരത്തോളവുമാദ്ധീതപദയോന്യാമാഗ്രവുംവീതിയിൽ.

പണ്ടേകിടപ്പുണ്ടൊരുദോനവൻക്ഷിതൌ
പേർവാസ്തുപോലസ്യകിടപ്പുമിങ്ങിനെ
ഈശാന്തകോണേതലകാലുനൈരൃതേ
ജാനുക്കൾവായുദിഗ്നിയിൽഹസ്തപാദയോഃ.

അമ്പത്തിമൂന്നുസുരവയ്യരവന്മേൽനിത്യം
നിൽപുണ്ടവക്കുമവനുംബലിപൂജയെല്ലാം
വേണംഗൃഹംപണിതുടങ്ങിനനാളുമന്യേ.
മദ്ധ്യേച്ചദേവനുഹേഷുനചേദനേത്രഃ.

ഏകംബ്രാഹ്മമൈവികേപന്തിരണ്ടും
മാനുഷ്യനാലെട്ടുമുപ്പത്തുരണ്ടും
തസ്മാൽബാഹ്യേദിക്കുകോണത്തിലോരോ-
ന്നേവംവാസ്തുകല്പയേദേവതാശ്ച.

മദ്ധ്യേനാലുപത്തുനാലുപദേബ്രാഹ്മന്തുതൽബാഹ്യതോ
ന്നാലഷ്ടദിശാസുതൽബഹിരൊരോദൈവത്തിനോരോപദം
പിന്നെബ്രഹ്മപദസ്യകോണമുതലായ്പോകുന്നകണ്ണിനാൽ-
രണ്ടായ്പ്പെളിയുന്നദേവപദകോൺഖണ്ഡങ്ങളെട്ടുംസ്ഫുടം.
ഏണൻപത്തൊന്നുപദത്തിൽമദ്ധ്യനവകംബ്രഹ്മംബഹിർദ്ദിക്കിലു-
ള്ളാറാംകോണുകളിൽപദേപേയയുതംകോഷ്ഠപേയംകല്പയേൽ
ബ്രാഹ്മംഷോഡശമഷ്ടകംദിശിബഹിസ്സാറിന്നുകോണിങ്ങിനേ
തന്നേനഷ്ടദിക്കുബാഹ്യഗതകോണല്ലാതതോരോപദം.

ബ്രാഹ്മേബ്രഹ്മാവുദൈവികൃാംദിക്കിലാപ്പൻവിവസ്വത്തൻ
മിത്രൻമഹീധരൻപൂവ്വാംകോണേഷപീരണ്ടുവഹ്നിതഃ.
സാവിത്രൻസവിതാവിന്ദ്രനിന്ദ്രജിദ്രുദ്രനന്തഥാ
രുദ്രജിച്ചതഥാപാപവത്സൌപന്ത്രണ്ടുദൈവികേ.

ഈശാനനഥപജ്ജന്യൗജയന്തൗപിന്നെയിന്ദ്രനും
ആദിത്യസത്യഭൃശങ്കുമന്തരിക്ഷൗകിഴക്കിവർ.
അഗ്നിപൂഷാവുവിതഥൗഗൃഹക്ഷതനമൌപുനഃ
ഗന്ധവ്വൗഭൃംശരാജാഖ്യൗമൃഗൗതെക്കേവരിങ്ങിനേ.
നിർഋതിദ്വാരപാലാഖ്യൗസുഗ്രീവൗപുഷ്പദന്തനും
വരുണാസുരശോഷന്മാർരോഗനെന്നിവർപശ്ചിമേ.
വായുൗനാഗശ്ചമുഖ്യശ്ചല്ലോടേന്ദ്രഭല്ലാസ്സുഥാ
അദിതിശ്ചദിതിശ്ചാഷ്ടൗമാനുഷ്യോവടഭാഗഗാഃ
ശവ്വസ്ഥന്ദസുഷ്മമാജംഭകപിലിപിഞ്ഛരകുബേഹിപൂവ്വാൽ
ചരകിവിദാഷ്ടൗയുതനവിദിശാൽപാപരാക്ഷസീഃകഥിതാഃ.
ഏവംകൃതപാമണ്ഡലേപൂജയിത്വാ
തത്തന്നാമ്നാദേവതാഭ്യോബലിംച
ദദ്യാന്മന്ത്രീസവ്വകാര്യാത്ഥസിദ്ധ്യൈ
ഗേഹാരംഭോവാസമാപ്നൗസുഖായ്.
ഭാഷാമിശ്രംശില്പിരത്നാഖ്യമേവം
ബാലാനാമൊട്ടിഷ്ടമെന്നോത്തുതീത്തേൻ
തച്ചാപല്യംമേകൃപാസാന്ദ്രചിത്തൈഃ
ക്ഷന്തവ്യംവിദ്വത്തിരാനൌമിതേഭ്യഃ.

ഇതി മനുഷ്യാലയവിധിഃ

ശി ല്പി ര ത്നം

സമാപ്തം.

പരിഷ	ചാരം		അയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക	
1	3	0	പൂജ്യം		9	മരണം	ചതയം	0	അ	നവമി	0	അന
2	5	16	9	8	3	ബാല്യം	മൂലം	20	അ	പ്രതിപദം	20	പുലി
3	8	8	6	16	11	കൌമാരം	അത്തം	40	പൂ	സപൂർ	40	പശു
4	11	0	4	0	5	യൌവനം	പുണർതം	0	അ	ത്രയോദശി	0	പശു
5	13	13	1	8	13	വാർദ്ധക്യം	ഭരണി	20	അ	പഞ്ചമി	20	പന്നി
6	16	8	10	16	7	വാർദ്ധക്യം	അവിട്ടം	40	പൂ	ഏകാദശി	40	യിഷ്ടി
7	19	0	8	0	7	മരണം	അനിഴം	0	പൂ	ദ്വിതീയ	0	പന്നി
8	21	16	5	0	9	ബാല്യം	ഉത്രം	20	അ	നവമി	20	കഴുത
9	24	8	2	0	3	കൌമാരം	തിരുവോണം	40	പൂ	വാവ്	40	സിംഹം
10	27	0	പൂജ്യം		11	യൌവനം	രേവതി	0	പൂ	ഷഷ്ടി	0	കഴുത
11	29	16	9	8	5	യൌവനം	തിരുവോണം	20	അ	ത്രയോദശി	20	അന
12	32	8	6	16	13	വാർദ്ധക്യം	വിശാഖം	40	അ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി
13	35	0	4	0	7	മരണം	മകം	0	പൂ	ശേമി	0	പന്നി
14	37	16	1	8	7	ബാല്യം	മകീരം	20	പൂ	ദ്വിതീയ	20	പുലി
15	40	8	10	16	9	ബാല്യം	ഉത്രട്ടാതി	40	അ	അഷ്ടമി	40	പന്നി
16	43	0	8	0	3	കൌമാരം	പൂരാടം	0	പൂ	പതിനാലു	0	പശു
17	45	16	5	0	11	യൌവനം	ചോതി	20	പൂ	ഷഷ്ടി	20	പന്നി
18	48	8	2	0	5	വാർദ്ധക്യം	അയില്യം	40	അ	ദ്വാദശി	40	കഴുത
19	51	0	പൂജ്യം		13	മരണം	കാർത്തിക	0	അ	തൃതീയ	0	യിഷ്ടി
20	53	16	9	8	7	മരണം	പൂരോട്ടാതി	20	പൂ	ദശമി	20	കഴുത
21	55	8	6	16	3	ബാല്യം	മൂലം	40	പൂ	പ്രതിപദം	40	സിംഹം
22	59	0	4	0	9	കൌമാരം	അത്തം	0	അ	സപൂമി	0	സിംഹം
23	61	16	1	8	3	യൌവനം	പൂയം	20	പൂ	ചതുർദ്ദശി	20	അന
24	64	8	10	16	11	വാർദ്ധക്യം	ഭരണി	40	പൂ	പഞ്ചമി	40	പുലി
25	67	0	8	0	5	വാർദ്ധക്യം	അവിട്ടം	0	അ	ഏകാദശി	0	പുലി
26	69	16	5	8	13	മരണം	തൃക്കേട്ട	20	അ	തൃതീയ	20	പശു
27	72	8	2	0	7	ബാല്യം	ഉത്രം	40	പൂ	നവമി	40	പന്നി
28	75	0	പൂജ്യം		3	കൌമാരം	തിരുവാതിര	0	അ	വാവ	0	പാമ്പു
29	77	16	9	8	9	യൌവനം	അശ്വതി	20	അ	സപൂമി	20	യിഷ്ടി
30	80	8	6	16	3	യൌവനം	ഓണം	40	പൂ	ത്രയോദശി	40	കഴുത
31	83	0	4	0	11	വാർദ്ധക്യം	വിശാഖം	0	പൂ	ചതുർത്ഥി	0	യിഷ്ടി
32	85	16	1	8	5	മരണം	പൂരം	20	അ	ഏകാദശി	20	സിംഹം
33	88	8	10	16	7	ബാല്യം	മകീരം	40	അ	ദ്വിതീയ	40	അന
34	91	0	8	0	7	ബാല്യം	ഉത്രട്ടാതി	0	പൂ	അഷ്ടമി	0	സിംഹം

അക്ഷ	വൃക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവതാ	തിഥിദേവതാ	ഭൂതോദയം	ഗുണദോഷഫലം
കു	കടമ്പ്	മയിൽ	വരുണൻ	ഉഗ്രാ	ആകാശം	മദ്ധ്യമം_മല്ലത്തറക്കു [ന്ന
ബു	പയൻ	കോഴി	നിർഋതി	അഗ്നി	വായു	മിശ്രയോഗം_മദ്ധ്യമം
ബു	അമ്പഴം	കാക്ക	അശ്വിനീ	സൂര്യൻ	അഗ്നി	അധമം
ബു	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	മഭഗൻ	ജലം	അധമം
ഗു	നെല്ലി	പെരുമ്പുള്ള്	യമൻ	ഫണി	ഭൂമി	അധമം [ണ്ട്
ഗു	വഹ്നി	മയിൽ	വസു	കൃതാന്തൻ	ആകാശം	മദ്ധ്യമമായി കൊള്ളുന്നു
ഗു	ഇലഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	ബ്രഹ്മാവ	അഗ്നി	അധമം_മരണം
ശു	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	ശിവൻ	അഗ്നി	അധമം
ശു	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	ചന്ദ്രൻ	ജലം	അധമം
ശു	ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ	ഷണ്മുഖൻ	ആകാശം	ഗണ്ഡാന്തം_അധമം
മ	എരുക്ക്	കോഴി	വിഷ്ണു	മഭഗൻ	വായു	ഉത്തമം
മ	വയ്യങ്കത	കാക്ക	അഗ്നി	ഗണേശൻ	അഗ്നി	അധമം
മ	പേരാൽ	ചെമ്പോത്ത്	പിതൃക്കൾ	യമൻ	ജലം	അധമം_മരണം
ര	കരിങ്ങാലി	പെരുമ്പുള്ള്	ചന്ദ്രൻ	ബ്രഹ്മൻ	ഭൂമി	യോഗിനി_മദ്ധ്യമം
ര	കരിമ്പന	മയിൽ	അഹിർബുദ്ധ്നി	മാതൃക്കൾ	ആകാശം	ഉത്തമം
ര	വഞ്ഞി	കോഴി	ജലം	രുദ്രൻ	വായു	യോഗിനി_മദ്ധ്യമം
ച	നീർമരുത	കാക്ക	വായു	ഷണ്മുഖൻ	അഗ്നി	അധമം
ച	നാഗം	ചെമ്പോത്ത്	സർപ്പം	വിഷ്ണു	ജലം	അധമം
ച	അത്തി	പെരുമ്പുള്ള്	അഗ്നി	ശിവൻ	ഭൂമി	അധമം_മരണം
കു	മാവ്	കാക്ക	അജൈകപാ	യമൻ	ആകാശം	അധമം_മരണം
കു	പയൻ	കോഴി	അസുരൻ [ൽ	അഗ്നി	വായു	മദ്ധ്യമമായികൊള്ളുന്നു
കു	അമ്പഴം	കാക്ക	സൂര്യൻ	സൂര്യൻ	അഗ്നി	അധമം
ബു	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത	ത്വഷ്ട	രുദ്രൻ	ജലം	അധമം
ബു	നെല്ലി	പെരുമ്പുള്ള്	യമൻ	സർപ്പം	ഭൂമി	അധമം
ബു	വഹ്നി	മയിൽ	വസു	വിശ്വേദേവകം	ആകാശം	ദുഷ്ടയോഗം_മദ്ധ്യമം
ഗു	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	ശിവൻ	വായു	അധമം_മരണം
ഗു	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	ഉഗ്രാ	അഗ്നി	നന്നല്ല
ഗു	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	പിതൃക്കൾ	ജലം	അധമം_വിഷ്ടയാ ഫലം എങ്കിലും കൊള്ളു [ണ്ട്
ശു	കാഞ്ഞിരം	പെരുമ്പുള്ള്	അശ്വനീദേവകം	സൂര്യൻ	ഭൂമി	അധമം [ണ്ട്
ശു	എരുക്ക്	കോഴി	വിഷ്ണു	കാമൻ	വായു	ഉത്തമം
ശു	വയ്യങ്കത	കാക്ക	ഇന്ദ്രൻ	ഗണേശൻ	അഗ്നി	അധമം
മ	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അജൈകപാവ്	വിശ്വേദേവകം	ജലം	അധമം_മരണം
മ	കരിങ്ങാലി	പെരുമ്പുള്ള്	ഇന്ദ്രൻ	ബ്രഹ്മാവ	ഭൂമി	അധമം
മ	കരിമ്പന	മയിൽ	അഹിർബുദ്ധ്നി	ശിവൻ	ആകാശം	ഉത്തമം

പരിഷ	ചാറ്		ആയം		വ്യയം	വാരദ്ധി	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം	
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക		
35	93	16	8	8	1	കൌമാരം	ഉത്രാടം	20	അ	വാവ്	20	നാൽകാലി	
36	96	8	2	16	9	യൌവനം	ചോതി	40	അ	ഷഷ്ഠി	40	പത്തു	
37	99	0	പൂ	ണ്ണം	3	വാദ്ധ്യം	അയില്യം	0	പൂ	ദ്വാദശി	0	പുലി	
38	101	16	9	8	11	മരണം	രോഹിണി	20	പൂ	ചതുർത്ഥി	20	പത്തു	
39	104	8	6	16	5	മരണം	പൂരോരുട്ടാതി	40	അ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	
40	107	0	4	0	13	ബാല്യം	മൂലം	0	അ	പ്രതിപദം	0	പന്നി	
41	109	16	1	8	7	കൌമാരം	ചിത്തു	20	പൂ	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	
42	112	8	10	16	1	യൌവനം	പൂരം	40	അ	പദ്മനാൽ	40	പുള്ളു	
43	115	0	9	0	9	വാദ്ധ്യം	ഭരണി	0	അ	പഞ്ചമി	0	കഴുത	
44	117	16	5	8	3	വാദ്ധ്യം	ചതയം	20	പൂ	ദ്വാദശി	20	സിംഹം	
45	120	8	2	16	11	മരണം	കേട്ട	40	പൂ	ദ്വിതീയ	40	അന	
46	123	0	പൂ	ണ്ണം	5	ബാല്യം	ഉത്രം	0	അ	നവമി	0	അന	
47	125	16	9	8	13	കൌമാരം	പുണർതം	20	അ	പ്രതിപദം	20	പുലി	
48	128	8	6	16	7	യൌവനം	അശ്വതി	40	പൂ	സപൂമി	40	പത്തു	
49	131	0	4	0	1	യൌവനം	തിരുവാണം	0	അ	ത്രയോദശി	0	പത്തു	
50	133	16	1	8	9	വാദ്ധ്യം	അനിഴം	20	അ	പഞ്ചമി	20	കഴുത	

തെക്കിനി

1	3	16	5	8	11	ബാല്യം	കാർത്തിക	20	അ	വാവ്	20	നാല്കാലി	
2	6	8	2	16	5	ബാല്യം	ചതയം	40	അ	ഷഷ്ഠി	40	പത്തു	
3	9	0	പൂ	ണ്ണം	13	കൌമാരം	കേട്ട	0	പൂ	ദ്വാദശി	0	പുലി	
4	11	16	9	8	7	യൌവനം	അത്തം	20	പൂ	ചതുർത്ഥി	20	പത്തു	
5	14	8	6	16	1	വാദ്ധ്യം	പുണർതം	40	അ	ദശമി	40	വിഷ്ടി	
6	17	0	4	0	9	മരണം	അശ്വതി	0	അ	പ്രതിപദം	0	പന്നി	
7	19	16	1	8	3	മരണം	അവിട്ടം	20	പൂ	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി	
8	22	8	10	16	11	ബാല്യം	അനിഴം	40	അ	ചതുർദ്ദശി	40	പുള്ളു	
9	25	0	8	0	5	കൌമാരം	പൂരം	0	അ	പഞ്ചമി	0	കഴുത	

അക്ഷ	ഋക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവത	തിഥി ദേവത	ഭൂതോദയം	ഗുണദോഷഫലം
ര	പുലാവ്	കോഴി	വിശ്വദേവകൾ	പിതൃക്കൾ	വായു	അധമം (നഷ്ടചന്ദ്രൻ) എങ്കിലും കൊള്ളുന്നുണ്ട്
ര	നീർമരുത	കാക്ക	വായു	ഷണ്മുഖൻ	അഗ്നി	അധമം
ര	നാഗം	ചെമ്പോത്ത്	സർപ്പം	വിഷ്ണു	ജലം	ഗണ്ഡാന്തം ദശയോഗം അധമം
ച	ഞാവൽ	പെരുമ്പുള്ള്	ബ്രഹ്മാവ്	ഗണേശൻ	ഭൂമി	അധമം_മരണം
ച	മാവ്	മയിൽ	അജൈകപാൽ	യമൻ	ആകാശം	അധമം_മരണം
ച	പയൻ	കോഴി	നിർത്തി	അഗ്നി	വായു	അധമം
കു	കുറുളം	കോഴി	തച്ചുവ	ശിവൻ	അഗ്നി	അധമം
കു	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത്	ഗുരു	ശിവൻ	ജലം	കൃഷ്ണചതുർദ്ദശിയാകയാൽ മദ്ധ്യമം
കു	നെല്ലി	പെരുമ്പുള്ള	യമൻ	സർപ്പം	ഭൂമി	അധമം
ബു	കടമ്പ്	മയിൽ	വരുണൻ	വിഷ്ണു	ആകാശം	ഉത്തമം
ബു	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	ബ്രഹ്മാവ്	വായു	അധമം_മരണം
ബു	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	ദുർഗ്ഗാ	അഗ്നി	മദ്ധ്യമമായി സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്
ഗ്ര	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	അഗ്നി	ജലം	അധമം
ഗ്ര	കാഞ്ഞിരം	പെരുമ്പുള്ള	അശ്വിനീദേവകൾ	സൂര്യൻ	ഭൂമി	അധമം
ഗ്ര	എരുക്ക്	മയിൽ	ബ്രഹ്മൻ	മദനൻ	വായു	ഉത്തമം
തു	എരഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	സർപ്പം	അഗ്നി	അധമം

സിംഹയോനി

ച	അത്തി	പുള്ള്	അഗ്നി	പിതൃക്കൾ	ഭൂമി	അധമം
ച	കടമ്പ്	മയിൽ	വരുണൻ	ഷണ്മുഖൻ	ആകാശം	അധമം
ച	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	വിഷ്ണു	വായു	ഗണ്ഡാന്തം_മദ്ധ്യമം
കു	അമ്പഴം	കാക്ക	അദിത്യൻ	ഗണേശൻ	അഗ്നി	ഉത്തമം
കു	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	യമൻ	ജലം	വിഷ്ടി_മദ്ധ്യമം
കു	കാഞ്ഞിരം	പുള്ള്	അശ്വിനീദേവകൾ	അഗ്നി	ഭൂമി	അധമം_മരണം
ബു	വഹ്നി	മയിൽ	വസു	മഹേശൻ	ആകാശം	അധമം_മരണം
ബു	എരഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	ഇന്ദ്രൻ	അഗ്നി	അധമം
ബു	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അര്യമാവ്	സർപ്പം	ജലം	സർവ്വത്രഉത്തമം

പരിഷ	ചുംഗം		അയം		വ്യയം	വാസ്തുദിനം	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക	
10	27	16	5	8	13	യൌവനം	തിരുവാതിര	20	പൂ	ചൊദശി	20	സിംഹം
11	30	8	2	16	7	യൌവനം	രേവതി	40	പൂ	ദ്വിതീയ	40	അന
12	33	0	പൂജ്യം		1	വാദ്ധ്യം	ഉത്രാടം	0	അ	നവമി	0	അന
13	35	16	9	8	9	മരണം	വിശാഖം	20	അ	പ്രതിപദം	20	പുലി
14	38	8	6	16	3	ബാല്യം	മകം	40	പൂ	സപ്തമി	40	പശു
15	41	0	4	0	11	കൌമാരം	രോഹിണി	0	അ	ത്രയോദശി	0	പശു
16	43	16	1	8	5	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	20	അ	പഞ്ചമി	20	പന്നി
17	46	8	10	16	13	യൌവനം	പൂരം	40	പൂ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി
18	49	0	8	0	7	വാദ്ധ്യം	ചിത്ര	0	പൂ	ദ്വിതീയ	0	പന്നി
19	51	16	5	8	1	മരണം	അയില്യം	20	അ	നവമി	20	കഴുത
20	54	8	2	16	9	ബാല്യം	കാർത്തിക	40	പൂ	വാഹം	40	സിംഹം
21	57	0	പൂജ്യം		3	ബാല്യം	ചതയം	0	പൂ	ഷഷ്ടി	0	കഴുത
22	59	16	9	8	11	കൌമാരം	മൂലം	20	അ	ത്രയോദശി	20	അന
23	62	8	6	16	5	യൌവനം	അത്തം	40	അ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി
24	65	0	4	0	13	വാദ്ധ്യം	പുണർതം	0	പൂ	ദശമി	0	അന
25	67	16	1	8	7	മരണം	ഭരണി	20	പൂ	ദ്വിതീയ	20	പുലി
26	70	8	10	16	1	മരണം	അവിട്ടം	40	അ	അഷ്ടമി	40	പന്നി
27	73	0	8	0	9	ബാല്യം	അനിഴം	0	പൂ	ചതുർദ്ദശി	0	പശു
28	75	16	5	8	3	കൌമാരം	ഉത്രം	20	പൂ	ഷഷ്ടി	20	പന്നി
29	78	8	2	16	11	യൌവനം	തിരുവാതിര	40	അ	ദ്വാദശി	40	കഴുത
30	81	0	പൂജ്യം		5	യൌവനം	രേവതി	0	അ	തൃതീയ	0	വിഷ്ടി
31	83	16	9	8	13	വാദ്ധ്യം	ഓണം	20	പൂ	ദശമി	20	അന
32	86	8	6	16	7	മരണം	വിശാഖം	40	പൂ	പ്രതിപദം	40	സിംഹം
33	89	0	4	0	1	ബാല്യം	മകം	0	അ	സപ്തമി	0	സിംഹം
34	91	16	1	8	9	കൌമാരം	മകീരം	20	പൂ	ചതുർദ്ദശി	20	അന
35	94	8	10	16	3	കൌമാരം	ഉത്രട്ടാതി	40	പൂ	പഞ്ചമി	40	പുലി
36	97	0	8	0	11	യൌവനം	പൂരാടം	0	അ	ഏകാദശി	0	പുലി
37	99	16	8	8	5	വാദ്ധ്യം	ചോതി	20	അ	തൃതീയ	20	പശു
38	102	8	2	16	13	മരണം	അയില്യം	40	പൂ	നവമി	40	പന്നി
39	105	0	പൂജ്യം		7	ബാല്യം	കാർത്തിക	0	അ	വാഹ്യ	0	പാമ്പു
40	107	16	9	8	1	ബാല്യം	പൂരോരുട്ടാതി	20	അ	സപ്തമി	20	വിഷ്ടി
41	110	8	6	16	9	കൌമാരം	മൂലം	40	പൂ	ത്രയോദശി	40	കഴുത
42	113	0	4	0	3	യൌവനം	അത്തം	0	പൂ	ചതുർത്ഥി	0	വിഷ്ടി
43	115	16	1	8	11	വാദ്ധ്യം	പൂയം	20	അ	ഏകാദശി	20	സിംഹം

ബാധ	പക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവത	തിഥിദേവത	ഭൂതദേവത	ഫലം
ഹ	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	വിഷ്ണു	ജലം	അധമം
ഹ	ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ്	ബ്രഹ്മാവ്	ആകാശം	യോഗിനി-ഉത്തമം
ഹ	പ്ലാവ്	കോഴി	വിശ്വേദേവകൾ	ഭൂമി	വായു	യോഗിനി-മദ്ധ്യമം
ശ	വയ്യങ്കത	കാക്ക	ഇന്ദ്രൻ	അഗ്നി	അഗ്നി	അധമം-മരണം
ശ	പേരാൽ	ചെമ്പോത്ത്	പിതൃക്കൾ	സൂര്യൻ	ജലം	സർവ്വത്രഉത്തമം
ശ	ഞാവൽ	പെരുമ്പുള്ള്	ബ്രഹ്മൻ	മദനൻ	ഭൂമി	അധമം
ഷ	കാഞ്ഞിരം	മയിൽ	അഹിർബുദ്ധ്നി	സർപ്പം	ആകാശം	അധമം
ഷ	പ്ലാശ്	കോഴി	അശ്വിനിദേവകൾ	വിശ്വേദേവകൾ	ജലം	അധമം
സ	പാലം	കാക്ക	പൂഷാവ്	ബ്രഹ്മാവ്	അഗ്നി	സർവ്വത്രഉത്തമം
സ	നാഗം	ചെമ്പോത്ത്	സർപ്പം	ഭൂമി	ജലം	അധമം-മരണം
സ	ആത്തി	പെരുമ്പുള്ള്	അഗ്നി	ചന്ദ്രൻ	ഭൂമി	അധമം
സ	കടമ്പ	മയിൽ	വരുണൻ	ഷണ്മുഖൻ	ആകാശം	മദ്ധ്യമം
ച	പയർ	കോഴി	നിർഋതി	മദനൻ	വായു	അധമം
ച	അമ്പഴം	കാക്ക	അദിതിദേവൻ	ഗണേശൻ	അഗ്നി	തീക്ഷ്ണം-മദ്ധ്യമം
ച	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	യമൻ	ജലം	അധമം
ക	നെല്ലി	പെരുമ്പുള്ള്	യമൻ	ബ്രഹ്മാവ്	ഭൂമി	അധമം-മരണം
ക	വഹ്നി	മയിൽ	വായു	മഹേശ്വരൻ	ആകാശം	അധമം
ക	എഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	ഗണേശൻ	അഗ്നി	അധമം
ബ	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	ഷണ്മുഖൻ	അഗ്നി	ഉത്തമം
ബ	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	വിഷ്ണു	ജലം	അധമം
ബ	ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ്	ശിവൻ	ആകാശം	വിഷ്ടി-ഗണ്ഡാന്തം അധമം
ഗ	എരിക്ക്	കോഴി	വിഷ്ണു	യമൻ	വായു	അധമം
ഗ	വയ്യങ്കത	കാക്ക	അഗ്നി	അഗ്നി	അഗ്നി	അധമം-മരണം
ഗ	പേരാൽ	ചെമ്പോത്ത്	പിതൃക്കൾ	സൂര്യൻ	ജലം	ഉത്തമം
ത	കരിങ്ങാലി	പെരുമ്പുള്ള്	ചന്ദ്രൻ	രുദ്രൻ	ഭൂമി	അധമം
ത	കരിവന്ന	മയിൽ	അഹിർബുദ്ധ്നി	സർപ്പം	ആകാശം	ഉത്തമം
ത	വഞ്ഞി	കോഴി	ജലം	വിശ്വേദേവകൾ	വായു	അധമം
മ	നീർമരുത്	കാക്ക	വായു	ശിവൻ	അഗ്നി	അത്യുത്തമം
മ	നാഗം	ചെമ്പോത്ത്	സർപ്പം	പൂഷാവ്	ജലം	അധമം-മരണം
മ	ആത്തി	പെരുമ്പുള്ള്	അഗ്നി	പിതൃക്കൾ	ജലം	അധമം
ര	മാവ്	മയിൽ	അജൈകപാൽ	സൂര്യൻ	ആകാശം	അധമം
ര	പയർ	കോഴി	നിർഋതി	മദനൻ	വായു	അധമം
ര	അമ്പഴം	കാക്ക	അദിതിദേവൻ	ഗണേശൻ	അഗ്നി	അധമം
ച	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത്	ഭൂമി	വിശ്വേദേവകൾ	ജലം	അധമം

പേർ	ചാറ്		അയം		വർഷം	വർഷം	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	വികൃതം	പദം	നാഴിക	
44	118	8	10	16	5	മരണം	ഭരണി	40	അ	ദ്വിതീയ	40	അന
45	121	0	8	0	13	മരണം	അവിട്ടം	0	പൂ	അഷ്ടമി	0	സിംഹം
46	123	16	5	8	7	ബാല്യം	കേട്ട	20	അ	വാവ്	20	നാൽകാലി
47	126	8	2	16	1	കൌമാരം	ഉത്രം	40	അ	ഷഷ്ഠി	40	പശു
48	129	0	പൂ	ണ്ണം	9	യൌവനം	തിരുവാതിര	0	പൂ	ദ്വാദശി	0	പുലി
49	131	16	9	8	3	വാർദ്ധക്യം	അശ്വതി	20	പൂ	ചതുർത്ഥി	20	പശു
50	134	8	6	16	11	വാർദ്ധക്യം	ഓണം	40	അ	ദശമി	40	കരി

പടിഞ്ഞാറി

1	4	8	10	16	13	ബാല്യം	പുയം	40	പൂ	പഞ്ചമി	40	പുലി
2	7	0	8	0	7	കൌമാരം	ഭരണി	0	അ	ഏകാദശി	0	പുലി
3	9	16	5	8	1	കൌമാരം	ചതയം	20	അ	തൃതീയ	20	പശു
4	12	8	2	16	9	യൌവനം	കേട്ട	40	പൂ	നവമി	40	പന്നി
5	15	0	പൂ	ണ്ണം	3	വാർദ്ധക്യം	ഉത്രം	0	അ	വാവ്	0	പാമ്പ്
6	17	16	9	8	11	മരണം	പുണർതം	20	അ	സപ്തമി	20	വിഷ്ണി
7	20	8	6	16	5	ബാല്യം	അശ്വതി	40	പൂ	തൃതീയ	40	കഴുത
8	23	0	4	0	13	ബാല്യം	ഓണം	0	പൂ	ചതുർത്ഥി	0	വിഷ്ണി
9	25	16	1	8	7	കൌമാരം	അനിഴം	20	അ	ഏകാദശി	20	സിംഹം
10	28	8	10	16	9	യൌവനം	പൂരം	40	അ	ദ്വിതീയ	40	അന
11	31	0	8	0	9	വാർദ്ധക്യം	ടകീരം	0	പൂ	അഷ്ടമി	0	സിംഹം
12	33	16	5	8	3	വാർദ്ധക്യം	രേവതി	20	അ	വാവ്	20	നാൽകാലി
13	36	8	2	16	11	മരണം	ഉത്രാടം	40	അ	ഷഷ്ഠി	40	പശു
14	39	0	പൂ	ണ്ണം	5	ബാല്യം	ചോതി	0	പൂ	ദ്വാദശി	0	പുലി
15	41	16	9	8	3	കൌമാരം	മകം	20	പൂ	ചതുർത്ഥി	20	പശു
16	44	8	6	16	7	യൌവനം	രോഹിണി	40	അ	ദശമി	40	വിഷ്ണി
17	47	0	4	0	1	യൌവനം	പൂരാടം	0	അ	പ്രതിപദം	0	പന്നി

അക്ഷ	പക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവത	തിഥി ദേവത	ഭൂതാധിപൻ	ഗുണദോഷഫലം
ച	നെല്ലി	പൊന്മുള്ള	യമൻ	ബ്രഹ്മൻ	ഭൂമി	അധമം-മരണം
ച	വഹ്നി	മയിൽ	വസു	മഹേശൻ	അകാശം	അധമം-മരണം
കു	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	വിഘ്നകർത്താവ്	വായു	അധമം
കു	പ്ലാശ്	കാക്ക	ഭഗൻ	ഷണ്മുഖൻ	അഗ്നി	ഉത്തമം
കൃ	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	വിഷ്ണു	ജലം	ഉത്തമം
ബു	കാഞ്ഞിരം	പൊന്മുള്ള	അശ്വിനീ ദേവകൾ	ഗണേശൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ബു	എരുക്ക്	കോഴി	വിഷ്ണു	യമൻ	വായു	അധമം

വൃഷ്ണയോനി

മ അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത്	ബൃഹസ്പതി	സർപ്പം	ജലം	അധമം
മ നെല്ലി	പൊന്മുള്ള	യമൻ	വിശ്വേദേവകൾ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ര കടമ്പ്	മയിൽ	വരുണൻ	ശിവൻ	അകാശം	സർവ്വത്രഉത്തമം
ര വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	സർപ്പം	വായു	അധമം
ര ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	പിതൃക്കൾ	അഗ്നി	നക്ഷത്രന്ദ്രൻ സ്ഥിരകരണം അധമം ചിലർ സ്വീകരിച്ചും കാണുന്നു
ച മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	സൂര്യൻ	ജലം	അധമം-മരണം
ച കാഞ്ഞിരം	പൊന്മുള്ള	അശ്വിനീ ദേവകൾ	ശിവൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ച എരുക്ക്	കോഴി	ബ്രഹ്മൻ	ഗണേശൻ	വായു	അധമം
കു എരുഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	വിശ്വേദേവകൾ	അഗ്നി	അധമം
കൃ പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അര്യമാവ്	ബ്രഹ്മാവ്	ജലം	ഉത്തമം
കൃ കരിങ്ങാലി	പൊന്മുള്ള	ചന്ദ്രൻ	മഹേശൻ	ഭൂമി	അധമം
ബു ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ്	പിതൃദേവത	അകാശം	നക്ഷത്രന്ദ്രൻ സ്ഥിരകരണം മദ്ധ്യമം
ബു പ്ലാവ്	കോഴി	വിശ്വേദേവകൾ	ഷണ്മുഖൻ	വായു	അധമം-മരണം
ബു നീർമരുത	കാക്ക	വായു	വിഷ്ണു	അഗ്നി	ഉത്തമം
ഗ പേരാൽ	ചെമ്പോത്ത്	പിതൃക്കൾ	ഗണേശൻ	ജലം	അധമം
ഗ അരയാൽ	പൊന്മുള്ള	ബ്രഹ്മർ	യമൻ	ഭൂമി	അധമം
ഗ മാവ്	മയിൽ	അജൈകപാൽ	അഗ്നി	അകാശം	ഉത്തമം

പരിഷ	പുറപ്പ്		അയ		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	നാമം	നാഴിക	
18	49	16	1	8	9	വാദ്ധ്യം	പൂരാടം	20	പൂ	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി
19	52	8	10	16	3	മരണം	ചിത്ര	40	അ	പത്തിനാൾ	40	പാമ്പു
20	55	0	8	0	11	ബാല്യം	പൂരം	0	അ	പഞ്ചമി	0	കഴുത
21	57	16	5	8	5	കൌമാരം	കാർത്തിക	20	പൂ	ചതുർദ്ദശി	20	സിംഹം
22	60	8	2	16	13	കൌമാരം	ചതയം	40	പൂ	തൃതീയ	40	ആന
23	63	0	പൂജ്യം		7	യൌവനം	കേട്ട	0	അ	നവമി	0	ആന
24	65	16	9	8	1	വാദ്ധ്യം	അത്തം	20	അ	പ്രതിപദം	20	പുലി
25	68	8	6	16	9	മരണം	പുണർതം	40	പൂ	നവമി	40	പശു
26	71	0	4	0	3	ബാല്യം	തിരുവാതിര	0	അ	ത്രയോദശി	0	പശു
27	73	16	1	8	11	കൌമാരം	അവിട്ടം	20	അ	പഞ്ചമി	20	പുലി
28	76	8	10	16	5	കൌമാരം	അനിഴം	40	പൂ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി
29	79	0	8	0	13	യൌവനം	പൂരം	0	പൂ	ദ്വിതീയ	0	പന്നി
30	81	16	5	8	7	വാദ്ധ്യം	തിരുവാതിര	20	അ	നവമി	20	കഴുത
31	84	8	2	16	1	വാദ്ധ്യം	രേവതി	40	പൂ	ദശമി	40	സിംഹം
32	87	0	പൂജ്യം		9	മരണം	ഉത്രാടം	0	പൂ	ഷഷ്ടി	0	കഴുത
33	89	16	9	8	3	ബാല്യം	വിശാഖം	20	അ	ത്രയോദശി	20	ആന
34	92	8	6	16	11	കൌമാരം	മകം	40	അ	ദ്വാദശി	40	പുലി
35	95	0	4	0	5	യൌവനം	രോഹിണി	0	പൂ	ദശമി	0	ആന
36	97	16	1	8	13	യൌവനം	ഉത്രട്ടാതി	20	പൂ	ദ്വിതീയ	20	പുലി
37	100	8	10	16	7	വാദ്ധ്യം	പൂരാടം	40	അ	അഷ്ടമി	40	പന്നി
38	103	0	8	0	1	മരണം	ചിത്ര	0	പൂ	പതിനാല്	0	പശു
39	105	16	5	8	9	ബാല്യം	അശ്വതി	20	അ	അഷ്ടമി	20	പുലി
40	108	8	2	16	3	കൌമാരം	കാർത്തിക	40	അ	ദ്വാദശി	40	കഴുത
41	111	0	പൂജ്യം		11	കൌമാരം	ചതയം	0	അ	തൃതീയ	0	വിഷ്ടി
42	113	16	9	8	5	യൌവനം	മൂലം	20	പൂ	ദശമി	20	കഴുത
43	116	8	6	16	13	വാദ്ധ്യം	അത്തം	40	പൂ	പ്രതിപദം	40	സിംഹം
44	119	0	4	0	7	മരണം	പുണർതം	0	അ	നവമി	0	പുലി
45	121	16	1	8	1	ബാല്യം	ഭരണി	20	പൂ	പതിനാല്	20	ആന
46	124	8	10	16	9	ബാല്യം	അവിട്ടം	40	പൂ	പഞ്ചമി	40	പുലി
47	127	0	8	0	3	കൌമാരം	അനിഴം	0	അ	ചതുർദശി	0	പുലി
48	129	16	9	8	11	യൌവനം	ഉത്രം	20	അ	തൃതീയ	20	പശു
49	132	8	2	16	7	വാദ്ധ്യം	തിരുവാതിര	40	പൂ	നവമി	40	പന്നി
50	135	0	പൂജ്യം		13	വാദ്ധ്യം	രേവതി	0	അ	വ്യാഴം	0	പാമ്പു

അക്ഷ	പക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവത	തിഥിദേവത	ഭൂതദേവത	ഗുണദോഷഫലം
ശു	വഹ്നി	കോഴി	ജലം	മഹേശൻ	വായു	അധമം
ശു	കുവളം	കാക്ക	തപഷ്ടാവ്	രുദ്രൻ	അഗ്നി	അധമം_മരണം
ശു	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത്	അശ്വിമാവ്	സപ്പം	ജലം	അധമം
മ	അത്തി	പെരുമ്പുള്ള	അഗ്നി	വിഷ്ണു	ഭൂമി	ഉത്തമം
മ	കടമ്പ്	മയിൽ	വരുണൻ	ശിവൻ	അകാശം	അധമം
മ	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	ഏഴ്പാ	വായു	ഗാന്ധാന്തം, രിക്താ ന
ര	അമ്പഴം	കാക്ക	അദിതൃൻ	അഗ്നി	അഗ്നി	ഉത്തമം (നല്ല
ര	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	സൂര്യൻ	ജലം	അധമം_മരണം
ര	കാഞ്ഞിരം	പെരുമ്പുള്ള	അശ്വിനീ ദേവകം	മദനൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ച	വഹ്നി	മയിൽ	വസു	സപ്പം	അകാശം	അധമം
ച	എലഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	വിശേഷദേവകം	അഗ്നി	വിഷ്ടി_മദ്ധ്യമം
ച	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അശ്വിമാവ്	ബ്രഹ്മൻ	ജലം	അധമം
കൃ	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	ഏഴ്പാ	ജലം	അധമം
കൃ	ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ്	ചന്ദ്രൻ	അകാശം	ഉത്തമം
കൃ	പ്ലാവ്	കോഴി	വിശേഷദേവകം	ഷണ്മുഖൻ	വായു	അധമം_മരണം
ഭ	വയ്യങ്കര	കാക്ക	ഇന്ദ്രാഗ്നികം	മദനൻ	അഗ്നി	ഉത്തമം
ഭ	പേരാൽ	ചെമ്പോത്ത്	പിതൃക്കം	ഗണേശൻ	ജലം	അധമം
ഭ	ഞാവൽ	പെരുമ്പുള്ള	ബ്രഹ്മൻ	യമൻ	ഭൂമി	അധമം
ഗ	കരിമ്പന	മയിൽ	അഹിർബുദ്ധ്നി	ബ്രഹ്മൻ	അകാശം	അധമം
ഗ	ചെഞ്ഞി	കോഴി	ജലം	ശിവൻ	ജലം	ഉത്തമം
ഗ	കുവളം	കാക്ക	തപഷ്ടാവ്	രുദ്രൻ	അഗ്നി	അധമം_മരണം
ശ്രു	നാഗം	ചെമ്പോത്ത്	സപ്പം	മഹേശൻ	ജലം	അധമം
ശ്രു	അത്തി	പരുന്ത്	അഗ്നി	വിഷ്ണു	ഭൂമി	നന്നല്ല
ശ്രു	കടമ്പു	മയിൽ	വരുണൻ	ശിവൻ	അകാശം	വിഷ്ടി_മദ്ധ്യമം
മ	പയർ	കോഴി	നിർഋതി	യമൻ	വായു	ഉത്തമം
മ	അമ്പഴം	കാക്ക	വസുക്കൾ	അഗ്നി	അകാശം	അധമം
മ	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	സൂര്യൻ	ജലം	അധമം_മരണം
ര	നെല്ലി	പുള്ള്	യമൻ	രുദ്രൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ര	വഹ്നി	മയിൽ	വായു	സപ്പം	അകാശം	ഉത്തമം
ര	എരഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	വിശേഷദേവകം	വായു	ഉത്തമം
ച	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	ശിവൻ	അഗ്നി	അധമം
ച	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	ഏഴ്പാ	ജലം	അധമം
ച	ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ്	പിതൃക്കം	അകാശം	അധമം

പരിഷ	ചൂറം്		അയം		വ്യയം	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	വഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക	
വടിക്കിനി												
1	5	0	4	0	1	ബാല്യം	അത്തം	0	പൂ	ദശമി	0	ആന
2	7	16	1	8	9	കൌമാരം	പൂയം	20	പൂ	ഏകാദശി	20	പുലി
3	10	8	10	16	3	യൌവനം	ഭരണി	40	അ	അഷ്ടമി	40	പന്നി
4	13	0	8	0	11	യൌവനം	അവിട്ടം	0	പൂ	പതിനാല്	0	പട്ടി
5	15	16	5	8	5	വാദ്ധക്യം	കേട്ട	20	പൂ	ദ്വിതീയ	20	പന്നി
6	18	8	2	16	3	മരണം	ഉത്രം	40	അ	ചതുർദശി	40	കഴുത
7	21	0	പൂർണ്ണം		7	ബാല്യം	തിരുവാതിര	0	അ	തൃതീയ	0	വിഷ്ണി
8	23	16	9	8	1	കൌമാരം	അശ്വതി	20	പൂ	ദശമി	20	കഴുത
9	26	8	6	16	9	കൌമാരം	തിരുവോണം	40	പൂ	പ്രതിപദം	40	സിംഹം
10	29	0	4	0	3	യൌവനം	വിശാഖം	0	അ	അമാവാസി	0	സിംഹം
11	31	16	1	8	11	വാദ്ധക്യം	പൂരം	20	പൂ	പതിനാല്	20	ആന
12	34	8	10	16	5	മരണം	മകീരം	40	പൂ	പഞ്ചമി	40	പുലി
13	37	0	7	0	13	മരണം	ഉത്രട്ടാതി	0	അ	ഏകാദശി	0	പുലി
14	39	16	5	8	7	ബാല്യം	ഉത്രാടം	20	അ	ത്രയോദശി	20	പശു
15	42	8	2	16	1	കൌമാരം	രോഹിണി	40	പൂ	നവമി	40	പന്നി
16	45	0	പൂർണ്ണം		9	യൌവനം	അയില്യം	0	അ	വാവ്	0	പാമ്പു
17	47	16	9	8	1	വാദ്ധക്യം	രോഹിണി	20	അ	അമാവാസി	20	വാച്ചി
18	50	8	6	16	11	വാദ്ധക്യം	പൂരോട്ടാതി	40	പൂ	ത്രയോദശി	40	കഴുത
19	53	0	4	0	5	മരണം	മൂലം	0	പൂ	ചതുർത്ഥി	0	വിഷ്ണി
20	55	16	9	8	13	ബാല്യം	ചിത്ര	20	അ	ചതുർദശി	20	സിംഹം
21	58	8	10	16	7	കൌമാരം	അയില്യം	10	അ	ദ്വിതീയ	40	ആന
22	60	0	8	0	1	യൌവനം	ഭരണി	0	പൂ	അഷ്ടമി	0	സിംഹം
23	63	16	5	8	9	യൌവനം	ചതയം	20	അ	വാവ്	20	നാല്ക്കാലി
24	65	8	2	16	3	വാദ്ധക്യം	കേട്ട	40	അ	ഷഷ്ഠി	40	പശു
25	69	0	പൂർണ്ണം		11	മരണം	ഉത്രം	0	പൂ	ദ്വാദശി	0	പുലി
26	71	16	9	8	5	ബാല്യം	പുണർതം	20	പൂ	ചതുർത്ഥി	20	പശു
27	74	8	6	16	3	കൌമാരം	അശ്വതി	40	അ	ദശമി	40	വിഷ്ണി
28	77	0	4	0	7	കൌമാരം	തിരുവോണം	0	അ	പ്രതിപദം	0	പന്നി

നക്ഷത്രം	വൃക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവത	തിഥിദേവത	ഭൂതോദയം	ഗുണദോഷഫലം
ഗജയോനി						
ഭ	അമ്പഴം	കാക്ക	ആദിത്യൻ	യമൻ	അഗ്നി	ഉത്തമം
ശ്രു	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത്	ഗുരു	ബ്രഹ്മൻ	ജലം	അധമം
ശ്രു	നെല്ലി	പുള്ള്	യമൻ	മഹേശൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ശ്രു	വഹ്നി	മയിൽ	വസു	രുദ്രൻ	ആകാശം	അധമം
മ	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	ഷണ്മുഖൻ	വായു	ഉത്തമം
മ	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	വിഷ്ണു	അഗ്നി	അധമം_മരണം
മ	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	ശിവൻ	ജലം	വിഷ്ടി_മദ്ധ്യമം
ര	കാഞ്ഞിരം	പുള്ള്	അശ്വിനീദേവകൾ	യമൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ര	എരുക്ക്	കോഴി	വിഷ്ണു	അഗ്നി	വായു	അധമം
ര	വയ്യങ്കത	കാക്ക	ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ	സൂര്യൻ	അഗ്നി	ഉത്തമം
ച	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	രുദ്രൻ	ജലം	അധമം
ച	കിങ്ങാലി	പുള്ള്	ചന്ദ്രൻ	സർപ്പം	ഭൂമി	അധമം_മരണം
ച	കരിമ്പന	മയിൽ	അഹിർബുദ്ന്യൻ	വിശ്വദേവകൾ	ആകാശം	അധമം_മരണം
ക	പ്ലാവ്	കോഴി	വിശ്വദേവകൾ	മരുത്തൻ	വായു	അധമം
ക	നിർമരുത്	കാക്ക	വായു	ദുർഗ	അഗ്നി	രിക്താ_മദ്ധ്യമം
ക	നാഗം	ചെമ്പോത്ത്	സർപ്പം	പിതൃക്കൾ	ജലം	അധമം
ബു	ഞാവൽ	പുള്ള്	ബ്രഹ്മൻ	സൂര്യൻ	ഭൂമി	വിഷ്ടി_മദ്ധ്യമം
ബു	മാവ്	മയിൽ	അജൈകപാൽ	മരുത്തൻ	ആകാശം	അധമം
ബു	പയർ	കോഴി	നിർഋതി	ഗണേശൻ	വായു	അധമം_മരണം
ഗു	പ്ലക്ഷം	കാക്ക	തപ്പുവ്	വിശ്വദേവകൾ	അഗ്നി	അധമം
ഗു	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത	സർപ്പം	ബ്രഹ്മൻ	ജലം	ഉത്തമം
ഗു	നെല്ലി	പുള്ള്	യമൻ	ഗണേശൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
ശു	കടമ്പ്	മയിൽ	വിഷ്ണു	പിതൃക്കൾ	ആകാശം	അധമം
ശു	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	ഷണ്മുഖൻ	വായു	അധമം
ശു	ഇത്തി	കാക്ക	ഭഗൻ	വിഷ്ണു	അഗ്നി	അധമം_മരണം
മ	മുള	ചെമ്പോത്ത്	അദിതി	ഗണേശൻ	ജലം	ഉത്തമം
മ	കാഞ്ഞിരം	പുള്ള്	അശ്വിനീദേവകൾ	യമൻ	ഭൂമി	വിഷ്ടി_മദ്ധ്യമം
മ	എരുക്ക്	കോഴി	ബ്രഹ്മൻ	അഗ്നി	വായു	അധമം

പഴിക്ക	മുറ		ആയം		വ്യ	വയസ്സ്	നക്ഷത്രം		തിഥി			കരണം
	കോൽ	വിരൽ	കോൽ	വിരൽ			നാമം	നാഴിക	പക്ഷം	പക്കം	നാഴിക	
29	79	16	1	8	1	ശൈശവനം	അനിഴം	20	പൂ	അഷ്ടമി	20	വിഷ്ടി
30	82	8	10	16	9	വാദ്ധക്യം	പൂരം	40	അ	പതിനാൽ	40	പുള്ള്
31	85	0	8	0	3	വാദ്ധക്യം	മകീരം	0	അ	പഞ്ചമി	0	കഴുത
32	87	16	5	8	11	മരണം	രേവതി	20	പൂ	ദ്വാദശി	20	സിംഹം
33	90	8	2	16	5	ബാല്യം	ഉത്രാടം	40	പൂ	തൃതീയ	40	അന
34	93	0	12	0	13	കൌമാരം	ചോതി	0	അ	നവമി	0	അന
35	95	16	9	8	7	യൌവനം	മകം	20	അ	പ്രതിപദം	20	പുലി
36	98	8	6	16	1	വാദ്ധക്യം	രോഹിണി	40	പൂ	സപൂമി	40	പശു
37	101	0	4	0	9	വാദ്ധക്യം	പൂരോരട്ടാതി	0	അ	ത്രയോദശി	0	പശു
38	103	16	1	8	3	മരണം	പൂരം	20	അ	പതിന്നാല്	20	വിഷ്ടി
39	106	8	10	16	11	ബാല്യം	ചിത്ര	40	പൂ	ഏകാദശി	40	വിഷ്ടി
40	109	0	8	0	5	കൌമാരം	പൂയം	0	പൂ	ദ്വിതീയ	0	പന്നി
41	111	16	5	8	13	യൌവനം	കാർത്തിക	20	അ	നവമി	20	കഴുത
42	114	8	2	16	7	യൌവനം	മകീരം	40	പൂ	വാവ്	40	സിംഹം
43	117	0	പൂജ്ജ്യം		1	വാദ്ധക്യം	കേട്ട	0	പൂ	ഷഷ്ടി	0	കഴുത
44	119	16	9	8	9	മരണം	അത്തം	20	അ	ത്രയോദശി	20	അന
45	122	8	6	16	3	ബാല്യം	പുണർതം	40	അ	ചതുർത്ഥി	40	പുലി
46	125	0	4	0	11	കൌമാരം	അശ്വതി	0	പൂ	ദശമി	0	അന
47	127	16	1	8	5	കൌമാരം	അവിട്ടം	20	പൂ	ദ്വിതീയ	20	പുലി
48	130	8	10	16	13	യൌവനം	അനിഴം	40	അ	അഷ്ടമി	40	പന്നി
49	133	0	8	0	7	കൌമാരം	പൂരം	0	പൂ	പതിനാല്	0	പശു
50	135	16	5	8	1	മരണം	തിരുവാതിര	20	പൂ	ഷഷ്ടി	20	കഴുത

അക്ഷ	വൃക്ഷം	പക്ഷി	നക്ഷത്രദേവത	തിഥിദേവത	ഭൂതോദയം	ഗുണദോഷഫലം
ര	എരഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	ശിവൻ	അഗ്നി	വിഷ്ടി-മദ്ധ്യമം
ര	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അശ്വമാവ്	രുദ്രൻ	ജലം	മദ്ധ്യമം-രിക്താ സ്ഥി
ര	കരിങ്ങാലി	പെരുമ്പുള്ള്	ചന്ദ്രൻ	സർപ്പം	ഭൂമി	മദ്ധ്യമം (രകരണം
ച	ഇരിപ്പ	മയിൽ	പൂഷാവ്	വിഷ്ണു	ആകാശം	അധമം-മരണം
ച	പ്ലാവ്	കോഴി	വിശ്വദേവകം	ശിവൻ	വായു	അധമം
ച	നീർമരുത്	കാക്ക	വായു	ഒറ്റാ	അഗ്നി	അധമം
കു	പേരാൽ	ചെമ്പോത്ത്	പിതൃക്കൾ	അഗ്നി	ജലം	മദ്ധ്യമം
കു	ഞാവൽ	പുള്ള്	ബ്രഹ്മൻ	സൂര്യൻ	ഭൂമി	ഉത്തമം
കു	മാവ്	മയിൽ	അജൈകപാൽ	മദനൻ	ആകാശം	അധമം
ബു	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അശ്വമാവ്	രുദ്രൻ	ജലം	അധമം-മരണം
ബു	കുവളം	കാക്ക	തപസ്സ്	വിശ്വദേവകം	അഗ്നി	നന്നല്ല
ബു	അരയാൽ	ചെമ്പോത്ത്	ബൃഹസ്പതി	ബ്രഹ്മാവ്	ജലം	ഉത്തമം
ഗു	അത്തി	പുള്ള്	അഗ്നി	ഒറ്റാ	ഭൂമി	അധമം
ഗു	കരിങ്ങാലി	പുള്ള്	ചന്ദ്രൻ	ചന്ദ്രൻ	ഭൂമി	അധമം
ഗു	വെട്ടി	കോഴി	ഇന്ദ്രൻ	ഷണ്മുഖൻ	വായു	ഉത്തമം-വിഷ്ടിയുണ്ട്
ശു	അമ്പഴം	കാക്ക	അദിതിപുത്രൻ	മദനൻ	അഗ്നി	അധമം-മരണം
ശു	ള	ചെമ്പോത്ത	ദിതി	ഗണേശൻ	ജലം	ഉത്തമം
ശു	കാഞ്ഞിരം	പുള്ള്	അശ്വിനീദേവകം	യമൻ	ഭൂമി	അധമം
മ	വഹ്നി	മയിൽ	വസുക്കൾ	ബ്രഹ്മാവ്	ആകാശം	അധമം
മ	എലഞ്ഞി	കാക്ക	മിത്രൻ	മഹേശൻ	അഗ്നി	അധമം
മ	പ്ലാശ്	ചെമ്പോത്ത്	അശ്വമാവ്	രുദ്രൻ	ജലം	ഉത്തമം-രിക്തയുണ്ട്
ര	കരിമരം	ചെമ്പോത്ത്	ശിവൻ	ഷണ്മുഖൻ	ജലം	അധമം-മരണം

5*

1 മുഖവുര

2-1 ശില്പിരത്നം

3-1 കിഴക്കിനി ധ്വജയോനി

3-5 തെക്കിനി സിംഹയോനി

3-7 പടിഞ്ഞാറ്റി വൃഷയോനി

3-11 വടിക്കിനി ഗജയോനി